

**Sámi
allaskuvla**

RAPORTA

KVALITEHTARAPORTA 2022/23

MIHTUT JA DOAIMMAT 2024

Dutkan- ja oahppostivra dohkkehan 5.12.2023. Sámi allaskuvlla stivra dohkkehan 13.12.2023.

Sisdoallu:

1	ÁLGGAHUS	4
2	SISAVÁLDINKVALITEHTA	6
2.1	Rekruteren ja vuostáiváldin	6
2.2	Almmuhuvvon oahput, ohcamat ja registrerejuvvon studeanttat	8
2.3	Ohcciid gelbbolašvuohta	14
2.4	Doavttergrádaoahpu sisaváldin	16
2.5	2023 váldovuoruhemiid čuovvoleapmi.....	16
2.6	Váldohástalusat ja spiehkasteamit	17
2.7	2024 váldovuoruheamit	17
3	OAHPPOKVALITEHTA	18
3.1	Oahput (oahppoportefølje)	18
3.2	Oahppoplánat.....	19
3.3	Fágabirrasa gelbbolašvuohta	20
3.4	Oahppobiras.....	23
3.5	Internašunála studeanttat ja lonohallanprográmmat	25
3.6	Oahpuid árvoštallan.....	26
3.7	2023 váldovuoruhemiid čuovvoleapmi.....	28
3.8	Váldohástalusat ja spiehkasteamit	29
3.9	2024 váldovuoruheamit	31
4	EKSÁMENKVALITEHTA	32
4.1	Kandidáhttabuvttadeapmi ja čađaheapmi	32
4.2	Eksámeniid čađaheapmi	35
4.3	Doavttergrádaoahpu čađaheapmi ja kandidáhttabuvttadeapmi	38
4.4	Fágalaš áigegeavaheapmi	40
4.5	Relevánsa	41
4.6	2023 váldovuoruhemiid čuovvoleapmi.....	42
4.7	Váldohástalusat ja spiehkasteamit	43
4.8	2024 váldovuoruheami	43
5	DUTKANKVALITEHTA.....	44
5.1	Buvttadeapmi ja gaskkusteapmi	44
5.2	Dutkan- ja ovdánahttinbarggut ja fágalaš gelbbolašvuođalokten	48
5.3	Fágalaš ovttasbargu (našunála ja riikkaidgaskasaš).....	52
5.4	2022/2023 váldovuoruhemiid čuovvoleapmi.....	53
5.5	Váldohástalusat ja spiehkasteamit	54

5.6	Oahppojagi 2023/24 váldovuoruheamit	55
6	RÁMMAKVALITEHTA	56
6.1	Bargiidhálddašeapmi	56
6.2	Ekonomiijahálddašeapmi.....	56
6.3	Doarjjadoaimmat	56
6.4	Stivrrat ja lávdegottit.....	57
Tab. 1	Váldologut sisaváldinkvalitehtas	6
Tab. 2	2022 čavčča ja 2023 giđa bivnnuheamos oahput	11
Tab. 3	Sámi allaskuvlla fágagođiid jahkedoaimmat	20
Tab. 4	GDS-goađi ja SOA-goađi resursadárbbut 2022/23 oahppojagi.....	22
Tab. 5	Internašunaliserema váldologut.....	25
Tab. 6	Váldologut eksámenkvalitehtas	32
Tab. 7	Bachelor- ja masteroahpuid plánejuvvon ja čađahuvvon oahppočuoggát 2022	33
Tab. 8	Árvosátnejuohku Sámi allaskuvllas oahppojagiin 2021/22 ja 2022/23 (%).....	37
Tab. 9	Váldologut dutkankvalitehtas	44
Tab. 10	Almmuheamit 2019–2022.....	45
Tab. 11	Almmuhanlogut 2017–2022 fágasuorggi mielde	45
Tab. 12	Almmuhanlogut 2022 juhkkjuvvon čállide	46
Tab. 13	NSI-doarjjaohcamat 2023	47
Tab. 14	Olggobealde ruhtaduvvon dutkandoaimmaid sisabohtu Sámi allaskuvllas 2019– 2022 (duhát kr.)	50
Tab. 15	Ohcamat ja juolludeamit olggobealde ruhtaduvvon prošeavttaide 2019–2022.....	50
Tab. 16	DOB-áigekategoriiat	51
Tab. 17	Ovttasalmmuheapmi.....	53
Govus 1	Almmuhuvvon oahput ja ohcamat čakčalohkanbajiin 2019-2022.....	10
Govus 2	Almmuhuvvon oahput ja ohcamat giđđalohkanbajiin 2020-2023	10
Govus 3	Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuid ohcamat.....	11
Govus 4	Registrerejuvvon studeanttat čakčalohkanbajiin 2019-2022	12
Govus 5	Registrerejuvvon studeanttat giđđalohkanbajiin 2020-2023.....	13
Govus 6	Kandidáhttabuvttadeapmi 2019-2023	33
Govus 7	Olggobealde ruhtaduvvon doaimmat 2022	49
Govus 8	Ovttasalmmuheapmi	53

1 ÁLGGAHUS

Sámi allaskuvla hábme jahkásaččat kvalitehtaraportta mii addá ollislaš gova ásahusa oahppo-, dutkan- ja rámmakvalitehtas. Kvalitehtaraportta hábmejuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádaga mielde ja lea dehálaš reaidu kvalitehtasihkkarastinvuogádaga ja kvalitehtabarggu ovddideapmái.

Dutkan- ja oahppostivra (DOS) galgá sihkkarastit kvalitehta ja kvalitehtasihkkarastinortnegiid Sámi allaskuvlla doaimmain. DOS mearrida dárkileabbo kvalitehtamihtuid ja ortnegiid daid iešguđet kvalitehtadimenšuvnnaide mat gusket oahpuide ja dutkamii. DOS galgá gozihit fágalaš birrasa, oahppobirrasa ja doarjjadoaimmaid kvalitehta. DOS mearrida ja ođasmahtta árvvoštallanvuogádaga- ja ortnegiid mat leat oassin kvalitehtasihkkarastinvuogádagas.

Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádat lea reaidu mii galgá sihkkarastit ahte buot bealit doaimmas dollet alla kvalitehta ja ahte kvalitehtaovddideapmi jođihuvvo áigges áigái. Kvalitehtaovddideami bargu ja spiehkastemiid njulgen galgá leat mielde identifisereme guđiid surggiide galgá bidjat lassi resurssaid, ja guđiin surggiin sáhtta ođđasit vuoruhit resurssaid.

Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning gáibiduvvo ee. ahte ásahus galgá láchit dili nu ahte oahppokvalitehta ovddiduvvo dađistaga, ásahus sáhtta gávdnat kvalitehtahedjoneami oahppofálaldagain ja ahte ásahus sihkkarastá dohkálaš dokumentašuvnna kvalitehtabarggu.

Kvalitehtaraportta 2022/23 barggu birra

Sámi allaskuvllas lea guhka leamaš mihttun gođiid oažžut eambbo mielde kvalitehtaraportta bargui. Maiddái dán vuoro lea oahppohálddahuš sádden oahpuid čoavddaloguid, árvvoštallamiid bohtosiid ja fágareporttaid gođiide. Ulbmilin lei ahte goađit mannet daid čađa ja árvvoštallet manne bohtosat leat nu mo leat ja vejolaččat mo dáid sáhtta buoridit. Dasto lea dollon čoahkkin prográmmajođiheddjiiguin, gos ságastallojuvvui gávdnosiid birra ja makkár doaimbajuid leat bidjan johtui ja makkáriid sáhtta bidjat daid ektui.

Maiddái Shot-iskkadeami¹ bohtosat leat sáddejuvvon gođiide ja dáid birra lea maid ságastallojuvvon čoahkkimis prográmmajođiheddjiiguin. Ee. dán vuodul leat váldovuoruheamit oahppobirrasa ektui evttohuvvon.

Lea áin hástalus gávdnat vuogas raporterenvuogi mii čatná kvalitehtaraportta, sensor- ja fágareporttaid ja studeanttaid árvvoštallamiid oktii, ja mii heive allaskuvlii. Čoahkkimis prográmmajođiheddjiiguin, lea evttohuvvon ahte prográmmajođiheaddjit ja oahppohálddahuš dollet jahkebealeságastallamiid čoavddaloguid, reporttaid ja árvvoštallamiid birra. Ulbmil čoahkimiin lea čuovvolahttit bohtosiid, árvvoštallat mo sáhtta doalahit ja ovdánahttit dan mii doaimbá ja mo sáhtta buoridit dan maid dárbbaha.

Lea dárbu ságastallat kvalitehtaraportta bargovuogi ja sajádaga ásahusas. Mañemus jagiid lea vásihuvvon váttisin oažžut buot dieđuid mat dárbbahuvvojit raportii ja vuhtto ahte

¹ Studeanttaid dearvvašvuoda- ja loaktiniskkadeapmi maid Álbmotdearvvašvuodainstituhtta čađaha. Mihttojavku lea buot ollesáiggestudeanttat Norggas

ásahusas vuoruhuvvo raporta iešguđet ládje. Maidđái čuovvulahttenbargu lea hástaleaddji, go dasa ii leat vuogádat iige plána, mii dagaha ahte lea váttis diehtit gean ovddasvástádus guhtege doaimma johtuibidjan lea.

Dutkama bealde leat dán jagi kvalitehtaraportii váldán mielde eanet statistihka ja eanet sisdoalu vássán jagi birra. Leat viiddidan viđát kapihttala nu ahte lohkki dál oažžu eanet loguid, kommentáraid ja analysaid Sámi allaskuvlla dutkamis.

Kvalitehtaraporta lea leamaš gulaskuddamis ásašusas ovdal DOS meannudeami. Gulaskuddamis eai bohtán cealkámušat.

2 SISAVÁLDINKVALITEHTA

Sisaváldinkvalitehta guoská diehtjuohkimii ja rekruterenbargui, ohcciid bagadallamii, studeanttaid dáidui ja eavttuide studeret go váldojit sisa ođđa ohppui, sisaváldimii ja ođđa studeanttaid vuostáiváldimii, ja maiddá man bures allaskuvla nákke integreret ođđa studeanttaid oahppobirrasii ja man buori čuovvoleami nákcet addit vuosttaš oahppoajagi. Tabealla 1 čájeha Sámi allaskuvlla váldologuid sisaváldinkvalitehtas.

Tab. 1 Váldologut sisaváldinkvalitehtas

	2021/22		2022/23	
	2021 čakča	2022 gidđa	2022 čakča	2023 gidđa
Almmuhuvvon oahput oktasaš sisaváldimis	5	-	3	-
Almmuhuvvon oahput báikkálaš sisaváldimis	23	20	29	22
Ohcanalternatiivvat ²	620	296	607	576
Vuosttašprioritehtaohcamat	348	167	312	228
Fállojuvvon oahpposajit	372	79	277	133
Vuostáiváldán oahpposajifálaldaga	205	59	231	91
Registrerejuvvon studeanttat ³	205	160	185	125
Ásahusa iežas mastergrádstudeanttat	25,7	-	20	-

Logut leat vižžojuvvon Database for statistikk om høgre utdanning (DBH:s)

2.1 Rekruterer ja vuostáiváldin

Sámi allaskuvla galgá rekruteret studeanttaid miehtá Sámi ja eará eamiálbmotguovlluin. Sámi allaskuvla galgá dovddusin dahkat erenoamáš fágaprofiilla ja eamiálbmotperspektiivva oahpahasain.

Rekruterema ektui leat Máhtdepartemeanttas earenoamáš vuordámušat. Vurdojuvvo ahte Sámi allaskuvla vuoruhá studeantarekruterema joatkkaskuvlaohppiide geat gerget joatkkaskuvllas ja sáhttet duođaštit oppalaš lohangelbbolašvuoda, ja ahte allaskuvllas lea systemáhtalaš studeantarekruterer sámi vuodđoskuvlaoahpaheadjeoahpuide.

Sámi allaskuvlla 2022/23 rekrutterenplána čilge ahte min mihttojoavkkut leat ohccit miehtá Sámi geat devdet oahpuid sisabeassangáibádusaid. Eanaš oahpuide lea sámegeielgelbbolašvuodta sisabeassangáibádussan, ja danin leat oahppit joatkkaskuvllain gos lea vejolaš válljet sámegeiela vuosttaš- dahje nubbingiellan, vuoruhuvvon mihttojoavkkut.

Rekruteremis lea leamaš mihttun leat eambo oidnoš miehtá Sámi ja doaluin gos lea vejolaš deaivat mihttojoavkkuid. Rekrutterenjoavku lea leamaš rekrutterenmátkkiin Riđđu Riđdufestiválas, Vuonnamárkaniin, Sámi joatkkaskuvllas Kárášjogas, Noereh jahkečoahkkimis Romssas, Girkonjárdgas oahppomeassus ja Sáminuorra jahkečoahkkimis Omlidenis Ruoŧas. Ulbmil mátkkiiguin lea leamaš olahit eambo vejolaš studeanttaid ja čatnat oktavuoda sámi nuoraiguin. Máhcaheamit leat ahte olbmot liikojit ahte allaskuvla

² Logut čájehit galle ohcama ásahussii ledje, beroškeahhtá galli ohppui okta ohcci lea ohcan.

³ DBH dieđuid vuođu lea registrerejuvvon studeanttaid lohku studeanttat geat leat registreren iežaset ja máksán lohkanbadjedivada. Sii guđet leat doavttergrádaprogámmain eai lohko studeantan ja eai leat oassin dán raporteremis. Juohke studeanta lohko dušše ovttá progámmii.

čájeha sidjiide beroštumi ja ahte mii leat oidnosis sin guovllus maid. Olbmot dadjet ahte jurdda álgit allaskuvllii ádjána láddat ja vásihit ahte allaskuvla ii leat leamaš nu oidnosis ovdal.

Sámi allaskuvlla rabas beaivi lea dehálaš rekrutterendoaibma gos beassat deaivat vuoruhuvvon mihttojoavkku. Vuoruhuvvon mihttojoavkkut leat nuorat gaskal 16-20 jagi. Sámi allaskuvla bovde joatkkaskuvlaohppiid geain lea sámegiella vuosttaš- dahje nubbigiellan ja skuvllaid Suoma- ja Ruotabeale gos leat sámegiellat oahppit. Maiddá dihto ásausat, nugo Sogsakk bovdejuvvojit.

Rabas beaivi 2023 giđa lágiduvvui guovtti oasis, gos vuosttaš oasis lei logaldallan mas mánáidgárdeoahpaheaddjeoahppu lei fáddán. Nubbi oassi lágiduvvui bargobájiid bokte iešguđet prográmmaoahpuin. Máhcaheapmi joatkkaskuvllain lea ahte rabas beaivis ferte leat fágalaš sisdoallu vai sii sáhttet vuoruhit boahit ohppiiguin. Oahppit váillahedje eanet praktihkalaš dieđuid, nu go sisabeassangáibádusaid birra ja movt ohcat oahpuide. Sii liikojedje bures Fred Buljo logaldallamii. Rekrutterenjoavkku ávžžuhus boahhtevuhtii lea fas bovdet logaldalliid geat leat hárvánan leat lávddi alde ja sáhttet ovdanbuktit min oahpuid geasuheaddji vugiin.

Maiddá márkánfievrrideami deattuheapmi sosiála mediain lea vuoruhuvvon, lassin dihtomielašvuhtii teavsttaid doaimmaheamis ruovttusiidui ja SEO:ii (søkemotoroptimalisering) čiekŋudeapmái. Rekrutterenjoavkkus leat dahkan válljejumiid sosiála media ektui, ja Instagram lea dušše adnon rekrutterenulbmilii. Dat mielddisbuktá ahte leat alla kvalitehtagáibádusaid sisdoallu maid almmuha Instagramii, ee. go ulbmiljoavku dás leat 18-25-jahkásaččat. Dán ahkejoavkkus leat alla vuordámušat kvalitehtii ovdal álget čuovvut profiillaid. Dan dihte leat bidjan eanet resurssaid ja áiggi Instagrama sisdoallu maid almmuhit allaskuvlla profiillii.

Leat čađahuvvon jearahallamat mat leat vuodđun mearrádusaide maid leat dahkan diehtujuohkimis, márkánfievrrideamis ja rekrutterenbargguin. Jearahallan guoskkai nuorra olbmuid ruovttusiiddu, Google-ohcama ja sosiála media geavahandábiide. Jearahallamis ledje sihke studeanttat ja nuorra olbmot gaskkal 17-30 jagi, ja ledje eret sihke Norggas, Ruotas ja Suomas. Iskkadeamis bođii ovdán ahte go sámi nuorat ohcet dieđuid oahppobáikkiid birra, de vuosttažettiin ohcet Google:s. Sii ohcet majoritehtagiillii, go dat addá eanet bohtosiid. Dat mielddisbuktá ahte Sámi allaskuvlla oahput eai nu álkit ide ohcanboadusin.

Dan oktavuodas lea rekrutterenjoavku árvvoštallan ahte allaskuvla berre boktit beroštumi allaskuvlla oahpuide maiddá eará vugiiguin, nu go:

- alla kvalitehtain Instagram-sisdoalus, maiddá danin go nuorat ohcet doppe dieđuid oahpuid ja allaskuvllaid birra;
- skuvla- ja luohkkáguossástallamiiguin, njuolggokommunikašuvnna bokte vejolaš ohcciiguin;
- giellaválljejumiin rekrutterenmateriálain, dás fuomášuhtto ahte gihppagat fertejit maiddá leat majoritehtagiellaide;
- sihkarastit ahte siidduin nugo utdanning.no leat rievttis dieđut.

Maŋemus jagiid rekrutterenjoavku lea vuoruhan prográmmaoahpuid ja jahkeovttadagaid go leat ráhkadan rekrutterenmateriála neahttasiidui ja sosiála mediaide, go dát oahput addet eanet oahppočuoggáid. Mii leat maiddá oastán bálvalusaid olggobeale olbmuiin geat leat

ráhkadan rekruiterenfilmmaid ja artihkkaliid. Leat maid vuoruhan ráhkadit gihppagiid oahpuid birra, sihke davvisámegillii, ruoŋagillii, suomagillii, dárogillii ja engelasgillii, vai viidábut olahit vejolaš ohcciid.

Sámi allaskuvla lea nai ođastan ja moderniseren iežas gráfalaš profiila, ja ođđa profiilla leat váldigoahtán adnui 2023 giđa rájes.

Rekruterembarggus lea maid leamaš mihttun buoridit diehtajuohkima vejolaš ohcciide ja buoridit neahttasiiddu sisdoalu, ee. dieđuid oahpuid ja sisabeassangáibádusaid birra iešguđet gielaide.. Lea vuoruhuvvon almmuhit oahpuid birra dieđuid dan gillii go oahppu lágiduvvo, ja buoridit diehtajuohkima earenoamážit oppalaš lohkangelbbolašvuoda gáibádusaid birra olgoriikka ohcciide. Dasa lassin lea utdanning.no siiddu sisdoalu buorideapmi vuoruhuvvon

Allaskuvla lea nai bargan guhka ođđa neahttasiiddu ásaheimiin, muhto bargu lea maŋjonan. Ođđa neahttasiidduin bargojuvvo viidáset, ja vuordimis gárvána 2024 mielde.

Mis lea nai leamaš fokus addit studeanttaide buori vuostáiváldima. 2022 čavčča álggahanvahkku prográmma lei plánejuvvon nu ahte galggašii nagodit fátmastit buohkaid. Prográmmas lei ekonomijakursa, kursa psyhkalaš dearvvašvuoda birra, allaskuvlla oahpporeaidduid birra ja oahppoteknihkka kurssa. Studeanttat ledje earenoamáš duhtavaččat oahppoteknihkka kurssain. Muđui leimmet bidjan olu návccaid láchit dili nu ahte studeanttat besset oahpásnuvvat eará studeanttaiguin, márkanbáikái ja márkanolbmuide. Iskkadeapmi maid čađaheimmet maŋjel álggahanvahkku, čájehii ahte studeanttat leat ollislaččat leamaš duhtavaččat fálaldagaiguin, muhto muhtin osiin lea ain buoridanmunni. Oahpásmuvvanlunša, bearraltuvra, Lounge Sápmi konsearta, pizzaeahket ja kursat, earenoamážit oahppoteknihkka kursa, orrot leamaš hui buorit daid bohtosiid vuodul.

Rekrutteremis lea nai leamaš mihttun geavahit studeantaambassadevrraid ja hábmet rekruiterenfilmmaid go oaidnit ahte lea dárbu leat eambo visuála jus galgat olahit nuorat mihttojoavkkuid. Dasa lassin lei mihttun čalmmustahttit bargovejolašvuodaid Sámi allaskuvlla oahppofálaldagain márkanfievrrideamis. Dát mihtut eai leat joksojuvvon nu bures go livčče sávahahtti, ee. kapasitehta geažil.

Allaskuvllas lea leamaš hástalus oažžut sin guhte leat ohcan ja ožžon oahpposajifálaldaga, álgit studeantan. Rekrutterema ja sisaváldima oktavuodas leat čađahan iskkadeami ohcciid gaskkas geat ožžon oahpposajifálaldaga, muhto eai vuostáiváldán. Iskkadeamis boahťa ovdan ahte oassi válddii vuostá fálaldaga eará ásaahas. Dasa lassin vástidit ohccit ahte heajos diehtajuohkin, ee. deaivvadanplánaid ja eksámeniid birra, lea ággan dasa ahte eai váldán vuostá fálaldaga. Dát čájeha ahte lea dárbu buoridit diehtajuohkima oahpuid birra. Priváhta ákkat nugo ee. bargu, fárren, ekonomijja ja unnán heiveheapmi dagahit ahte ohccit eai váldde vuostá fálaldaga.

2.2 Almmuhuvvon oahput, ohcamat ja registrerejuvvon studeanttat

Logut čájehit ahte 2022/23 oahppojagi almmuhuvvoje oktiibuot 54 oahpu. 32 oahpu almmuhuvvoje 2022 čavčča, main golbma ledje prográmmaoahpu, ja 2023 giđa almmuhuvvo

22 oahpu. Dát lea veahá lassáneapmi 2021/22 oahppojagi rájes, goas almmuhuvvoje oktiibuot 48 oahpu.

2022 čavčča almmuhuvvon oahpuid gaskkas ledje guokte oahppoovttadaga mat eai álggahuvvon. Goappaš oahput ledje almmuhuvvon sisaváldimis ja daidda ledje ohccit. Okta oahppu ii álggahuvvon go virgádeapmi lei maŋŋonan, ovttasbargoguoimmis váillui fágaresursa ja go dáláš oahppoplánaid ferte geahčadit ođđasit. Dáidda ohcciide manai diehtu miessemánu loahpas. Go dán mađe árrat mearriduvvo ahte oahppu ii álggahuvvo, de eastadit olu liigebarggu ja dan ahte ohccit leat ožžon oahpposaji, máksán divvagiid ja ohcan ja vejolaččat ožžon oahppodoarjagiid.

Nubbi oahppu ges ii álggahuvvon ee. go koordináhtor lei árvvoštallan ahte lea beare stuorra risiko álggahit oahpu dainna studeantaloguin mii lei. Dát dieđihuvvoje ohcciide čakčamánu loahpageahčen. Dát dáhpáhus lei hástaleaddjin allaskuvlii, go koordináhtor maid geassádii oahpus moadde vahkku ovdal álgima ja nu ii lean doarvái áigi gávdnat sadjásačča.

2023 giđa oahpuid gaskkas ledje njeallje plánejuvvon oahpu mat eai álggahuvvon. Ákkat ruovttoluottageassimiidda ledje oahppobirrasa sihkkarastin, resurssaid vuoruheami rievdadeapmi ja váilevaš oahppoplánat. Dát mearrádusat leat dahkkon maŋŋel go oassi oahpuin lei almmuhuvvon, muhto nu árrat ahte ii buktán stuorát hástalusaid.

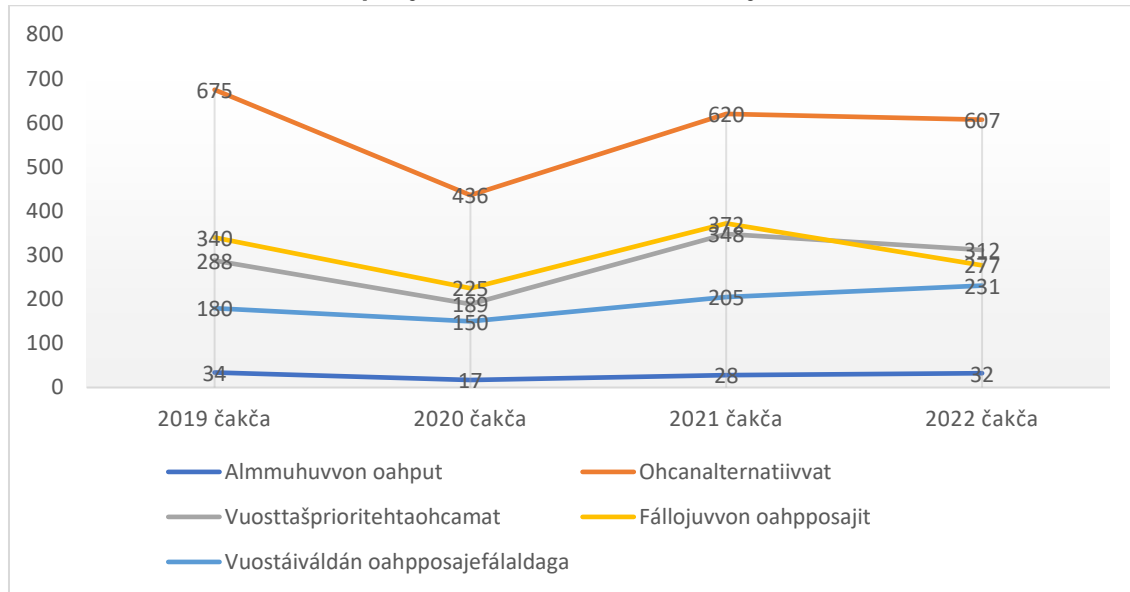
2023 giđa lei duodjeoahppu almmuhuvvon masa bohte rievdadussávaldagat. Dát sávaldat bođii studeantajoavkkus geat sávve beassat joatkit oahpuin giđđat, muhto eai deavdán sisabeassangáibádusaid. Eambbo dán birra kapihttalas 3.8.

Allaskuvlla bealis leat geahččalan eastadit ahte oahppu gesso ruovttoluotta oanehis áiggi ovdal almmuhuvvon álgima, dainna ahte ohccidlogut ja daid árvvoštallan almmuhuvvo oahppokoordináhtoriidda, prográmmajodihedjjiide ja goahtejodihedjjiide ohcanáigemeari guhkideami árvvoštallama oktavuodas. Dalle árvvoštallojuvvo maid galgá go oahppu biddjot johtui vai ii. Hástalus dáinna bargovugiin sáhhtá leat jus ohcanáigemearri guhkiduvvo nu guhka ahte liikká šaddá oanehis áigi geassit ruovttoluotta oahpu.

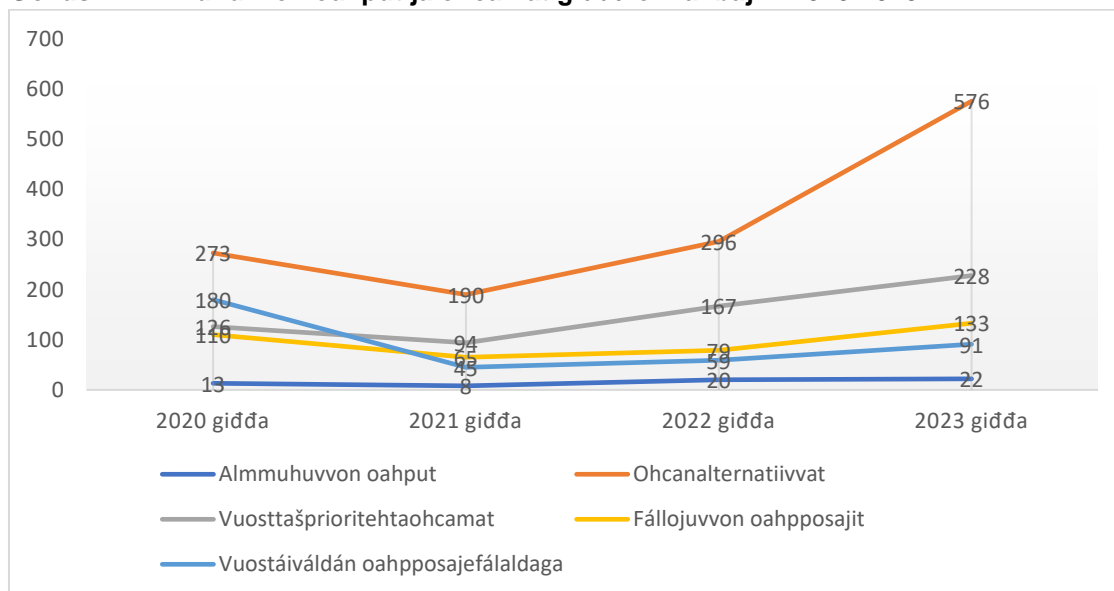
Lea oidnojuvvon dárbu buoridit oahpuid álggaheami rutiinna, ee. go ii leat leamaš áibbas čielggas makkár oahput galget almmuhuvvot ja go oahppoplánaid rievdadeami dahje dohkkeheami oktavuodas lea oahpuin rievdan namma, oahppočuoggát ja/dahje koda, maŋŋel go oahppu lea mearriduvvon biddjot johtui. Mearriduvvon oahput leatge biddjon dárkkisteapmái goahtejodihedjjiide. Dasto lea bivdojuvvon ahte jus leat rievdadusat mearrádussii, de dát ovddiduvvojit sierra.

Lea vásihuvvon ahte dát bargovuohki ii leat doaiman nu bures go sávahahtti. Okta ákkain dasa sáhhtá leat ahte ii lean doarvái čielggas ahte jus leat rievdadusat dahkkon mearrádussii, de fertejit dat ovddiduvvot sierra áššin. Lea áigumuš ain bargat oahpuid almmuheami kvalitehtasihkkarastimiin.

Govus 1 Almmuhuvvon oahput ja ohcamat čakčalohkanbajiin 2019-2022

Govus 2 Almmuhuvvon oahput ja ohcamat giđđalohkanbajiin 2020-2023

Govus 1 ja 2 čájehit mo almmuhuvvon oahput, ohcamat ja registrerejuvvon studeanttat leat leamaš maŋemus jagiid. Dábálaččat lassána ohcamiid lohku go almmuhuvvon oahpuid lohku lassána. 2022 čavčča logut dattege čájehit ahte vaikko almmuhuvvojit eambo oahput, de ohcanlohku ii lassán, dat lea baicca njiedjan. Seamma guoská vuosttašprioritehtaohcamiidda. Čavčča ektui lea Sámi allaskuvla čuvvon nationála treandda, mii čájehii ahte ohccit alitoahpuide leat njiedjan.

Govvosat ja ohcanalternatiivaid⁴ logut tabealla 1:s čájehit ahte 2022 čavčča ledje 13 unnánat ohcanalternatiivva go 2021 čavčča. 2023 giđa ges ledje 280 eambo

⁴ Okta ohcci sáhtá ohcat maŋga ohppui seamma ásašusas ja buot ohcanalternatiivvat raporterejuvvot. Logut eai čájjet galle olbmo leat ohcan.

ohcanalternatiivva go 2022 giđa. Vuosttašprioritehtaohcamat 2022 čavčča njidje veahá 2021 čavčča ektui ja 2023 giđa ges lassánedje 2022 giđa ektui.

Ohcamiid ja registrerejuvvon studeanttaid logu njiedjan sáhtta čilgejuvvot ee. dainna go 2019 čavčča ja 2021 čavčča lágíduvvoje olu oahput main ledje buorit ohcciidlogut ja oallugat geat devde gáibádusaid. Go fállujuvvon oahpposajiid lohku lea badjin, de sáhtta dan dulkot nu ahte ohccit leat dakkárat geat duođas háliidit álgit oahpuide. Earenoamážit oahput main ii gáibiduvvo sámegeigebbolašvuohta ja oahput mat lágíduvvoje neahttaoahppun geasuhedje olu ohcciid.

2020 čavčča ja 2021 giđa ledje logut earenoamáš vuollin, ee. go dalle almmuhuvvoje arvat unnánat oahput, go ledje olu kvalitehtaproseassat jođus ja go allaskuvlla resursadili geažil árvvoštallojuvvui ahte ii leat vejolaš eambo oahpuid almmuhit.

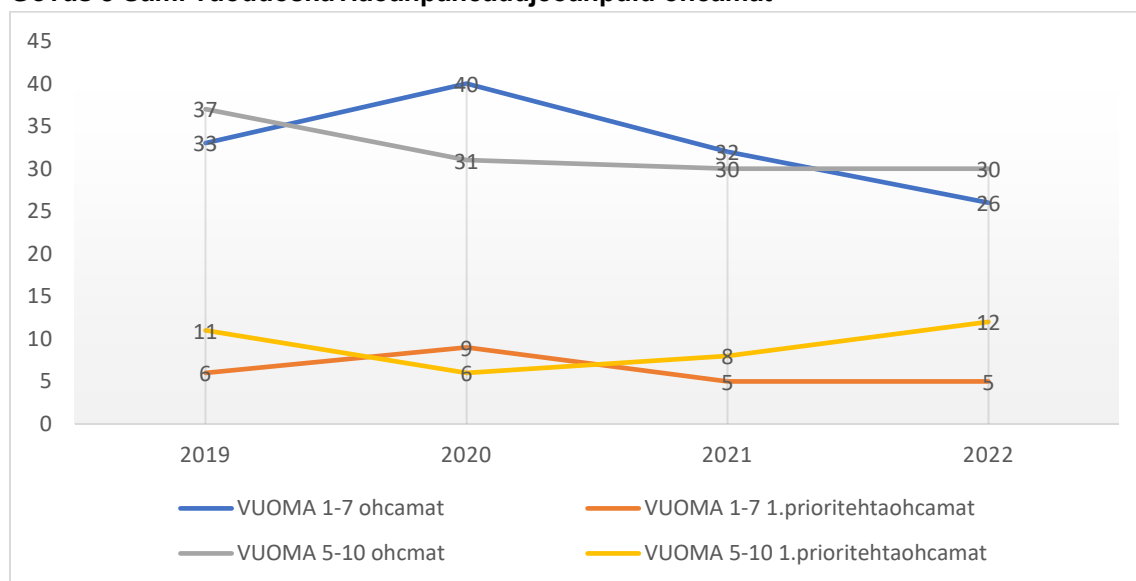
Giđa logut fas čájehit ahte ohcamiid lohku lea lassánan olu, vaikko 2023 giđa eai almmuhuvvon eará guokte eambo oahpu go 2022 giđa. Eanas almmuhuvvon oahput leat geasuhan 20 ohcci dahje eambo. Logut kommenterejuvvot eambo 2.3 kapihtalis.

Tab. 2 2022 čavčča ja 2023 giđa bivnuheamos oahput

Oahppu	Ohcamat	Fálaldagat	Álgán studeanttat
Davvisámeigiella praktihkalaš diliin – álgokursa 1. oassi	55	44	29
Davvisámeigiella praktihkalaš diliin – álgokursa 2. oassi	46	38	28
Introduction to Screenwriting: Sámi and Indigenous Storytelling through film	33	26	19
Almmolaš eanan- ja čáhcehálddašeapmi	70	15	12
Olmmoš ja biras odne	48	9	6
Davvisámeigiella lohkanbadjeoahppu	44	26	16

Tabella 2 čájeha dan maid ovdalis namuhit, ahte oahput main ii gáibiduvvo sámegeigiella sisabeassamii leat earenoamáš bivnuhat.

Govus 3 Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjoahpuid ohcamat

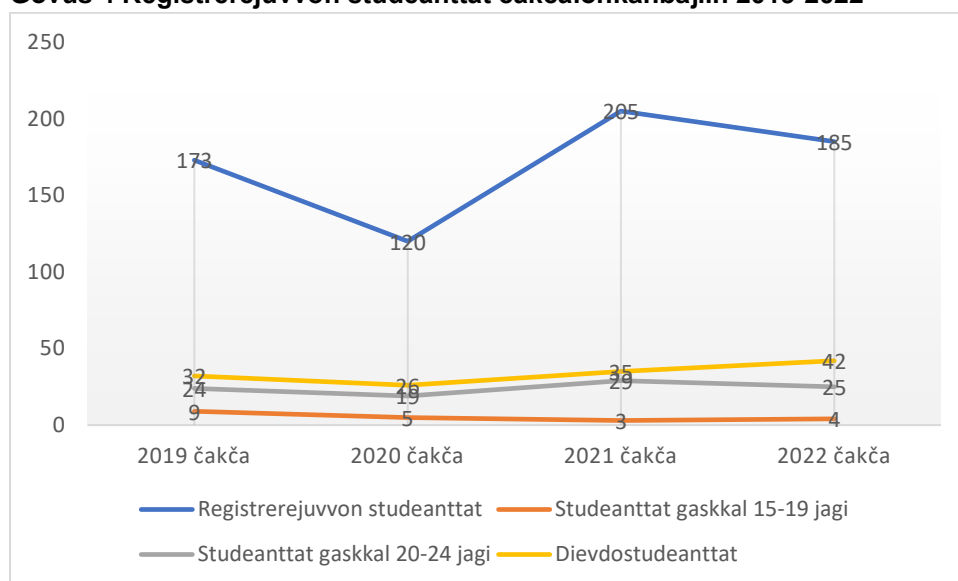
Nu mo namuhuvvon, de leat Máhttodepartemeanttas earenoamáš vuordámušat sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuid rekruterema ektui. Ohcamiid logut čájehit ahte dása lea dárbu bidjat eambo návccaid, go lohku lea jogo bisson nu mo lea leamaš dahje lea njiedjan. Earenoamážit sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu 1.-7. ceahki (VUOMA 1-7) logut njidjet, sihke ohcamiid lohku obbalaččat ja maiddái vuosttašvuoruheddjiid lohku. Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu 5.-10. ceahki (VUOMA 5-10) vuosttašvuoruheddjiid lohku lea lassánan maŋemus 3 jagi.

Lea ain hástalus rekrutteret studeanttaid prográmmaoahpuide, eandalii sámi oahpaheaddjeoahpuide. Okta vuohki oažžut eambbogiid ohcat dáidda oahpuide sáhtta leat lágidit dáid neahttaoahppun main deaivvadeamit ja čalmmustahttit dán lágidanvuogi.

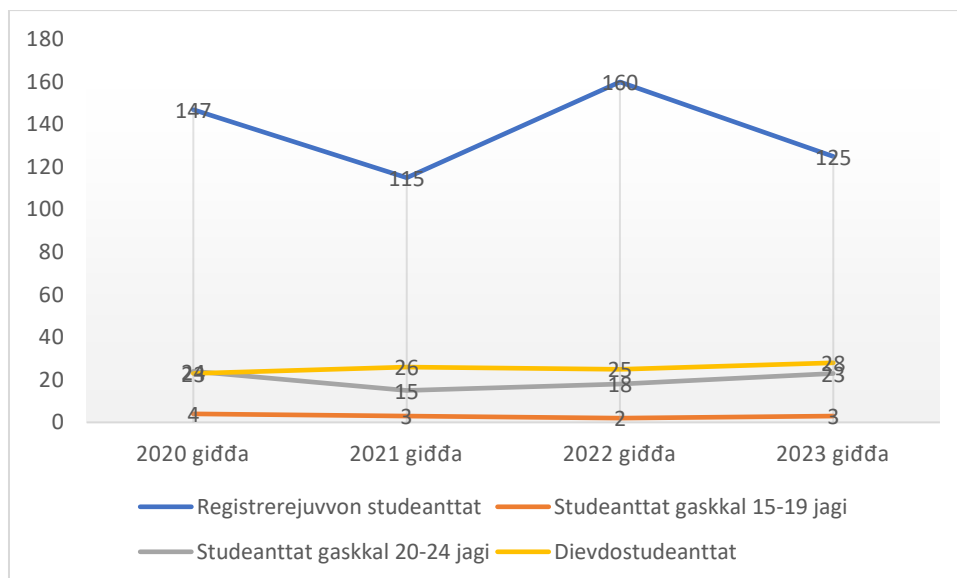
Registrerejuvvon studeanttaid lohku

Allaskuvllas lea leamaš mihttomearrin ahte galget leat gaskkal 190 – 210 studeantta. Logut čájehit ahte allaskuvla ii joksas mihttomearis 2022 čavčča ja ahte registrerejuvvon studeanttaid lohku lea njiedjan 20 studeanttain, mii dahká sullii 10 % njiedjama. Giđa lohku ges lea njiedjan 35 studeanttain, mii dahká sullii 20 % njiedjama.

Govus 4 Registrerejuvvon studeanttat čakčalohkanbajiin 2019-2022

Govus 5 Registrerejuvvon studeanttat gidđalohkanbajiin 2020-2023

Nu mo namuhuvvon de fálaimet máŋga oahpu 2019 ja 2021 čavčča main ii gáibiduvvon sámegeigelbbolašvuohta ja mat lágiduvvoje neahttaoahppun dahje neahta ja deaivvademiid bokte. Oassi dáin oahpuin jotkojuvvui 2020 ja 2022 giđa. Dáin oahpuin ledje olu registrerejuvvon studeanttat. Dát, oktan prográmmaoahpuid studeantalogu njiedjamiin, čilge manne registrerejuvvon studeanttaid lohku njiedjá. Vuollegis logut 2020 čavčča ja 2021 giđa sáhttet čilgejuvvot dainna ahte dieid lohkanbajiid lei sisaváldin unnánat oahpuide go muđui.

Logut čájehit ahte 2022 čavčča ledje 68 registrerejuvvon studeanta bachelor- ja masterdásis. Vástideaddji logut 2021 ja 2020 čavčča ledje 69 ja 67. Studeantalogu ektui lei 2022 čavčča 37 % registrerejuvvon studeanttain prográmmastudeanta, 2021 čavčča fas 33,6 % ja 2020 čavčča ges 56 %. Dát speadjalastá maid dan mii ovdalis lea namuhuvvon, ahte prográmmaoahput eai geasut seamma olu ohcciid, ja ahte lea dárbu bidjat eambbo návccaid prográmmaoahpuid rekruteremii, earenoamážit jus galgat joksat kandidáhttabuvttadeami mihtuid.

Registrerejuvvon studeanttaid ahkejuohku čájeha ahte 2022 čavčča ledje 4 registrerejuvvon studeantta gaskal 15 ja 19 jagi, ja 25 gaskal 20 ja 24 jagi. Dát dahká 2,2 % ja 13,7 % registrerejuvvon studeanttain. Vástideaddji logut 2021 čavčča leat 3 (1,5 %) ja 29 (14,1 %) ja 2020 čavčča ges 5 (4,2 %) ja 19 (16 %). 2023 giđa ges ledje 3 studeantta gaskal 15-19 jagi (3 % registrerejuvvon studeanttain) ja 23 gaskal 20-24 jagi (20 %). Vástideaddji logut 2022 giđa leat 2 (1,7 %) ja 18 (15 %), ja 2021 giđa 3 (3 %) ja 15 (20 %).

Logut čájehit ahte allaskuvla ii leat nagodan rekruteret nuoraid geat bohtet njuolga joatkkaskuvllas. Dattege lea movttiidahtti ahte studeanttat gaskal 20-24 jagi lassánit. Dán sáhttá geahččat ovttas treandaiguin mat leat servvodagas muđui ge. Prográmmaoahput eai geasut nu olu studeanttaid go ovdal. Sentraliseren treanda ges dagaha, ahte studeanttat geasuhuvvojit guovddáš studeantagávpoigiidda gos leat olu iešguđetlágan oahppofáldagat, stuorát studeantabiras ja buorit astoáiggevejolašvuođat mat geasuhit nuoraid.

Logut čájehit maid ahte 2022 čavčča ledje 42 dievdostudeantta (25,3 % registrerejuvvon studeanttain), 2021 čavčča fas 35 (17,1 %) ja 2020 čavčča ges 26 (22 %). 2023 giđa ledje 28 dievdostudeantta (22,4 %), 2022 giđa 25 (15,7 %) ja 2021 giđa ges 26 (22,1 %). Lea movttiidahtti ahte dievdostudeanttaid lohku lassána. Prográmmaoahpuid ektui bissu lohku sullii nu mo lea leamaš mañemus 3 jagi. Earenoamáš dehálaš lea ahte oahpaheaddjeoahpuin ii njieja dievdostudeanttaid lohku. Jus allaskuvllas galgá ain leat mihttu ahte dihto oassi studeanttain leat dievddut, de ferte kártet manne eat geasut dievdduid ja mo sáhtašeimmet geasuhit sin.

Einnostit ain ahte neahttavuđot oahput bohtet leat oidojuvvon oahppofálaldagat. Dát ferte váldot vuhtii go árvoštallat movt oahpahus galgá boahteáiggis čađahuvvot, jus galgat nákcet doalahit studeanttaid ja govttoláš studeantalogu, ja earenoamážit jus áigut joksat rekruterema mihtuid. Lassin dása, berret doalahit oahppofálaldagaid mat leat olámuttos eanetlogu álbmogii miehtá Sámi. Oahppofálaldagaid lávdadeapmi eará guovlluide Sámis, omd. lulli-Sápmái, lea čájehuvvon mávssolažžan studeantaárvoštallamiid bokte.

Lea maid dehálaš ahte fállat studeanttaide buori ja oadjebas oahppobirrasa ja sosiála doaimmaid campusis, vai šattašii eanet geasuheaddji leat studeantan allaskuvllas. Árvoštallamat čájehit ahte oallugat leat duhtavaččat fysalaš oahppobirrasiin ja astoáigefálaldagaiguin, muhto maiddái ee. ahte allaskuvlla studeanttat leat unnánat duhtavaččat kultur-, dearvvašvuoda-, olgoeallin- ja viessofálaldagaiguin go gaskamearalaččat Norgga alitoahppoásahusain. Studeanttat geaidda leat fálaldagat go lea deaivvadeapmi, leat duhtavaččat dainna. Iskkadeamit čájehit maid ahte allaskuvllas leat studeanttat geat leat vásihan givssideami ja seksuála loavkašuhhtima. Eambbo dan birra kapihttalas 3.4.

Lassin dása lea allaskuvlla beaggin okta deháleamos rekruterenreaidduin. Buorre beaggin geasuha studeanttaid ja bisuha sin ásašusas. Danne lea dehálaš čuovvolahttit studeanttaid moaitagiid ja spiehkastatdieđihemiid. Studeantaárvoštallamat čájehit ge ahte mis lea buoridanmunni earenoamážit diehtujuohkimis ja oahpuid plánemis.

2.3 Ohcciid gelbbolašvuolta

Dutkan- ja oahppostivra lea mearridan ahte jus oahppu galgá álggahuvvot, de galget oahppoprográmmas unnimusat 6 vuosttašprioritehtaohcci ja oahppoovttagain ges unnimusat 8 vuosttašprioritehtaohcci. Lohku ii daja maide galget go ohccit leat gelbbolaččat vai eai.

Tabella 1 čájeha galle ohcanalternatiivva ledje allaskuvlla oahpuide ja galle ohcama ožžo fálaldaga. Čájehuvvo ahte 2021 čavčča ožžo 60 % ohcamiin fálaldaga ja 2022 čavčča fas 45 %. Vástideaddji lohku 2022 giđa lei 27 % ja 2023 giđa fas 23 %. Sin gaskkas geat ožžo fálaldaga, dahke 2021 čavčča 66 % fálaldagain vuosttašprioritehtaohcamiidda ja 2022 čavčča fas 75 %. Vástideaddji lohku 2022 giđa lei 87 % ja 2023 giđa fas 62 %.

Soames oahpuin leat ollu ohccit, muhto unnánat geat ožžot fálaldaga. Dán oaidná earenoamážit 2023 giđa loguin, gos ohcamiid lohku lea measta seamma dásis go 2022 čavčča lohku, muhto dušše 23 % ožžo fálaldaga. Ohcamiin boahtá ovdan ahte oallugat eai

leat duohta ohccit, dát mearkkaša ohccit geain ii leat sámegielgelbbolašvuohta mainna devdet sisabeassangáibádusaid. Plána mielde váldo sisaváldimis atnui čoavddus našunála dásis mas olgoriikkaohccit fertejit duođaštit ahte devdet dihto gáibádusaid ovdal besset ohcat. Dáinna lágiin galgá eambo duohta govva boahtit ovdan go dán čovdosa váldit atnui.

Logut sáhttet maid čájehit ahte lea ain dárbu buoridit diehtujuhkima sisabeassangáibádusaid birra, go vuollel bealli ohcciid ožžot fálaldaga, ja ahte mis lea ain hástalus oažžut ohcciid buktit duođaštusaid maid vuođul meannudit ohcamiid. Vaikko lea bargojuvvon sisabeassangáibádusaid diehtujuhkimiin, earenoamážit olgoriikka ohcciid ektui, de dákko lea ain buoridanmunni.

Čájehuvvo ahte lea áin dárbu buoridit diehtujuhkima sámi vuođđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuid sisabeassangáibádusaid birra. Oahpuide ledje 26 ja 30 ohcama oktiibuot, main 7 ja 16 ledje vuosttašprioritehtaohcama. 12 ohcama oktiibuot devde gáibádusaid ja ožžo fálaldaga, eatnasat čađahuvvon joatkkaskuvlla vuođul ja 1 čađahuvvon alitoahpu vuođul. Eatnasat hilgojuvvon ohcciid eai duođaštan ahte devdet sámegiela (8) dahje matematihka (4) árvosátnegáibádusa.

2022 čavčča lei vuosttaš sisaváldin vuođđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuide rievdaduvvon sisabeassangáibádusaiguin. 2022 giđa rievdaduvvui gáibádus nu ahte ohcciid geain leat unnimusat 40 skuvlačuoggá ii gáibiduvvo unnimusat 4 árvosátnin matematikas, muhto unnimusat 3. Allaskuvllas ledje 5 ohcci geat ožžo fálaldaga ođđa njuolggadusaid vuođul.

Ásahusa iežas mastergrádstudeanttaid lohku muitala galle studeantta leat váldán bachelorgráda dán ásahusas ja joatkán mastergrádain dáppe. Dát sáhtá muitalit mo ásahus nákke geasuhit studeanttaid eará ásahusain ja/dahje riikkain. Alla lohku sáhtá mearkkašit ahte bachelorkandidáhtat leat duhtavaččat ásahusain, ahte sii eai háliit fárret, ahte eará ásahusaid studeanttat eai dovdda masterfálaldagaid dahje eai deavdde gáibádusaid.

Allaskuvlla lei sisaváldin ovttá 2-jagáš masterohppui 2022 čavčča. Dása ledje 16 ohcci, geain 12 ohcci duođaštedje ahte devde gáibádusaid ja ožžo fálaldaga. 9 sis leat čađahan bachelorgráda Sámi allaskuvllas. Eará ohccit bohte ee. UiT Norgga árttalaš universitehtas ja Oulu universitehtas.

Ovdalis namuhuvvon dieđut sáhttet čájehit ahte masterfálaldat lea geasuheaddji min bachelorkandidáhtaide ja ahte sis lea beroštupmi joatkit Sámi allaskuvllas. Dát čájehuvvo maid eará oahpuid oktavuodas, nu mo boazodoallooahpu, mas dávjá jearahit masterfálaldaga. Doaresfágalaš masterfálaldat, omd. álgoálbmotmaster, mii heive mángga bachelorohppui joatkan, sáhtášii leat vejolaš rekruterenreaidu.

Vaikko allaskuvlla 2-jagáš masteroahpuide, duojis ja sámegielas, lea ráddjejuvvon rekruterenvuođđu sámegielgáibádusa dihte, de ovdalis namuhuvvon logut goitge sáhttet čájehit ahte fálaldat lea oahpis eará ásahusaid kandidáhtaid gaskkas. Dát lea maid čájehuvvon journalistihka masteroahpu čađaheamis, gos leat leamaš internationála studeanttat maid.

2.4 Doavttergrádaoahpu sisaváldin

2022/23 oahppojagi lei okta ohcci sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda doavttergrádoahppui, gii maid váldui sisa prográmmii. Dat lea njiedjan 2021/22 oahppojagi ektui, go ledje golbma, geat buohkat devde gáibádusaid. Liikká lea buoret go 2020/21 oahppojagi, go ii oktage váldon sisa.

Allaskuvlla bealis lea doavttergráda sisaváldin effektiviserejuvvon lagat ovttasbargguin gaskal oahppo- ja dutkanhálddahusa, ja bargiidossodaga. Dán ovttasbarggu oktavuodas ii galgga ohcci sisaváldimii dárbbahit buktit ovdan dieđuid maid lea jo buktán go lea ohcan stipendiáhttavirgái. Dát lea dagahan ahte áššemeannudeapmi manná njuovžileappot ja ahte ohccái lea unnánat bargu.

Doavttergrádoahpus almmuhuvvojedje 2022 čavčča njeallje oahppoovttadaga ohcan ládje, ja 2023 giđa fas guokte oahppoovttadaga. Čavčča oahppoovttadagaide ledje oktiibuot 6 ohcci, geain guovttes oaččuiga ja válddiiga vuostá fálaldaga. Goappašagat čađaheigga eksámena. Ohcciin geat eai ožžon fálaldaga leigga guovttes geat eaba duođaštan ahte devddiiga sisabeassangáibádusaid ja okta gii ii buktán duođaštusaid.

Bákkolaš oahppoovttadat 2023 giđa manjduvvui 2023 čakčii, sihkkarastin dihte studeantabirrasa eambo studeanttaiguin, ja válljenkursa mii maid lei plánejuvvon, ii álggahuvvon. Giđa oahput eai lean almmuhuvvon sisaváldimis, nu ahte daidda eai lean ohccit.

Oktiibuot ledje 9 registrerejuvvon studeantta doavttergrádoahpus 2022 čavčča ja 2023 giđa. Guovttes registrerejuvvon studeanttain leigga dievddut, dát dahká 22 %. Dát logut čájehit ahte Sámi allaskuvla ii čuovo treandda mii lea leamaš Norggas, go árbevirolaččat leat leamaš eambo dievddut go nissonat geat ohcet ja čađahit doavttergrádoahpu. Go geahččá dáid loguid ja rekrutterenvuođu guoskevaš ohppui, de árvoštallojuvvo ahte oahpus lea buorre studeantalohku.

2.5 2023 váldovuoruhemiid čuovvoleapmi

Bargu ođastit Sámi allaskuvlla sisaváldinnjuolggadusaid ja hábmet njuolggadusaid reálagelbbolašvuodaohcciid meannudeapmái lea álggahuvvon. Bargu lea vásihuvvon eambo gáibideaddjin go álggos jáhkiimet ja danne ii leat bargu gárvvistuvvon vel.

Diehtjuohkin sisabeassangáibádusaid birra, earenoamážit oppalaš lohangelbbolašvuoda gáibádusaid birra olgoriikka ohcciide, lea buoriduvvon. Lea ee. biddjon liŋkka gáibádusaide ruovttusiiddus ja engelasgielat oahpuid oahppoplánain. Logut dattege čájehit ahte dáinna sáhtá ain bargat.

Buorre gulahallan gođiiguin rekruterema ja sisaváldima oktavuodas lea geahččaluvvon doalahuvvot, ee. sisaváldima kick-offa ja ohcanáigemeeriid guhkideami proseassa bokte.

Leat bargan dan ala ahte vuoruhit áigemeeriid doallama ja hukset oktasaš ipmárdusa dáid ektui, ee.

koordináhtoriid giehtagirjji ja koordináhtoriid kurssa bokte, diehtujuohkin e-boasttaid bokte, sisaváldin- ja TimeEdit kick-offaid bokte. Oaidnit ahte lea ain dárbu vuoruhit dán barggu, earenoamáš dehálaš lea bargat dan ala ahte almmuhit deaivvadanplánaid nu árrat go vejolaš.

Áigemeari oahpuid ruovttoluotta geassimii ii leat mearriduvvon. Dán berre čuovvolahttit 2023/24 oahppojagi.

2.6 Váldohástalusat ja spiehkasteamit

Oahpuid ruovttoluottageassin dáhpáhuvvá beare maŋjit. Dát čuohcá sihke ohcciide ja allaskuvlla beaggimii. Go mángii dáhpáhuvvá ahte oahppu gesso ruovttoluotta oanehis áiggi ovdal plánejuvvon álgima, de lea čielggas ahte dát čuohcá beaggimii. Dán sáhtta geahččalit eastadit mearriduvvon oahpuid dárkkistemiin buori áiggis, muhto muhtun dilálašvuodain lea veadjemeahtun garvit ruovttoluottageassima oanehis áiggis, omd. go koordináhtor geassáda.

Allaskuvllas lea rekrutterenkonsuleanta virgi dollojuvvon vakánta 2023 geasi rájes, ja juoga mii čuohcá allaskuvlla návccaide vuoruhit buori ja systemáhtalaš rekrutterenbarggu ovddosguvlui.

2.7 2024 váldovuoruheamit

- Vuoruhit rekruterema, earenoamážit dieđuid oahpuid birra ja daid almmuheami.
- Buoridit oahpuid almmuheami rutiinna.
- Mearridit áigemeari oahpuid ruovttoluottageassimii.
- Váldit atnui ohcciid sillenvuogádaga, ulbmiliin ahte oažžut eanemus lági mielde duohta ohcciidloguid.
- Sámi allaskuvlla ođđa neahttasiiddu gárvet ja váldit adnui.
- Joatkit sisaváldinjuolggadusaid ođastemiin.
- Vuoruhit deaivvadanplánaid almmuheami rekrutererenraidun.

3 OAHPPOKVALITEHTA

Oahppokvalitehta guoská Sámi allaskuvlla oahppoportefølja ja fágabargiid gelbbolašvuoda hálddašeapmái, mo oahput organiserejuvvojit, ja guhtege oahpu hábmemii ja sisdollui. Dán kvalitehtadimenšuvdnii guoská maid man bures allaskuvla lámá buori oahpahusa, oahppobirrasa ja internašunaliserema. Kvalitehtabargu galgá ovddidit ja sihkarastit nanu fágagelbbolašvuoda ja nannet gaskkustangelbbolašvuoda ja ipmárdusa mo oahppan dáhpuhuvvá ja mo konstruktiivva oahppanproseassat ovdánahttojuvvojit.

3.1 Oahput (oahppoportefølje)

Stivrra strategalaš mearrádušat, servvodaga dárbbut, allaskuvlla servodatdoaimma ja resursadilli lea vuodđun oahpuid ovdánahttimii. Allaskuvlastivra mearrida oahpuid guhkesáiggeplána ja jahkásaččat makkár oahppooprográmmat galget álggahuvvot boahpte oahppojađi. Stivra árvvoštallá kvalitehtadimenšuvnnaid gustovaš lámkaásahusaid hárrái. DOS ges mearrida makkár oahppoovttadagat galget álggahuvvot boahpte oahppojađi ja galgá dan oktavuodas árvvoštallat devdet go oahput gustovaš kvalitehtagáibádusaid.

Sámi allaskuvla lea bargame oahpuid guhkesáiggeplánain. Ulbmil bargguin lea mearridit goas, gos ja makkár oahpuid fállat, seammás go dát adno bargoveagaplána ráhkadeamis. Dasa lassin galgá plána čilget goas lágídit oahpuid main oahpahus sáhhtá ovttahttojuvvo. Bargu lea biddjon johtui ja plána mielde galggai guhkesáiggeplána meannuduvvot stivrras geassemánus 2023. Meannudeapmi lea mañiduvvon vai šaddá buoret áigi ráhkadit oktasaš guhkesáiggeplána ja dán digaštallat gođiin. Plána mielde meannuduvvo ášši stivrras 2023 čakčalahkanbajis.

Sámi allaskuvla lea ovttas OsloMetain evttohan mo allaskuvla sáhhtá lágídit dulkaoahpu, go lea čájehuvvon ahte lea stuorra dárbu sámi dulkkaide. 2022 čavčča lea mearriduvvon ahte dát oahppu galgá álggahuvvot 2023 čavčča, eavttuin ahte boahhtá sierra juolludeapmi dasa. Oahppoplána lea dohkkehuvvon ođđajagis 2023, muhto oahppu ii álggahuvvo vel váilevaš ruhtadeami geažil.

Allaskuvlii leat boahhtán signálat ahte mánáidgárdeoahpaheaddjeoahppu galggašii eambo heivehuvvot nu ahte sáhhtá kombineret bargguin ja nu ahte heive ohcciide eará guovlluin. Dán vuodul lea geabbilis sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahppu dohkkehuvvon 2023 giđa. Oahppu lea almmuhuvvon álgimiin 2023 čavčča.

Sámi allaskuvlla strategijaplánas čuožžu ee. ahte allaskuvla áigu ásahtit ođđa servodatdiehtaga bacheloroahpu. Dán oahpu hábmenbargu lei biddjon johtui ja jurdda lei ahte oahpahus galgá ovttahttojuvvo boazoealáhusa bachelorain. Siskkáldas resursadilli geažil lea bargu gaskkalduvvan 2022 čavčča.

Nu mo ovdalis namuhuvvon de berret doalahit oahppofálaldagaid mat leat olámuttos eanetlogu álbmogii miehtá Sámi. Studeantaárvvoštallamiin boahhtá ge ovdan ahte livčče sávahahtti oažžut eambo fálaldagaid Lulli-Sápmái ja ahte livčče guhkitáigge fálaldagat, nu mo jahkeovttadagat.

3.2 Oahppoplánat

2021 giđa biddjui johtui bargu ođastit oahppoplánaid málle ja ráhkadit dasa láidehusa. Dát láidehus galgá leat doarjjan fágabargiide ja hálddahussii oahppoplánaid ráhkadeamis, das mo oahppoplána galgá huksejuvvot, maid iešguđet oasis galget sisttisdoallat ja mo galget hábmejuvvot. Láidehusas gávdnojit oahppoplána doabadefinišuvnnat, ođđa oahppokoda struktuvra, čilgehusat ja ovdamearkkat movt sáhtta čállit oahppoplánii ja máid ferte fuomášit ja váruhit go hábme teavstta iešguđetge osiide. Dokumeanta lea leamaš gulaskuddamis, ja bargujoavku lea bargame dievasmahttit málle cealkámušaid vuodul. Plána lei gárvet barggu 2022-23 oahppojagi, muhto bargu lea maŋŋonan.

Ođđa oahppoplána málle lea goitge muhtin muddui juo váldon adnui oahppoplánaid dohkkeheami ja ođasteami barggus, dainna lágiin ahte oahppohálddahus lea evttohan oahppoplánaide lassi rievdadusaid dán málle mielde. Ee. lea málles rievdaduvvon oahppanjoksosiid kategorijaid sámegeiel namat, ja dat lea dahkan álkibun iskkat ahte oahppanjoksosat čuvvot máhtolašvuoda meroštallama njuolggadusaid. Oahppoplána málle barggus leat šaddan eanet diđolaččat das movt čállit oahpu lágideami birra oahppoplánaide, nu ahte studeanttaide livččii čielgaseabbo ahte lea go oahpu vejolaš čuovvut neahta bokte. Dát guoská maiddá oahpahušgiela ja sisabeassangáibádusaid gaskavuodas, mannan oahppojagis leat álgán rievddan dan movt čállit oahpahušgiela birra.

Lohkanmeriid leat dađi mielde go oahppoplánat ođastuvvojit, váldigoahtán eret oahppoplánain. Boahteáiggis ii galgga lohkanmearri leat oassin oahppoplánas, muhto almmuhuvvo Leganto digitála lohkanmearreaiddu bokte. Leganto implementerenbargu lea maŋŋonan, muhto leat olles 2022-23 oahppojagi bargan oažžut eanaš 2023 čavčča lohkanmeriid almmuhuvvot Legantos. Girjerájus lea 2023 giđa lágidan kursemiid oahppokoordinátoriidda, vaikko girjerádjosis lea ráddjejuvvon kapasitehta Leganto implementeremii dálá dilis. Ovddosguvlui fertet geahčadit lohkanmeriid dohkkeheami vuogádaga, dainna ulbmilin ahte dahkat proseassa njuovžileabbon, seammás go loktet lohkanmeari kvalitehtasihkarastima.

Giela, duoji ja servodatfágaid goahti (GDS-goahti) lea ovdal ásahan vuogádaga mas oahppoplánat ja oahppoplána rievdadusat loktejuvvot áššin forumčoahkkimiidda ovdal go ovddiduvvojit áššemeannudeapmái oahppohálddahussii. Mannan oahppojagi lea Sámi oahpaheaddjeoahpuid goahti (SOA-goahti) mearridan seammalágan bargovuogi, ja ulbmil lea ahte fágaplánat galggašedje loktejuvvot oahpaheaddjeoahpuid-teama dahje luohkkákoordináhtorčoahkkimiidda ságastallamii ovdal ovddiduvvojit áššemeannudeapmái.

Oaidnit ahte livččii dárbu gávdnat buori vuogi movt sihkkarastit ahte oahppoplánaide ovddiduvvojit rievdadusat fágareporttaid ja studeantaárvoštallamiid vuodul, ja ahte dárbašlaš rievdadusat dahkkojit ovdal oahput nuppes lágiduvvot. Lea nai dárbu čielggadit oahppoplána ja kvalitehtaovdánahttima ovddasvástádusa oahpuin mat eai gula oahppoprográmmaide, ja main ii leat prográmmajođiheaddji.

2022/23 oahppojagi lea stuora ođastanbargu dahkkon sámi vuoddoskuvlaoahpaheaddjeoahpuid fágaplánain, earenoamážit sámegeiela fágaplánain gos leat ollislaččat geahčadan fága progresuvnna ja fáddájuogu. Oahpaheaddjeoahpu studeanttat leat 2022 čavčča buktán spiehkastatdieđu fágaplánaid bargogáibádusaide, ja

danin leat geahčadan oahpu fágaid bargonoadi ja geahččalan čállit bargogáibádusaid čielgaseabbo. Eanet dán birra 3.8 čuoggás.

Mañemus jagiid lea mángga bacheloroahpus lea čađahuvvon áigodatlaš árvvoštallan ja daid čuovvuleapmin leat bargan prográmmaplánaid ja oahppoplánaid ođastemiiguin. Boazoealáhusa bachelorprográmmas lea čađahuvvon áigodatlaš árvvoštallan 2020:s, ja prográmma lea ođastuvvon ja álggahuvvui 2022 čavčča. Dán prográmmas leat ain bargame oahppoplánaid ođastemiin ja dohkkehemiin. Duodje- ja hábmenbacheloras lea čađahuvvon áigodatlaš árvvoštallan, ja árvvoštallanlávdegoddi lea almmuhan iežas raportta guovvamánus 2022. Dán raportta vuodul lea 2022-23 oahppojagi bargojuvvon prográmmaplána ja oahppoplánaid ođastemiin, ja oahppu álggahuvvui ođđa prográmmaplánain 2023 čavčča. Sámi journalistihka bacheloras lea čađahuvvon áigodatlaš árvvoštallan, ja raporta almmuhuvvui skábmamánus 2021. Prográmmaplána ja oahppoplánaid ođastemiin lea bargojuvvon geassemánu 2022 rájes. Sámegeiela ja sámi girjjálašvuoda bacheloras lea maiddái čađahuvvon áigodatlaš árvvoštallan oahppojagi 2021-22, ja árvvoštallanraporta lea gárvánan geassemánus 2022. Raportta čuovvulemiin lea bargojuvvon 2023 giđa rájes.

3.3 Fágabirrasa gelbbolašvuolta

Oahppokvalitehta lea čadnon ee. fágabirrasa sturrodahkii ja oahpaheddjiid fágalaš ja pedagogalaš gelbbolašvuhtii. Gáibádusat fágabirrasii ovdanbohtet lánkaásahusain *Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger* ja *Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften)*. Dáppe ovdanbohtá makkár gáibádus lea oahpu fágabirrasa sturrodahkii, namalassii olbmuide geat iešguđetládje leat mielde oahpus, lassin oahpahussii, bagadallamii ja eará heivehemiin mat dahkkojit oahppamii. Dát sáhtá omd. leat dutkan, ovdánahttinbargu, innovašuvdna, ovttasbargu bargo- ja ealáhuseallimiin jna.

Tabealla 3 čájeha 2022 ja 2023 fágalaš jahkedoaimmaid gođiin ja gođiid vuosttašvirggehas-, professor- ja doseantagelbbolašvuoda. Fágalaš jahkedoaimmaid loguin leat maid stipendiáhtat, dutkit ja dekáanat.

Tab. 3 Sámi allaskuvlla fágagođiid jahkedoaimmat

		2022	2023
GDS-goahhti	Vuosttašvirgegelbbolašvuolta ⁵	9,6	9,8
	Professor- dahje doseantagelbbolašvuolta	6,2	4,6
	Professor II	0,7	0,5
	Fágalaš jahkedoaimmat oktiibuot	34	31
SOA-goahhti	Vuosttašvirgegelbbolašvuolta	6,1	6,4
	Professor- dahje doseantagelbbolašvuolta	1	0
	Professor II	1	1,2
	Fágalaš jahkedoaimmat oktiibuot	15,7	15,6

Logut leat vižžojuvvon *Database for statistikk om høgre utdanning (DBH:s)*

Go stivra lea mearridan makkár oahppoprográmmat álget 2022/23 oahppojagi ja DOS fas makkár oahppovttadagat álget, de leat goadit árvvoštallan mo dát devdet gustovaš

⁵ Dán oktavuodas vuosttašlektor, vuosttašamanuensis, dutkit ja postdoktor.

gáibádusaid. Dása lea ásahuvvon rutiidna ja skovvi, mii galgá leat mielde vástideame NOKUTa vuordámuššii siskkáldas akkrediterema ektui. Lea oidnojuvvon dárbu árvvoštallat rutiinna ja skovi, ja plána mielde dahkko dat 2023 čavčča.

Fágabirrasis mii lea oassin bachelorgráda dási oahppofálaldagain galgá unnimusat 20 % leat virggehasat geain lea vuosttašvirgegelbbolašvuohta, masterdási oahppofálaldagain ges 50 %, main unnimusat 10 % leat professor- dahje doseantagelbbolašvuohta, ja doavttergrádadási oahppofálaldagain galgá unnimusat 50 % leat professor- dahje doseantagelbbolaččat. Integrerejuvvon masteriin gusto gáibádus buot viđa jahkái.

Njuolggadusat fágabargiid dábálaš bargoáiggi ja badjeláiggi birra mielde várrejuvvo bacheloroahpuid lágideapmái 25 diimmu juohke oahppočuoggá nammii, masteroahpuid lágideapmái ges 30 diimmu oahppočuoggá nammii ja doavttergrádaoahpus ges 37 diimmu. Dát lea earret sensurerema ja masterbargguid ja nákkosgirjji bagadallama. Dasa lassin lasihuvvo resursa jus oahppu lea neahttavuđot dahje neahttadoarjja oahppu ja jus leat dihto meari badjel studeanttat. Lassin dása várrejuvvo koordineremii 37,5 diimmu ja vel 2,5 dahje 3 diimmu juohke oahppočuoggá nammii. Dát mearkkaša ahte okta jahki (60 oč) prográmmaoahpus gáibida 187,5 diimmu koordineremii (sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahpus 255 diimmu), ja ahte bachelordásis gáibida 1500 bargodiimmu oahpahussii, masterdásis ges 1800 diimmu ja doavttergrádas 2200 diimmu. Lassin dáidda loguid boahdá prográmmajodiheapmi, mii dábálaččat galgá vástidit 20 % virggi. Namuhuvvon njuolggadusaid mielde leat ovttastastahttoimmas dábálaččat 1695 diimmu.

2022/23 oahppojagi leat allaskuvllas 5 bachelorjoavkku jođus, 1 2-jagáš masteroahppu ja 5-jagáš sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuin lea leamaš sisaváldin juohke čavčča, nu ahte doppe leat 9 iešguđet studeantajoavkku (kull). Dáin lea oassi oahpahusas ovttastahttojuvvon.

Tabealla 4 čájeha galle oahpahus- ja koordinerendiimmu leat 2022/23 oahppojagi. Vuodđun rehkenastimii leat gođiid koordináhttorlisttut. Loguin ii leat sensurerendárbu, iige masterbargguid ja doavttergrádadutkosa oahpahus- ja bagadallandárbu mielde. Ii oktage oahppu leat rehkenastojuvvon nu ahte attáše lassi resursadárbbu. Go geahččá dáid loguid, de lea dehálaš muitit ahte eanas virggehasain lea 10 % hálddašanresursa, vuosttašvirggehasain lea 30-45 % DOB-resursa ja professoriin ja doseanttain ges 45 %. Dasa lassin ahte allaskuvllas leat olu oahput earret prográmmaoahpuid.

Tab. 4 GDS-goadi ja SOA-goadi resursadárbbut 2022/23 oahppojagi

		Bachelor- dássi	Master- dássi	Doavttergráda- dássi	Oktiibuot
GDS- goahti 22/23	Oahpahasdiimmut	4500	2100	1110	7710
	Koordinerendiimmut	562,50	212,50	112,50	887,50
	Resursadárbu jahkedoaimmat oktiibuot	2,99	1,36	0,72	5,07
	Vuosttašvirgedárbu jahkedoaimmat	0,60	0,68	0	1,28
	Professor-/doseantadárbu jahkedoaimmat	0	0,07	0,36	0,43
SOA- goahti 22/23	Oahpahasdiimmut	3000	5550	-	8550
	Koordinerendiimmut	435	1700	-	2135
	Resursadárbu jahkedoaimmat oktiibuot	2,03	4,28	-	6,30
	Vuosttašvirgedárbu jahkedoaimmat	0,40	2,14	-	2,54
	Professor-/doseantadárbu jahkedoaimmat	0	0,21	-	0,21

Go geahččá loguid dás badjelis, gáibádusaid fágabirrasii ja resursadárbbuid, de lea čielggas ahte lea dárbu nannet vuosttašvirgegellbolašvuoda ja earenoamážit professorgellbolašvuoda. Dát leat eaktun masteroahpuid ja doavttergrádaoahpu akkrediteremii ja doaimmalohpái.

Sámi allaskuvlla stivra lea 2023 giđa dohkkehan gellbolašvuodaloktenprográmma dieđalaš bargiide. Dat sisttisdoallá guokte prográmma; vuosttašlektor- ja professorprográmma. Prográmma galgá sihkkarastit nanu fágabirrasa ja ahte eambbosat olahit njunušgellbolašvuoda.

Sámi allaskuvla lea oaidnán dárbbu buoridit fágabargiid bargoáiggerehkenastinvuogádaga, ee. dainna ulbmiliin ahte guhkesáiggegeahčastaga ráhkadit resursa- ja gellbolašvuodadárbbuide, buoret vugiin oažžut ovdan resurssaid ja vejolaš ovttahtimiid oahpuin. Dan oktavuodas lea váldon atnui oktasaš resursaplánenreaidu, TE Plan, masa lea maid ásahuvvon bargojoavku. Reaidu ferte sisafievrriduvvot ja ferte ráhkaduvvot oktasaš bargovuohki. Oahppo- ja dutkanhálddahuš jodiha sisafievrridanbarggu.

Láhkaásahuš *Studietilsynsforskrift* gáibida ee. ahte fágabirrasis lea relevánta oahppofágalaš gellbolašvuolta ja dán galgá ge árvoštallat oahpuid álggaheami oktavuodas. Dása gullá ee. gellbolašvuolta universitehta- ja allaskuvlapedagogihkas. Universitehta- ja allaskuvlaráđi (UAR) njuolggadusat universitehta- allaskuvlapedagogalaš vuodđogellbolašvuhtii sáhtta buktit govtolaš norpma unnimusgáibádusaide. UAR deattuha ahte vuodđogellbolašvuoda olahepmái galget buot universitehtat ja allaskuvllat fállat gellbolašvuodaloktema universitehta- ja allaskuvlapedagogihkas, jogo iežas ásahusas dahje ovttasbarggus earáiguin. Sámi allaskuvla lea dahkan šiehtadusa UiT Norgga árktalaš universitehtain ovttasbargat pedagogalaš vuodđogellbolašvuoda loktemiin.

Allaskuvlastivra lea 2021 čavčča dohkkehan njuolggadusaid oahpahas- ja dutkivirggiid vuodđopedagogalaš gellbolašvuoda dokumenteremii. Seammas gáibiduvvo ahte ásahuš

sihkkarastá ahte oahppofágalaš gelbbolašvuohta, dákko bokte vuodđopedagogalaš gelbbolašvuohta, ovdánahttojuvvo ja doalahuvvo áigeovuodilin. Dát eaktuda ahte strategiija ásahusa dásis.

Koordinátoriid giehtagirji lea ođastuvvon ja dohkkehuvvon 2022 čavčča. Jurdda lea ahte giehtagirji galgá leat doarjjan koordináhtordoaimmas, earenoamážit sidjiide geat leat ođđasat, ja ahte dehálaš dieđut ja áigemearit leat čohkkejuvvon ovtta sadjai. Oahppohálddahus lea dán giehtagirji vuodul hábmen kurssa koordinátoriidda, mii mañemus lea lágiduvvon ođđajagimánus 2023.

Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning

(studietilsynsforskriften) gáibida ahte oahppofálaldagain lea čielga fágalaš ovddasvástáduš, mas lea oahpu kvalitehtasihkkarastin- ja ovdánahttinovddasvástáduš. Prográmmajođiheaddjiid oaimma lea ásahuvvon. Oaidnit dárbbu ahte maidái prográmmajođiheddjiide ráhkaduvvošii sullasaš giehtagirji, kursen ja vejolaččat arena gos deaivvadit ja juogadit vásáhusaid.

Studeantaárvoštallamat čájehit ain ahte neahttavuđot oahput ja oahput main leat čohkkejuvvon deaivvadeamit leat sávahahtti. Mannan raporttas lea daddjon ahte lea ee. dehálaš ásahusa dásis ságastallat oahpuid lágidanvuogi birra ja geahččalit hukset oktasaš ipmárdusa ja mihtu dan ektui. Dasto lea dehálaš ságastallat maid dákkár lágidanvuogit gáibidit ja leatgo eavttut dása sajis, omd. makkár gelbbolašvuođa gáibida dát ja mo deavdit vejolaš gelbbolašvuođagáibádusaid. Dákkár ságastallan lea smávvat bohtán johtui, go lea leamaš eahpečielggas man olu sáhtá heivehit oahpu ja geas lea mearridanváldi oahpu lágidanvuogi ektui.

3.4 Oahppobiras

Studeantaárvoštallamiin bohtá ovdán ahte studeanttat oaiivildit oahppobirrasa jogo dohkálažžan dahje buorren. Kommentárain goitge bohtá ovdán ahte muhtin studeanttat dovdet ahte Sámi allaskuvllas ii leat studeantabiras ja ahte Diehtosiiddas leat unnán studeanttat fysalaččat. Studeanttat geat aktiivvalaččat servet sosiála doaimmaide sávaše eambo studeanttaid searvat.

Studeantaárvoštallamiin sihke ásahusa ja našunála dásis čájehuvvui ahte muhtin studeanttat dovdet iežaset givssiduvvon, sihke mielstudeanttain ja bargiin, ahte sii leat akto ja olguštuvvon. Dát váldo duodalaččat ja lea leamaš áššin čoahkkimis gaskkal oahppohálddahusa ja prográmmajođiheddjiid. Allaskuvla leage bidjan váldovuoruhemiid dán vuodul ja lea maid bidjame johtui doaimmabijuid buoridan dihte studeanta- ja luohkkábirrasa.

Studeantaárvoštallamiin bohtá ovdan ahte lea álkit gávdnat dieđuid suohkana dearvvašvuođabálvalusaid birra. Dákkár diehtujuohkimiin berre allaskuvla joatkit, seammás go lagas gulahallan suohkana dearvvašvuođabálvalusaiguin doalahuvvo.

Oahppobiraslávdegoddi ja dan doaibma lea vuoruhuvvon mañemus jagiid, ja ođđa oahppobiraslávdegoddi oažžu láidesteami ja oahpaheami Universellas⁶ oahppobiraslávdegotti bargguin, geatnegasvuodain, lágain ja ovddasvástádusvuodu birra. 2022 čavčča lágiduvvui dát nu ahte buot bargiide ja studeanttaide lei diehtujuohkin ee. oahppobirrassa, universála hábmema ja oahppobiraslávdegotti birra.

Oahppobiraslávdegotti doaibmaplána dohkkehuvvui loahpalaččat 2022 juovlamánu. Doaibmaplána lea dan rájes leamaš guovddáš áššin oahppobiraslávdegottis, ja mánga doaimma leat ollašuvvan ja barggu vuolde. Doaibmaplána lea gaskkustuvvon bargiide ja studeanttaide, ja lávdegottis lea áigumuš implementeret dán vel eambo, omd. dihte bargobáji dahje eará čoagganeami bokte. Muđui leat ain áššit doaibmaplána maiguin ferte viidásit bargat, nu go areálaid hábmen universála hábmema mielde ja psykososiála birrasiin bargat.

Studeantaviesu rahpan lea okta čuokkis doaibmaplána mainna lea guhka bargojuvvon, ja viimmat lea ollašuvvame. Studeantastivra lea leamaš mielde hábmeme studeantaviesu sisdoalu, ja studeantaviessu rahppo 2023 čavčča álggahanvahkku oktavuodas. Viidásit lea plána hábmet viesu studeanttaid dárbbuid ja sávaldagaid mielde, ja doaivva lea ahte studeanttaid sosiála biras loktana go lea sierra visti gos studeanttat besset lágidit sosiála doaimmaid.

Allaskuvlla bealis lágiduvvo vahkkosaččat duodjeeahket, gos bargi lea fárrolaga studeanttaiguin duodjelanjas. Dát fáladat lea lihkestuvvan bures, ja dávjá servet olu studeanttat.

Allaskuvllas ledje 2021/22 oahppojagi guokte studeanta geat doaimmaiga studeantamentorin, ja vásáhusat ortnegiin ledje buorit. 2022 čavčča ledje unnán ohccit dán virgái, ja ii gártan go okta studeantamentor mannan čavčča. Dát áigodat gárttai maid menddo oanehis áigái, ja ortnet ii ollen boahit albma ládje johtui. Áigodagas ledje goitge doaimmat, nu go juovllaid áiggi workshop mii lei ovttasbargu studeantastivrrain, studeantamentoriin ja SSO studeantabargiin.

Sámi allaskuvllas leat individuála heiveheamit oahpuide studeanttaide geain leat earenoamáš dárbbut lassánan olu guovtti mañemus jagiid. Oahppojagi 2021/22 ledje 4 studeanta geat ožžo heivehemiid ohppui, ja oahppojagi 2022/23 ledje 13 studeanta. Lassáneapmi vuolga doaivumis das go diehtujuohkin dán birra lea buoriduvvon, ja sihke bargit ja studeanttat leat eanet diđolaččat dan ektui. Mii leat nai bidjan olu návccaid čuovvulahttit studeanttaid geain leat earenoamáš dárbbut, ja doaivut ahte studeanttat geat muđui livčče heaitán dahje mañnonan oahpuin, leat beassan čuovvut dábálaš progreshuvna ja nákcen čađahit oahpuideaset.

Sámi allaskuvla lea 2022:s oassálasttán Norsk lyd- og blindeskriftsbiblioteket (NLB) prošeavttas man ulbmil lei heivehit lohkanmeriid studeanttaide geain leat lohkanváltut. Dán prošeavtta olis ledje Sámi allaskuvllas golbma prográmmastudeantta geat ožžo muhtin ráje 2022/23 oahpuid lohkanmearis ráhkaduvvot heivehuvvon hápmái. NLB raportere leat

⁶ Universell doaimmahuvvo Alit oahpu ja gelbbolašvuoda direktoráhtas. Sii barget universála hábmemiin, inkluderemiin ja oppalaš oahppobirrasiin alit oahpus.

prošeaktaáigodagas ráhkadahtán 7 sámeगीelát jietnagirjii lohkki bokte, 16 sámeगीelát jietnagirjii lohkansyntesa bokte ja 1 sámeगीelát girjii dušše e-girjin.

3.5 Internašunála studeanttat ja lonohallanprográmmat

Tab. 5 Internašunaliserema váldologut

	2021/22		2022/23	
	2021 čakča	2022 giđđa	2022 čakča	2023 giđđa
Lonohallanšiehtadusat	0	1	0	1
Sisaboahtti lonohallanstudeanttat	7	0	1	1
Olggosmanni lonohallanstudeanttat	0	0	0	0
Internašunála studeantta ⁷	54	36	42	26
Engelasगीelát oahppoovttadagat mat almmuhuvvojit sisaváldimis	1	0	1	0
Engelasगीelát prográmmaoahput	0	0	0	0

Allaskuvlla mihttu lea oažžut 7 sisaboahtti lonohallanstudeantta ja 2 olggosmanni lonohallanstudeantta, ja ahte 30 proseanta registrerejuvvon studeanttain leat olgoriikka studeanttat, dás maiddái Ruota- ja Suomabeale studeanttat.

Eanas oassi allaskuvlla sisaboahtti lonohallanstudeanttain leat maŋemus jagiid boahtán Ruoššas, muhto soahtedili dihte lea ovttasbargu Ruošša ásahusaiguin bissehuvvon. Oahppojagi 2022/23 ozaimet ja oaččuimet Bárentsčállingottis prošeaktadoarjaga man bokte sámi studeanttat Ruoššas ožžo vejolašvuoda studeret Sámi allaskuvllas. Dan bokte bohte oktiibuot 7 ruoššabeale studeantta allaskuvlii 2022/23 oahppojagi. Dasa lassin lei mis 1 sisaboahtti lonohallanstudeanta Suomas Nordplus lonohallanprográmma bokte.

2022/23 oahppojagi eai lean olggosmanni studeanttat guhkebuš lonohallamis, muhto 4 Ofelaš-studeanta ledje 2-vahkkosaš lonohallamis USA:s North2North lonohallanprográmma bokte. Allaskuvla lea maiddai ohcan stipeandda Erasmus+ lonohallanprográmmas 2022:s, ja stuora oassi boahtá mannat oahpaheadjestudeanttaide geat vulget hárjehallamii Ruttii ja Supmii oahppojagi 2023/24.

Sámi allaskuvla lea ásahan lonohallanšiehtadusa Erasmus+ prográmma bokte Department of design Aalto universiteahtas Suomas čavčča 2022, ja okta min bargi lea dan bokte vuolgán lonohallamii.

2022 čavčča fálaimet engelasगीelát neahttaoahpu Introduction to Screenwriting: Sámi and Indigenous Storytelling through Film. Oahpus ledje studeanttat Englánddas, Kanadas, Suomas, Ruotas, ja Norggas. Dákkár oahpu lea mielde lokteme internašunaliserema, go heive olgoriikka studeanttaide geat eai hálddaš sámeगीela ja geain ii leat vejolašvuolta fysalaččat boahit lonohallamii. Seammás leat dat mielde internašunalisereme Sámi allaskuvla studeanttaid geat eai sáhte/háliit vuolgit lonohallamii, das go sii besset studeret ovtta studeanttaiguin miehtá máilmmi ja searvat riikkaidgaskasaš forumii.

Lokten dihte beroštumi vuolgit lonohallamii, leat pláneme lonohallanseminára prográmmastudeanttaide oahppojagi 2023/24. Leat nai bargame ásahit gárvves

⁷ Dát logut leat registrerejuvvon studeanttaid logu vuodul

lonohallanpáhkaid prográmmastudeanttaide, ja mihttun lea ahte juohke oahppoprográmmas lea lonohallanšiehtadus unnimusat guvttiin ásahusain.

Sámi allaskuvla lea jođihan Verdde Thematic Network dan rájes go ásahuvvui 2004:s, ja Verdde lea ee. doaimmahan lonohallanprográmma mii leat vuosttažettiin oaivvilduvvon oahpaheaddjeoahpu studeanttaide. Oahppojagi 2023/24 galgá prográmma ođasmahttot ja plánet maid fierpmádaga viiddideami ja ohcat aktiivvalaččat ođđa ovttasbargoásahusaid. Verdde-fierpmádagas čađahuvvo vuosttaš dutkanprošeakta 2022/24.

2022 čavčča evttohii Máhttodepartemeanta rievdadit Universitehta- ja allaskuvlalága nu ahte studeanttat olgobeale Eurohpá ja EØS galget máksit oahppodivvaga. Sámi allaskuvla vuostaldii rievdadeami, sivas go dás leat stuora váikkuhusat ruoššabeale sámi studeanttaide. Sámi allaskuvla ozai viidásit maiddái spiehkasteami lágas eará eamiálbmotstudeanttaide. Máhttodepartemeanta válddii vuhtii Sámi allaskuvlla cealkámuša, ja geassemánus 2023 čielggai ahte lága bokte Sámi allaskuvla oažžu dahkat spiehkasteami máksingáibádusas eamiálbmotstudeanttaide.

World Indigenous Nations Higher Education Consortium (WINHEC) akkrediterii Sámi allaskuvlla eamiálbmotásahussan 2018:s logi jagi ovddos guvlui, ja giđđa 2023 lei áigemearri čállit midterm raporta. Raporta ovdanbuktojuvvui ja dohkkehuvvui WINHEC jahkečoahkkimis suoidnemánus 2023 Alaskas.

3.6 Oahpuid árvvoštallan

Sámi allaskuvllas lea mihttun fállat oahpuid maid fágalaš ja pedagogalaš kvalitehta vástida našunála ja internašunála gáibádusaide ja dássái. Allaskuvlla oahppofálaldagaid kvalitehta galgá jámma ja systemáhtalaččat evaluerejuvvot, nu ahte dollet alla riikkaidgaskasaš fágalaš dási, leat áigeguovdilis servodatrelevánttat ja ahte oahpahus lea dohkkehuvvon dieđalaš, dáiddafágalaš, pedagogalaš ja ehtalaš prinsihpaid mielde.

Studeanttaide sáddejuvvo digitála árvvoštallanskovvi maŋŋel oahpu čađaheami, ja 2022 čavčča vástidedje oktiibuot 57 studeantta 20 oahpus/fágas ja 2023 giđđalohkanbajis ges oktiibuot 22 studeantta 9 oahpus/fágas. Ággan alla vástidanprosentii čakčalohkanbajis sáhtá leat ee. ahte čakčalohkanbajis lágiduvvo sámeigiela álgokursa gos lea stuora studeantajoavku geat lávejit viššalat vástidit árvvoštallama. Váldogávdnosat bohtet ovdan dás, muhto kommenterejuvvojit maid eará kapihttaliin gosa gávdnosat lunddolaččat gullet.

Bohtosat árvvoštallamiin čájehit ahte studeanttat leat buori muddui duhtavaččat leamaš oahpuin ja vásihit ahte oahpaheaddjit leat heivehan oahpu bures sidjiide. Oallugat leat čállán ahte dovdet ávkki ožžon oahpus ja ahte lea motiveren sin viidásit studeret. Stuurámuš oassi leat vástidan juohke gažaldahkii ahte leat jogo duhtavaččat dahje hui duhtavaččat.

Váldogávdnosat árvvoštallamiin leat ahte studeanttat váillahit buoret plánema ja diehtujuhkima. Sii leat duhtavaččat reaiduiguin, TimeEditain ja Canvasiin, muhto oaivvildit ahte dáid geavaheapmi sáhtá buoriduvvot. Dat guoská dasa goas dieđut almmuhuvvojit ja mo. Namuhuvvo oalle maŋgasiin ahte diibmoplánat TimeEditas eai leat doallan deaivása, go ledje boasttu dieđut, ja ahte plánat eai oba leange almmuhuvvon. Seammás vástidit ahte

fáhkkarievdamat deaivvademiin eai berreše dáhpáhuvvat, ja ahte rievdademiid galggašii dieđihit buoret áiggis.

Studeanttat váillahit maid oktasaš Canvas geavahanvuogi, dal vásihit ahte lea erohus fágabargis fágabargái mo geavaha Canvasa, gosa almmuha maid jnv. Bohtá maid ovdan ahte Canvas ii geavahuvvon ja ahte de šattai gulahallan e-boastta bokte, mii lei lossat studentii.

Sámegeiela álgokurssa studeanttat leat sávvan ahte oahpus namuhuvvošii dan birra mo dovdo massit giela ja giela fas váldit ruovttoluotta, ja mo dat čuohcá dovduide.

Studeanttat vásihit ahte fágabargiin lea alla dássi logaldallamiin, ahte čájehit beroštumi ja heivehit oahpu sin máhcahemiid vuodul. Seammás leat muhtimat geat leat váillahan eanet čuovvoleami, oktavuoda ja bagadallama, ja geat vástidit ahte fágabargiid leat váttis gávdnat ságaide.

Studeantaárvoštallamiid bohtosat sáddejuvvojit prográmmajođiheddjiide ja oahppokoordinátoriidda, geat fievriddit bohtosiid viidásit fágareporttaide.

2022/23 oahppo jagis leat čállojuvvon 25 fágareportta. Fágareporttaid čoahkkáigeasut leat čohkkejuvvon sierra dokumentii mii lea mielddusin kvalitehtareporttas. Raporttain leat olu ávkkálaš dieđut das movt oahpuid čađaheapmi lea lihkestuvvan, ja doppe sáhtá ee. lohkat movt oahppokoordinátorat vásihit hybrida- ja neahttaoahpahusa čađaheami ja makkár dárbbut leat dan oktavuodas, movt oahppokoordinátora doaimma lea vásihuvvon iešguđetge oahpuin, ja eará ovdánahttiárvalusat.

Studeanttat leat váillahan ahte sin máhcaheamit čuovvoluvvot, sii vásihit ahte sii buktet moaitagiid árvoštallamiid bokte muhto ahte ii leat dahkkon mihkke dainna boahhte oahppo jaghkái. Maiddái fágabargit leat váillahan fágareporttaid čuovvuleami. Dát čájeha ahte fertet bargat gávdnat buori vuogi movt buoremusat ávkkástallat fágareporttain ja studeantaárvoštallamiin, ja movt čatnat oktii kvalitehtareportta, árvoštallamiid, fága- ja sensorareporttaid, ovddidan dihte oahpuid kvalitehta.

2022 čavčča dollojuvvojedje čoahkkimat oahppohálddahasain ja prográmmajođiheaddjiiguin, gos ságastalaimet oahpuid ovdánahttima ja kvalitehta birra, čoavddaloguid ja studeantaárvoštallamiid vuodul. Dán bargovuogi livččii áigumuš doalahit ja ovdánahttit, omd. nu ahte juohke oahppoprográmmas dollojuvvo jahkásaččat sierra čoahkkin kvalitehtaovdánahttima birra maŋŋel go mannan oahppo jagi kvalitehtareporta lea dohkkehuvvon ja čakčalohkanbaji raporttat ja árvoštallamat leat dahkkon.

NOKUT lea 2022:s bidjan johtui oppalaš evaluerema 5-jagáš vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuin, man bohtosat galget ee. adnot vuodđun kvalitehtaovdánahttimii ja profešuvdnaoahpuid Sturadiggedieđáhussii mii almmuhuvvo 2024 giđa. Dán oktavuodas lea NOKUT bivdán ahte oahppoásahusat čađahit ieševaluerema vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuin. Sámi allaskuvla lea 2023 giđa čađahan ieševaluerema sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahppu 1.-7. ja 5.-10. ceahkki masteriin, man fáttát ee. ledje masterbargguid vásáhusat ja relevánsa ohppui, fágabirrasa gelbbolašvuhta, vásáhusat integrerejuvvon, dutkanvuđot ja profešuvdnii heivehuvvon oahpuin, ja

vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpu huksehusain. NOKUT čuoovvulahtta ieševaluerema ásaigusgalledemiin skábmamánu 2023.

3.7 2023 váldovuoruhemiid čuoovvleapmi

Áigodatlaš árvvoštallamat leat maŋemus jagiid čađahuvvon boazoealáhusa bacheloras, duoji ja hábmema bacheloras, sámi journalistihka bacheloras ja sámegiela ja sámi girjjálašvuoda bacheloras. Dáid čuoovvleapmin leat mannan oahppojagi bargan ođastit duoji ja hábmema bacheloroprográmma ja oahppoplánaid ja sámi journalistihka bacheloroprográmma ja oahppoplánaid. Boazoealáhusa bacheloroprográmma álggahuvvui 2022 čavčča ođastuvvon prográmmaplánain. Prográmmaid ja oahppoplánaid ođasteami bargu joatká 2023-24 oahppojagi.

Bargu ásaht njuolggadusaid geatnegahtton bargguide ja gáibádusaide beassat eksámenii lea álggahuvvon. Árvalus ovddiduvvo plána mielde gulaskuddamii ja dohkkeheapmái 2023-24 oahppojagi mielde.

Gárvves lonohallanpáhkát studeanttaide eai leat vel sajis, ja bargu joatkašuvvo 2023-24 oahppojagi, ee. oahpásnuvvanmátkkiin Kanadai. Bargat maiddái viidáset ásaht eambo arenaid gos ságastallojuvvo internašunaliserema birra, ja 2023-24 oahppojahkái leat plánejuvvon seminárat bargiide WINHEC ja WINU birra, riikkaidgaskasaš ovttasbargu ja bargiidlonohallanvejolašvuodaid birra.

Diehtjuohkin individuála heivehemiid birra studeanttaide lea buoriduvvon, ja eanet studeanttat váldet oktavuoda individuála heiveheami dárbbuiguin. Ásahusa individuála heivehemiid oktavuodaolbmoss leat ásahtuvvon rutiinnat áššemeannudeapmái, muhto dát fertejit dovddusindahkkot maiddái eará bargiide.

Sámi allaskuvlla stivra lea dohkkehan dieđalaš bargiid gelbbolašvuodaprográmma, ulbmiliin lohtet allaskuvlla vuosttašvirge- ja professorgelbbolašvuoda. Dása vuoruhuvvo ruhta bušehtas.

Oahppobiraslávdegotti doaibmaplána lea dohkkehuvvon juovlamánu 2022, ja lea dan rájes leamaš guovddáš áššin oahppobiraslávdegottis, ja mánga doaimma leat ollašuvvan. Oahppobiraslávdegoddi lei áigon implementeret dan vel eambo, omd. dihte bargobáji dahje eará čoagganeami bokte, muhto dađi bahábut dat ii boahtán johtui 2023 giđa nu go jurddahuvvon.

Mis lea leamaš áigumuš čielggadit ovddasvástádusjuogu gaskkal studeantamentoriid, studeantastivrra ja oahppobiraslávdegotti. 2022 čavčča lei čoahkkin gaskkal studeantamentora ja studeantastivrra, gos sii ovttasbarga lágidit sosiála aktivitehta studeanttaide. 2023 giđa ii lean šat studeantamentor, nu ahte dát áigumuš ii leat ollašuvvan.

Oahppohálddahas lea leamaš unnán kapasitehta čuoovvulahttit ovdánahttindoaimmaid, ja dan geažil leat čuoovvovaš váldovuoruhemiid čuoovvleapmi báhcán:

- Skovvi mainna ovddida oahppoplánaid meannudeapmái ođastit ulbmiliin ahte dárkkistuvvo ahte oahput devdet dehálaš kvalitehtagáibádusaid.

- Geahččaladdat ođđa vugiid ávkástallat fágaraporttain ja movt čatnat oktii kvalitehtaraportta, árvoštallamiid, fága- ja sensorraportaid.
- Hábmets ehtalaš rávvagiid oahpahussii ja bagadallamii.
- Ođastišgoahtit Sámi allaskuvlla bachelorgráda lánkaásahusa.

3.8 Váldohástalusat ja spiehkasteamit

Allaskuvla lea maŋemus jagiid vuostáiváldán máŋga spiehkastatdieđu ja moaitámuša mat gusket dasa ahte studeanttat eai oaččo rievttis ja buriid dieđuid oahpahusa ja diibmoplánaid birra. Spiehkastagat mat dieđihuvvojit formálalaččat, čuovvuluvvojit kvalitehtagiehtagirjji kap 2. prosedyra mielde. Dáhpáhusat maid birra studeanttat addet dieđu eahpeformálalaččat eai registrerejuvvo. Muhtin ráje leat čovdojuvvon dađistaga, ja eará dáhpáhusat eai leat čuovvuluvvon. Kvalitehtagiehtagirjjis čuožžu ahte *“Jus leat spiehkasteamit oahpuid guoskevaš áššiin mat dáhpáhuvvat máŋgii, de galgá oahppohoavda ovddidit dáid spiehkastatdieđuid jodiheddjejuvvo, geat árvoštallet mo buoremusat čuovvolit ja čoavdit dáid.”* Dán vuodul lea oahppohálddahuš lokten ášši jodiheddjejuvvo ođđajagimánus 2023, gos leat čalmmustahtán spiehkastemiid mat maŋemus áiggiid leat dáhpáhuvvon oahpuid diehtujuhkima ja deaivvadanplánaid ektui. Ovdamearkkat dákkár spiehkastemiin leat:

- Sihke 2022 čavčča ja 2023 giđa ledje hástalusat dainna ahte Canvas-lanjat eai lean ráhkaduvvon lohkanbaji álggus.
- Studeanttaid ferte dál manuála bidjat rievttis Canvas-lanjaide, ja muhtin studeanttat leat vásihan ahte eai biddjo lanjaide ovdal mealgat maŋŋel oahpu álgima.
- Olu oahpuin eai biddjo TimeEditai dieđut áiggil dahje eai obanassiige, nu ahte ohccit eai sáhte ohcat oahpuide go eai dieđe man dávjá ja mainna lágiin oahpahus lea biddjon.
- Muhtin oahpuin lea diibmoplána/t dokumeantahámis Canvasis, ja dieđut mat leat TimeEditas eai leat seamma go dain dokumeanttain. Studeanttat eai dieđe makkár plánas leat rievttis dieđut. Lea máŋgii dáhpáhuvvon ahte studeanttat leat ovdagihtii ohcan friddja barggus TimeEdita vuodul, ja vásihit ahte dalle goitge ii leat leamaš oahpahus.
- Muhtin oahpuin leat olu eanet diimmut merkejuvvon oahpahussan/ deaivvadeapmin diibmoplánain, go dat áigi mii duohtavuodas lea lágiduvvon oahpahus. Studeanttat vásihit ahte eai sáhte plánet iežaset áiggi go dávjá eai dieđe ovdal seamma beaivvi man guhka oahpahus bistá.
- Lea dáhpáhuvvon ahte TimeEditas leat deaivvadeamit merkejuvvon fysalaš deaivvadeapmin, go duohtavuodas lea neahttaoahpahus maid studeanttat livčče sáhtán čuovvut ruovttus.
- TimeEditai dávjá eai leat biddjon dieđut luohkkálanjaid birra, ja studeanttat fertejit čohkkát feaskáriin ja áicat gosa oahpaheaddjit mannet.
- Studeanttat váillahit oazžut dieđuid hárbhallamiid birra buori áiggis (gos ja goas), vai besset plánet dan ruovttudili ektui.

Vásihit ahte váilevaš ja heajos dieđut oahpahusa birra leat dagahan ahte mii leat massán vejolaš ohcciid, ohccit eai álgge oahpuide maidda leat váldon sisa, ja prográmmastudeanttat leat duššástuvvan, ja muhtimat leat heaitán oahpuin danin go eai sáhte plánet iežaset áiggi. Sámi allaskuvlla stivra lea ovdal deattuhan man dehálaš lea doalahit áigemeeriid ja almmuhit dieđuid nu árrat go vejolaš. Dát guoská earenoamážit deaivvadanplánaide.

Canvas-lanjaid ráhkadeami ektui gávnnaimet manuála čovdosa mii doaimmai 2023 čavčča oahpuide, muhto oaidnit ahte ii leat doallelaš ahte dát bargu dahkko manuálalaččat. Čoavdin dihte dán ferte integrašuvdna gaskkal vuogádagaid vuoruhuvvot.

Deaivvadanplánaid spiehkastemiid čuovvuleapmin leat geahččalan loktet diehtujuohkima ja muittuhit deaivvadanplánaid áigemiin ja leat doallan koordinátoriidda TimeEdit kick-off čoahkkima. Vaikko eanaš oahpuin ledje 2023 čavčča deaivvadanplánat almmuhuvvon árrat, de vásihit ain ahte olu oahpuin eai leat dat sajis go oahput almmuhuvvojit ohcan ládje. Ággan lea muhtin oktavuodain ahte oahppokoordinátorat ja oahpahusresurssat eai leat vel sajis, ja oahppokoordinátoriin ii leat vuoruhuvvon áigi ráhkadit plánaid eará doaimmaid dihte. Muhtin fágabargiin lea vuosteháhu atnit TimeEdita, ee. go eai hálldaš dan nu bures, oavvildit reaidu ii deavdde dárbbuid, ja eai háliit visot dieđuid almmuhit rabas siidui. Muhtin fágabargit leat dan dihte ovddidan dárbbu árvvoštallat TimeEdit reaidu geavaheami Sámi allaskuvllas. Oahppohálddaha bealis lea árvvoštallojuvvon ahte galgá go eará ládje organiseret TimeEdit sisabidjama barggu, omd. ahte lea okta joavku mii bargá dán olles ásahusa ovddas. Dákká sáhtašii árvvoštallat bidjat johtui geahččalanprošeavtta oaidnit buorida go dili jus barggu organiseren rievdaduvvo. Árvalus livčče oahpaheaddjeoahpuid geavahit geahččalanprošeaktan oahppojagi 2024/25. SOA-gohti lea nai bidjan johtui evaluerenproseassa deaivvadeamiid ektui, das go leat bohtán olu moaitámušat vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpu studeanttain.

Latnjavárren doaimmá dál nu ahte ferte várret lanja Resource Scheduler reaidu bokte, mii lea dat reaidu gos buot lanjat oidnojit ja maid geavahit sihke oahpahusaid, čoahkkimiid, konferánssaid ja semináraid latnjavárremiid oktavuodas. Dat latnja ferte fievrriduvvot viidásit TimeEditii, vai studeanttat oidnet makkár lanjas oahpahus lea. Dákká galggašii buoret čoavddus gávdnot, vai ii dárbbáš mángga reaidu geavahit go galgá várret lanja.

Mannan oahppojagi leat mángga oahpus dáhpáhuvvan ahte son guhte galggai koordineret dahje oahpahit oahpus, buohccindieđihuvvo. Dat dagaha ahte oahpahus ii lágiduvvo nu movt lei plánejuvvon, ja ahte goadit fertetit gávdnat heahtečovdosiid koordineremii. Dáhpáhuvvá nai dávjá ahte jus oahpaheaddji lea buohcci dan beavvi go sus lea oahpahus, de oahpahus šluhttejuvvo seamma iđida. Oahpaha šluhtten buktá earenoamážit olu frustrašuvvna studeanttaide geat leat guhkin vuolgán searvat oahpahussii, geat leat buori áiggis girdibileahtaid diŋgon deaivvadanvahuide ja sidjiide guhtet leat bálkkáhis permišuvvna váldán barggus. Oahpaha sirdin lea dávjá nai váttis, ee. danin go studeanttat sáhttet barggus árrat fertet ohcat friddja oahpahussii, ja šaddá váttis gávdnat ođđa áiggi mii heive buohkaide. Allaskuvla ferte ovddosguvlui plánat ja mearrádusaid dahkat movt čoavdit oahpaha dákkár oktavuodain.

2022 čavčča bođii spiehkastatdiehtu vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpu fágaplánaid ektui, gos bođii ovdan ahte gáibádusat beassat eksámenii leat eahpečielgasit čállojuvvon, juoga mii dagaha ahte studeanttaide lea eahpečielggas galle ja guđe bargobihtát leat geatnegahtton, ja man stuora bargonoađi fágas lea. Dán áššis dahkkui mearrádus ahte fágaplánain sihkojuvvo čuoggát mat ledje eahpečielgasat. Bargu biddjui johtui guorahallat leat go vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuid fágaplánain gáibádusat beassat eksámenii čilgejuvvon konkrehta dásis, sáhtta go gáibádusaid mihtidit, ja lea go fágaid bargonoađi govttolaš oahppočuoggáid ektui. Fágaplánat leat rievdaduvvon 2023 giđđalohkanbaji mielde.

Spiehkastatdieđiheami ášši loahpahuuvui, muhto 2023 čavčča bođii fas moaitta seamma áššis, gos fuomášuhttui ahte gáibádusain beassat eksámenii lea ain eahpečielggas ahte leat go omd. hárjehusbarggut mat addojuvvojit oahpahasas geatnegahtton. Dát ášši čuovvuluvvo oahppojagi 2023-24.

Allaskuvllas leat dávjá vásihan ahte rievdadusdárbbut oahppoplánaide fuomášuvvojit beare maŋjit. Dieđut dego sisabeassangáibádusaid, oahpu lágideami dahje oahpahasgiela leat dehálaččat go ohccit árvoštallet oahpuid, ja danin eai berre rievdaduvvot maŋjel go oahput leat almmuhuvvon ohcan ládje. 2022 čavčča vásiheimmet ahte maŋjel go oahput ledje almmuhuvvon, de studeanttat ja vejolaš ohccit fuomášuhtte ahte sisabeassangáibádusat oahpus leat beare gáržžit. Proseassa biddjui johtui rievdadit sisabeassangáibádusaid maŋjel go oahpu ohcanáigemearri lei dievvan, vaikko dat rihkku siskkáldas prosedyraid ja áigemeriid. Ášši bissehuvvui, ja oahppu ii lágiduvvon go das eai lean kvalifiserejuvvon ohccit. Eará oahpus 2023 giđa lei oahpahasgiella mearriduvvon nu ahte muhtin studeanttat eai beassan joatkkit álggahuvvon oahpporáidduin, danin go lei mearriduvvui ahte oahpu nuppi oasis lea oahpahasgiella sámegiella. Maiddái dán áššis ovddiduvvui sávaldat rievdadit oahpahasgiela maŋjel oahpuid almmuheami, muhto dat ii dohkkehuvvon.

3.9 2024 váldovuoruheamit

- Vuoruhit psyhkalaš dearvvašvuođa ja buoridit diehtujuokkima dan birra.
- Čalmmustahttit ovddasvástádusamat psyhkalaš dearvvašvuođa ektui ja buoridit rutiinnaid daid ektui.
- Buoridit luohkkábirrassa, erenoamážit joavkkuin gos leat leamaš spiehkasteamit dán ektui.
- Nannet ja čalmmustahttit rivttiid individuála heivehemiide.
- Nannet ovttasbarggu suohkaniin ja Sis-Finnmárkku studeanttaidovttastusain.
- Nannet studeanttaid vuostáiváldima, oadjebasvuođa huksema ja sosiála doaimmaid.
- Ásahit oktasaš deaivvadanvahkkuid ja vuoruhit sosiála doaimmaid dan oktavuodas.
- Iskkademiid ja árvoštallamiid gieđahallamii ja čuovvoleapmái ásahit rutiinnaid.
- Gárvet ja váldit adnui ođđa oahppoplána málle.
- Ođastit skovi mainna ovddida oahppoplánaid meannudeapmái ulbmilin ahte dárkkistuvvo ahte oahput devdet dehálaš kvalitehtagáibádusaid.
- Lohkanmeriid dohkkeheami prosedyra ođastit.
- Rievdadit fágareportta málle ja studeantaárvoštallamiid jearaldagaid nu ahte lea eanet relevánta kvalitehtaovdánahttima ektui.
- Loktet diđolašvuođa geatnegahtton barggaid ja doaimmaid birra.
- Čuovvulahttit sámegiela ja sámi girjjálašvuođa bachelora áigodatlaš árvoštallama.
- Individuála heivehemiid bargujuogu ja rutiinnaid hábmet.
- Ráhkadit plána dasa movt čoavdit oahpahasas jus oahpaheaddji lea buohcci dahje buohccindieđihuvvo.
- Buoridit diehtujuokkima oahpahasas ja deaivvadanplánaid birra.
- Ráhkadit oahpuid plánema ja čađaheami johtošemá mas oahpuid plánema áigemearit ja ovddasvástádusat čalmmustuvvojit.
- Árvoštallat movt Sámi allaskuvla galgá čuovvulahttit Máhttodepartemeantta strategijaid *Strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren 2021-2025* ja *Desentralisert og fleksibel utdanning ved fagskoler, høyskoler og universiteter*.

4 EKSÁMENKVALITEHTA

Eksámenkvalitehtii gullá studeanttaid oahppanávki ja oahpu relevánsa oahppoplána mihttomeriid, studeantta persovnnalaš ovdáneami ja čadaheami hárrái. Kvalitehtabargu galgá mielddisbuktit ahte studeanttat olahit oahppoprográmmaid ja –ovttadagaid oahppanjoksosiid. Sihke čadaheapmi, eksámeniid ceavzin, oahppočuoggáid produkšuvdna ja árvosátnejuohku sáhttá čájehit oahppanjoksosiid olaheami.

Sámi allaskuvllas lea ovdánahttinšiehtadus Máhttodepartemeanttain, mii muitala galle sámegeielat kandidáhta allaskuvllas lea mihttun buvttadit. Dasa lassin lea Máhttodepartemeanta mearridan kandidáhtamihttologu oahpaheaddjeoahpuide. Dát eai kommenterejuvvo dán raporttas. Našunála stivrenparamehterat, bachelor- ja masterkandidáhtat mat gárvejit oahpu normerejuvvon áigái, maid eai kommenterejuvvo dán raporttas, muhto jahkeraporttas.

Tabealla 6 čájeha Sámi allaskuvlla váldologuid eksámenkvalitehtas.

Tab. 6 Váldologut eksámenkvalitehtas

	2021/22		2022/23	
	2021 čakča	2022 gidđa	2022 čakča	2023 gidđa
Eai ceavzán eksámeniid (%) ⁸	4,2	3,3	5,6	3,1
Eai ceavzán eksámeniid Norgga stáda allaskuvllain (%)	7,3	6,1	7,6	7,3
Geargan kandidáhtat grádajuolludeaddji oahpus ⁹	2	12	6	7
Geargan kandidáhtat oahpuin ¹⁰	53	102	96	70
Studeanttat juohke fágalaš jahkedoaimma nammii ¹¹	4,1	-	3,7	4,2
Gaskamearalaš studeanttat juohke fágalaš jahkedoaimma nammii Norgga stáda allaskuvllain ¹²	16,8	-	15,34	15,2
Produserejuvvon ođđa oahppočuoggát ¹³	41,1	55,3	39	44,7
Produserejuvvon ođđa oahppočuoggát juohke studeantta nammii ¹⁴	12,4	22,3	14,2	21,6
Fágalaš áigegeavaheapmi	-	-	24,3	-

Logut leat vižžojuvvon Database for statistikk om høgre utdanning (DBH:s)

4.1 Kandidáhttabuvttadeapmi ja čadaheapmi

Tabealla 6 čájeha ahte grádajuolludeaddji oahpuin lei oahppojagi 2022/23 okta unnánat kandidáhta go oahppojagi 2021/22. Guhtta (6) grádajuolludeaddji oahpu kandidáhtat gárvejede oahpus čakcalohkanbajis 2022 mii čájeha ahte sii leat maŋŋonan oahpuin, ja čiežas (7) fas gidđalohkanbajis 2023. Čilgehus manin eai lean eanet studeanttat geat

⁸ Sin gaskkas geat eai leat ceavzán eksámeniid leat maddái studeanttat geat eai leat čadahan eksámena eaige leat áiggil geassádan.

⁹ Dáin loguin leat mielde maddái praktihkalaš pedagogalaš oahput.

¹⁰ Sihke grádajuolludeaddji ja árvosátnečálusjuolludeaddji oahput.

¹¹ Olles jagi logut.

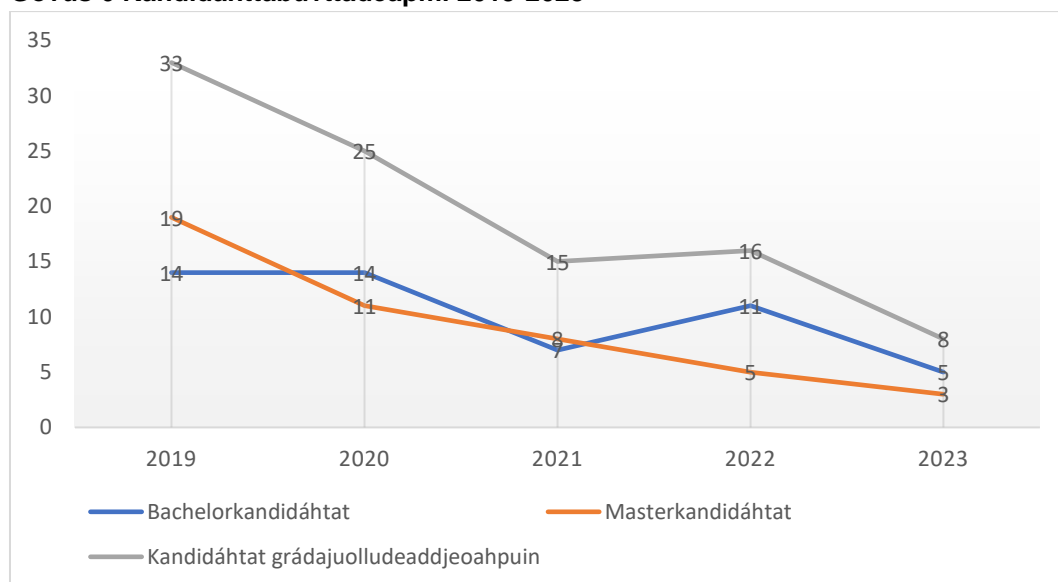
¹² Olles jagi logut.

¹³ Ođđa oahppočuoggát produserejuvvon juohke ollesáiggeekviveansa nammii ásahusa iežas ruhtaduvvon oahpuin.

¹⁴ Produserejuvvon ođđa oahppočuoggát allaskuvlla iežas ruhtaduvvon oahpuin.

gárvejdedje oahpu 2023 giđa, lea vuosttažettiin ahte 2020 čavčča ii álggahuvvon oktage bacheloroahppu, ii ge 2021 čavčča álggahuvvon oktage 2-jagáš masteroahppu. Dáin loguin leat dasto mielde studeanttat geat leat gárven vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuid normerejuvvon, dahje ovdal normerejuvvon áiggi, dat kandidáhtat guđet leat maŋŋonan oahpuin ja sii guđet leat ohcan ee. friddja bachelora grádajuolludeaddji oahpu.

Govus 6 Kandidáhttabuvttadeapmi 2019-2023

Govus 6 čájeha mo allaskuvllas lea leamaš kandidáhttabuvttadeapmi bachelor- ja masteroahpuin maŋemus jagiid. Dás oaidná ahte buvttadeapmi lea njiedjan 2019 rájes ja ahte allaskuvla ii leat nagodan kandidáhttabuvttadeami lasihit. Kandidáhttabuvttadeami ferte geahččat ovtas rekrutteremiin, oahpuid almmuhemiin ja registrerejuvvon studeanttaid loguin. 2017 čavčča biddjoje 4 bacheloroahpu johtui, 2018 čavčča 1, 2019 čavčča 2 ja 2020 čavčča ii oktage. 2018 čavčča ja 2020 čavčča álggii okta 2-jagáš master. 5-jagáš masterat leat álggahuvvon juohke čavčča 2017 čavčča rájes. Earenoamážit guokte vuosttaš jagi ohce oallugat geain lei oahpaheaddjeoahppu ovdalaččas sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuid masteriidda, ja sii leat ovdal normerejuvvon áiggi gárven oahpu.

Áiggiid čađa lea allaskuvllas leamaš olu fokus rekruteremii ja registrerejuvvon studeanttaid lohku. Lea dárbu biddjat seamma fokusa ja návccaid studeanttaid čađaheapmái, ee. go dihto oahpuid čađaheapmi hukse rekruterenvuođu eará oahpuide ja go oahppočuoggábuvttadeapmi dahká vuodu ruhtadeapmái.

Tab. 7 Bachelor- ja masteroahpuid plánejuvvon ja čađahuvvon oahppočuoggát 2022

	Plánejuvvon oahppočuoggát	Čađahuvvon oahppočuoggát	Oahppočuoggáid čađahanproseanta
SOA-goadi bacheloroahput	670	650	97,01
GDS-goadi bacheloroahput	510	440	86,27
SOA-goadi masteroahput	1435	1055	73,52
GDS-goadi masteroahput	100	110	110

Logut leat vižžojuvvon Database for statistikk om høgre utdanning (DBH:s)

Tabella 7 čájeha ahte prográmmastudeanttat leat buori muddui čađahan plánejuvvon oahppočuoggáid, ja 2022 logut leat buorit čađaheami ektui.

SOA-goađi bacheloroahpuin, Sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahpus, lea čađahanproseanta guhká leamaš hui buorre. Okta ágga dasa sáhtá leat ahte luohkkákoordináhtoris lea lagas gulahallan studeanttaiguin, ja čuovvulahtá ovttaskas studeanttaid ee. ovdánahtinságastallamiiguin guktii jahkái. Jeavddalaš ovdánanságastallan prográmmastudeanttaiguin sáhtá leat juoga maid sáhtá fievrridit maidái eará oahpuide.

GDS-goađi bacheloroahpuid oahppočuoggáid čađahanproseanta lea nai oalle buorre, muhto dat mii 2022:s gesii čađahanproseanta vulos lei earenoamážit ahte guovtti oahppoovttadagas ledje mánga prográmmastudeanta geat eai ceavzán eksámena. Diehtit ahte ovttá dán oahpuin lei hástalus dainna ahte fágaoahpaheaddji lei muhtin áiggi buohccindieđihuvvon, ja studeanttat leat dán oahpus moaitán ahte eai ožžon máhcahagaid geatnegahtton bargguide.

SOA-goađi masteroahpuid oahppočuoggáid čađahanproseanta lea nai buorre. Dat mii 2022:s gesii čađahanproseanta vulos, lea vuosttažettiin go studeanttat eai geigen masterbargguid plánejuvvon áigái, ja go muhtin registrerejuvvon studeanttat eai álgán ohppui, eai ge addán dieđu dan birra áiggil.

2022:s leat GDS-goađi masteroahpuin hui buorit logut oahppočuoggáid čađahanproseanttas, ja dát logut leat sámegeala ja sámi girjjálašvuoda mastera vuosttaš lohkanbaji čađaheami logut. Diimmá ja ovddit jagiid loguin leat goitge oaidnán ahte allaskuvla rahčá oažžut studeanttaid gárvet 2-jagáš masteroahpuid normerejuvvon áigái.

2021-22 oahppojagi kvalitehtaraporttas čáliimet ahte allaskuvla ferte eanet bargat doarjun dihte studeanttaid čállinproseassa, ja omd. masterstudeanttaide várret bargolanjaid gosa sáhttet guođdit biergasiid, lágidit čállinbargobájiid ja iešguđetge kurssaid mat čatnasit akademalaš čállimii ja oahppoteknihkkii. 2023 giđa geahččaleimmet vuohččan doallat shut-up-and-write semináraid. Oaidnit ahte lea čađahahtti lágidit dákkár čállinbargobájiid jus konseapta vuos sajáiduvašii allaskuvllas. Álggahanvahkus 2022 doalaimet oahppoteknihkkakurssa, mii lihkestuvai bures. Dáid kurssaid galggašii goitge ráhkadit digitála hámis nu ahte studeanttat sáhttet daid geahččat go dárbu čuožžila.

2023 giđa lea oahppohálddahus lágidan čoahkkima masterprográmmaid prográmmajodihedjiiguin, ságastallan dihte movt sáhtašeimmet doarjut maŋnonan masterstudeanttaid vai gárvešedje masterbarggu. Evttohuuvui ahte čađahuvvo iskkadeami johtui masterstudeanttaid ja kandidáhtaid gaskkas, kárten dihte manin studeanttat rahčēt gárvemin. Doaibmabijut nugo bagadallankurssat, čállinbargobájit ja maŋiduvvon sisabuktináigemearri leat evttohuvvon. Ovddiduvvui dárbu nannet dieđalaš čállima bachelordásis juo. 2023 giđa leat nai lágidan čoahkkima studeanttaiguin geat leat maŋnonan sámegeala ja sámi girjjálašvuoda masteriin. Dán čoahkkimis ovdanbukte studeanttat ahte fásta bargo- dahje kánturbáikái Diehtosiiddas livččii dárbu, ja eatnasiin lea dárbu lassī bagadallamii.

Leat guhká bargan buoridit masteršiehtadusa vuolláičállima rutiinna, go olu studeanttain ii leat dát sajis. Masterbagadalli nammadeami rutiinna lea dárbu buoridit sihkarastin dihte ahte

studeanttaide nammaduvvo bagadalli áiggil ja ahte bagadallis lea várrejuvvon bargoáigi dán doibmii. 2023 giđđalohkanbaji álggus bođii moaitta sámegiela ja sámi girjjálašvuoda masterstudeanttain dan ektui ahte eai lean ožžon bagadalliid nammaduvvot masteroahpu vuosttaš lohkanbajis. Dán oktavuodas oaidnit dárbbu árvvoštallat man árrat bagadalli galgá nammaduvvot.

Oppalaš dásis mii leat maŋemus jagiid vásihan ahte sivat manin studeanttat heitet prográmmaoahpuin lea ee. ahte oahpu ii sáhttán kombineret bargguin dahje ahte eallindili geažil ii lean vejolaš boahit deaivvademiide campusii. Prográmmajodiiheadjit leat geahččalan dán váldit vuhtii dainna lágiin ahte čohkket oahpahusa deaivvademiide. Fágakoordináhtorat dieđihit nai ahte ožžot olu jearaldagaid lágidit oahpahusa hybriida, ja olu jearaldagat hybriida oahpahusa birra čatnasit áigodagaide go boazodoalus leat olu barggut ja gárddástallan. Ferte ain bargat dan ala ahte heivehit oahpahusa nu ahte studeanttat geat eai oro Guovdageainnus, sáhttet oassálastit deaivvademiide.

Muhtin studeanttat maŋŋonit progreshuvnnain iešguđetge persovnnalaš sivaiddihte, ja olu oahpuin lea leamaš váttis joatkit go dat eai lágiduvvo jeavddalaččat ja studeanttat fertejit vuordit guhká ovdal nuppes sáhttet váldit čađatkeahkes oahppoovttadagaid. Maŋŋonan studeanttaid progreshuvnna plánema dáfus lea nai dehálaš ahte oahpuid guhkesáiggeplána ráhkaduvvo, ja ahte oahppoprográmmat álggahuvvojit jeavddalaččat.

Leat ovdal kommenteren dan ahte sámegiela ja sámi girjjálašvuoda bachelora čađaheamis lea vásihuvvon ahte fágalaš dássi gaskkal sámegiela álgokurssaid ja davvisámegiela lohkanbadjeoahpu lea hui stuoris. Studeanttat guhte aitto leat oahppame giela rahččet dasto sámegiela ja sámi girjjálašvuoda bacheloroahpuid čađahemiin. GDS-goahti pláne dán čuovvulit dainna lágiin ahte viiddidit álgokurssaid 60 oahppočuoggá oahpporáidduin.

Allaskuvllas leat leamaš prográmmastudeanttat geat dearvvašvuodaákkaid geažil eai leat nákcen gárvet oahpuset. Danin lea buorre ahte dál lea loktanan dihtomielalašvuoha studeanttaid vuoigatvuhtii oaččut oahppodili ja eksámena heivehuvvot dainna lágiin ahte sihkkarasto ahte sis lea ovtadássásaš oahppovejolašvuodát. Lea dárbu ain nannet gelbbolašvuoda ja vuogádaga dustet ja doarjut studeanttaid geain leat earenoamáš dárbbut dahje doaimahehttejumit.

4.2 Eksámeniid čađaheapmi

Eanas eksámenat leat čađahuvvon digitála eksámenvuogádaga Wiseflow bokte. Digitála eksámeniid čađaheamis sáhttet teknihkalaš váttisvuodát badjánit, muhto dat lea dávjá go geavaheaddjit eai oahpásnuva digitála reidui doarvá árrat. Teknihkalaš váttisvuodaid leat dávjá čovdán dasstánaga go váttisvuodát leat badjánan, de lea bovdejuvvon IT-ossodaga bargi veahkehit go sii hálddašit teknihkalaš beliid buoremusat. Wiseflow birra leat gávdnamassii erenoamáš buorit rávvagat Sámi allaskuvlla neahttasiiddus sihke studeanttaide ahte fágabargiide ja sensoriidda, ja dasa lassin studeanttaide sáddejuvvo sierra diehtu digitála reaiddu birra juohke lohkanbaji álggus.

Njálmmálaš ovdanbuktimat/-eksámenat leat čađahuvvon dábálaš vugiin earret muhtun oktavuodain leat čađahuvvon neahttaoktavuoda bokte, mii maiddái lea doaiman bures. Jus

sensor oassálastá njálmálaš eksámenii neahta bokte, de lea eaktuduvvon ahte ovdagihtii addojuvvo diehtu dan birra studeanttaide.

Studeantaárvoštallamiid mielde leat eatnasat duhtavaččat eksámenlágidemiin ja oaivvildit ahte eksámenvuohki lei heivvolaš.

Shot-iskkadeamis lea boahtán ovdan ahte muhtun studeanttain allaskuvllas lea eksámenballu, ja dat sáhttá váikkuhit eksámenčadaheapmái. Fágabirrasa mielde vuosttaš jagi studeanttat sáhttet leat eambo eahpesihkkarat eksámeniid čadaheamiin go balus, muhto dábálaččat fágabirrasis láidestit studeanttaid ovddalgihtii vai geahpida dan streassa.

Fágabirrasa mielde studeanttain sáhttá leat eambo streassa go ballu ja boahtá dábálaččat das jus eai omd. ádde eksámengažaldagaid. Ruovttueksámena olis studeanttat sáhttet oažžut sierra bagadallama ja čilgehusa eksámenbihttái jus dasa orro dárbu. Skuvlaeksámenat lea láchčojuvvon nu ahte fágabargit fitnet eksámenlanjas jus studeanttat dárbbahit jearrat eksámengažaldagaid birra jus leat bealit maid eai riehta ádde. Muhtun njálmálaš eksámeniidda ráhkaduvvojit bihtát, muhto jus eai leat ráhkaduvvon sierra bihtát, de studeanttat sáhttet leat eambo streassa. Lea čájehuvvon ahte go fágabargit ráhkkanahitet studeanttaid bures, de dat buktá oadjebasvuođa.

Studeanttain lea oktan ballun dávjá dat jus eai ceavzze eksámena dahje jus ožžot iežaset mielas heittot árvosáni, de fágabirrasis mitaluvvo ahte studeanttain leat eambo vejolašvuoddat geahččalit eksámena čadahit ii ge nu dárbbat dainna osiin ballat, ja nu ee. dainna lágiin addet studeanttaide oadjebasvuođa.

Fágabargit dábálaččat ráhkadit logaldallamiidda sierra ovdanbuktiimiid mat sisdoalu hárrái vástidit logaldallamiid, ja dat leat dábálaččat studeanttaide gávdnamassii Canvas vuogádagas. Studeantaárvoštallamiin boahtá ovdan ahte studeanttaid mielas álkidivčče eksámeniidda ráhkkaneari jus oahpahasat báddejuvvoše. Oahpahasaid báddeamiid olis ferte gulahallojuvvot fágabargiin lobi ektui. Fágabirrasis leamaš ságastallan báddejuvvon oahpahasaid birra ahte man ollu ja viidát logaldallamat de sáhttet viidáseappot juogaduvvot, mii ii vealttakeahhtá leat ulbmilin. Olggobeale logaldalliiguin berre sierra šiehtaduvvot jus báddejuvvon logaldallamiid ožžot geavahit manjel.

Studeanttat leat maid vástidan ahte váillahtit bagadallama geatnegahtton bargguide ja eará bargguide. Sii guđet leat ožžon bagadallama leat leamaš duhtavaččat dainna. Geatnegahtton bargogáibádušat leat iešguđetláganat ja leat čadnon dasa makkár sisdoallu oahppoovttadagas lea ja makkár oahppanjoksosat galget olahuvvot, muhto rutiidnan sáhtašii leat buorre jus livčče práksisan ahte buot studeanttat oččoše bagadallama. Dán mielde dihtet de maid leat dahkan riehta ja maid sáhttá buoridit. Studeanttat oaivvildit dainna lágiin buoret sáhttit ráhkkanit eksámenii.

Oaidnit dárbbu árahit manjuvvon/gearduneksámeniid čadaheami, ja rievdadit prosedyra vai manjuvvon/gearduneksámeniid dieđiheapmi ja čadaheapmi manašii njuovžilabbot. Evttohus lea ahte manjuvvon/gearduneksámenbeaivi mearriduvvo seammás go ordineara eksámenbeaivi, seamma lohkanbadjái go ordineara eksámen. Dat dagahivččii ahte sensorat leat ain sajis, ja ahte studeanttat eai bázahalaše progresuivdnaplánas.

Eksámeniid ceavzin

Tab. 8 Árvosátnejuohku Sámi allaskuvllas oahppojaigiin 2021/22 ja 2022/23 (%)

	2021 čakča	2022 gidđa	2022 čakča	2023 gidđa
A	25	28,11	20,73	24,85
B	34,03	34,1	36,59	28,99
C	24,31	25,35	27,44	28,4
D	9,72	7,37	6,71	12,43
E	2,78	1,84	3,66	2,37
F	4,17	3,23	4,88	2,96

Logut leat vižžojuvvon Database for statistikk om høgre utdanning (DBH:s)

Go buohtastahtá oahppojaigi 2022/23 ja oahppojaigi 2021/22 árvosátnejuogu de lea stuorámus erohus ahte A árvosátni lea njiedjan 2022/23 oahppojaigi ja ahte 2023 gida lea unnánat oassi mii oažžu B go 2022 gida ja stuorát oassi mii oažžu C, D ja E.

Go buohtastahtit Sámi allaskuvlla árvosátnejuogu loguid eará stáhta allaskuvllaid gaskamearálaš loguide, de oaidnit ahte Sámi allaskuvllas lea prosentualalaččat olu buoret lohku A árvosátnis ja ahte eambbogat leat ožžon B árvosátni. C, D, E ja F árvosátniin leat vuollelis go gaskamearálaččat eará stáhta allaskuvllain. Mearkkašahtti lea ahte arvat unnánat ožžon árvosátni F go gaskamearalaččat stáhta allaskuvllain.

Eksámenbohtosiid lea relevánta geahččat ovtta tabealla 6:n, gos oaidnit ahte Sámi allaskuvllas ledje 2022:s 3,69 studeantta juohke fágalaš jahkedoaimma (ársverk) nammii. 2021:s fas ledje 4,11 studeantta. Gaskamearálaš lohku visot stáhta allaskuvllain Norggas lei 15,34 studeanta juohke fágalaš jahkedoaimma nammii 2022:s. Go allaskuvllas lea studeantalohku juohke fágabargi nammii njiedjan, de livččii vuorddehahtti ahte eksámenbohtosat buorránit. Tabealla 8 goitge čájeha ahte árvosátnit leat seamma áigodagas vehá njiedjan. Čájehuvvo ahte allaskuvlla eksámenbohtosiidda ii leamaš lihká positiiva váikkuhus das vaikke studeantalohku juohke fágalaš jahkedoaimma ektui lea njiedjan.

Vaikko buoremus árvosátniid proseanta lea njiedjan, de liikká leat dát badjelis go gaskamearalaččat stáhta allaskuvllain. Dát sáhtá de čájehit ahte studeanttat ožžot buriid árvosátniid go leat unnán studeanttat juohke fágabargi nammii.

Lea maid veara namuhit ahte go Sámi allaskuvllas eai leat nu stuorra studeantajoavkkut, de sáhttet logut mat čájehit gallis eai ceavzán eksámena orrut nu badjin. Muhtun oahpus sáhtá dušše okta studeanta dieđihuvvon eksámenii ja oktavuodas jus son ii ceavzze eksámena, de orru prosentualalaččat stuorra oassi geat eai ceavzán.

Doaibmabijut mat ovdalis leat namuhuvvon, nu mo oahpahusa bádden ja bargguid bagadeapmi/máhcahusaid buktin, sáhttet mielddisbuktit ahte eambbogat ožžot buoret árvosátniid ja ahte eambbogat cevzet eksámeniid, go dáinna lágiin jáhkket studeanttat iežaset leat buoret ráhkkanan eksámeniidda.

2022-23 oahppojaigi fágareporttain oaidnit nai ahte fágakoordináhtorat moitet ahte olu studeanttain váilu gelbolašvuolta dieđalaš čállimis, ja ahte dieđalaš čállin kursa ferthešii

fállojuvvot oahppoprográmma álggus. Dákkár doaibmabidju sáhhtá maid váikkuhit positiivvalaččat árvosániide.

Oahppočuoggáid buvttadeapmi

Oahppočuoggáid buvttadeapmi ásahusa iežas ruhtaduvvon oahpuin lea mielde dahkame vuođu allaskuvlla ruhtadeapmái. Jus ásahusas lassána/njiedjá oahppočuoggábuvttadeapmi mannan jagiid erohusaid ektui, de lassána/njiedjá ásahusa ruhtadeapmi bohtosiid vuođu.

Allaskuvlla oahppočuoggábuvttadeapmi lea njiedjan 2021/22 oahppojagis 2022/23 oahppojahká. Čakčalohkanbaji njiedjan 2021 čavčča ledje oahput main ledje olu studeanttat geat čađahedje eksámeniid oahpuin mat eai lean jođus 2022 čavčča. Dát guoská ee. oahpuide Árbediehtu, Eamiálmot duodje- ja dáiddadihtui, ja Osku ja eallináddejupmi Sámis. Sámegeiela ja sámi girjjálašvuođa bacheloroahpus ja sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahpus lea maid njiedjan čavčča oahppočuoggábuvttadeapmi, go doppe ledje kandidáhtat geat gerge 2022 giđa.

Giđđalohkanbaji ektui lea seamma čilgehus go ovdalis namuhuvvon. Árbedieđus ja Osku ja eallináddejupmi Sámis oahpuin čađahedje dalle ollu studeanttat eksámeniid, ja namuhuvvon bacheloroahpuin gerge ges kandidáhtat.

Seammás lea movttiidahtti ahte muhtun prográmmaoahpuin lea oahppočuoggábuvttadeapmi lassánan 2021/22 oahppojagi ektui. Dát guoská ee. sámi vuođđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuide ja boazoealáhus bachelorii.

Oahppočuoggábuvttadeapmi juohke studeantta nammii lea lassánan čakčalohkanbajis, vaikko oahppočuoggábuvttadeapmi obbalaččat lea njiedjan. Lassáneapmi lea lunddolaš go registrerejuvvon studeanttaid lohku maid lea njiedjan. Giđđalohkanbaji buvttadeapmi lea sullii seammá dásis 2023 giđa go 2022 giđa, liikká vaikko studeantalohku leage njiedjan.

Oahppočuoggáid buvttadeami ektui lea relevánta árvvoštallat leat go bealit mat bohtet ovdan studeantaárvvoštallamiin ja fágareporttain maid čuovvolahttin sáhhtá dahkat ahte eambbogat čađahit oahpuid ja plánejuvvon oahppočuoggáid.

4.3 Doavttergrádaoahpu čađaheapmi ja kandidáhttabuvttadeapmi

Dábálaš progreshuvna mielde livčče Sámi allaskuvlla doavtirgrádaproggrámma vuosttaš kandidáhtat galgan geargat jagis 2020. Dát ii ollašuvvan ja plána mielde livčče vuosttaš kandidáhtat galgan geargat jagis 2022. Muhtun kandidáhta lea addán iežas barggu árvvoštallamii otnáš rádjái, muhto ii oktage leat árvvoštallanlávdegottis dohkkehuvvon almmolaččat bealuštit iežas nákkosgirjji nákkáhallamis.

Sámi allaskuvla lea 2023 giđa čađahan iskkadeami Sámi allaskuvlla stipendiáhtaid gaskkas, sihke sin geat čuvvot min doavttergrádaproggrámma ja sin geat eai allaskuvlla doavttergrádaproggrámma, ja bagadalliid gaskkas. Ulbmil iskkademiin lei oažžut dieđu das movt sáhtašii buoridit doavttergráda oahpu kvalitehta, ee. dainna ulbmiliin ahte studeanttat gergeget normerejuvvon áiggis.

Vaikko eai buot kandidáhtat leat nagodan doallat iežaset ovdánanplána, de čájeha iskkadeapmi ahte doavttergrádstudeanttat leat duhtavaččat oahppoovttadagaiguin ja ahte sin mielas dollet logaldallit ja logaldallamat alla dási. Dasa lassin vástidit ahte leat duhtavaččat dainna go oahppu lea neahttavuđot, mii ee. addá vejolašvuoda bidjat áiggi oahppamii, mii muđui livčče mannan mátkkošteapmái. Dán berre árvvoštallat maiddá boahtteáiggis, go oallugat studeanttain orrot eará báikkiin.

Seammás go árvvoštallá neahttavuđot oahpu, de lea dehálaš doalahit buori studeantabirrasa ja sihkkarastit ahte studeanttat leat oassin allaskuvlla dutkanbirrasis. Iskkademiin boahdá ovdan ahte studeanttat leat duhtavaččat oahppobirrasiin, ja ahte bagadallit ja bargoskihpárat ja sin movttiidahttin lea dehálaš oahppamii. Doavttergrádstudeanttain maid vuhtto fágabirrasa nannema ektui ahte sii gáibidit buori ja kánske stuorit birrasa. Sii vástidit ahte váillahit ovttasbarggu, omd. fárrolaga čállit ja eará oktasaš doaimmaid. Seammás leat sii buktán evttohusaid doaibmabijuide mat nanneše oahppo- ja fágabirrasa. Ee. evttohuvojit beallemuddoseminárat, eahpevirggálaš gáfebottut ja dutkanfáddarat. Dáidda ledje bagadallit, geat maiddá vástidedje sullasaš jearaldagaid seammá iskosis, seamma oaivilis. Bagadallit namuhit dasa lassin ahte liigeveahkki ja doarjjafunkšuvnnat livčče lean ávkkálaš doaibmabijut boahtteáiggis.

Bagadalliin jearaimet maiddá gažaldagaid mat gusket ehtalaš njuolggadusaide go ásahusaide lea gáibádus sihkkarastit ahte bagadalliin lea gelbbolašvuolta ja máhttu ehtalaš njuolggadusaid birra. Bođii ovdán ahte sihke bákkolaš kursa, neahttavuđot/iešheanalaš kursa ja kollegadeaivvadeamit leat vuogit maiguin livččii sáhttán laktet gelbbolašvuoda dain surggiin.

Studeanttaiskkadeamis bođii ovdán ahte leat ee. tehnikkalaš ja praktihkalaš hástalusat mat dagahit ahte sii eai geargga áiggil addit nákkosgirjji árvvoštallamii. Dát guoská geatnegahtton bargojahká. Geatnegahtton bargojagis leat hástalusat sihke plánema ja sisdoalu ektui. Plánenhástalusat bohtet das go mearrádusat bohtet beare mañjit, ja kandidáhtat vásihit ahte eai beasa plánet iežaset bargoáiggi doarvái bures. Hástalusat mat gusket sisdollui fátmastit ee. makkár lágan barggut leat – nu go koordinerenbarggut mat gáibidit beare olu áiggi ja tematihka ektui eai álo leat relevánttat.

Iskkadeamis boahdá maid ovdan ahte lea eahpesihkarvuolta fágalaš árvvoštallamiid hárrái, ahte leatgo allaskuvlla árvvoštallangáibádusat alladat go muđui servvodagas. Sámegeilat nákkosgirjjiin lea oalle ráddjejuvvon komitealahttoevttohasjoavku, mii sáhtta dagahit ahte muhtun nákkosgirjái válljejuvojit komitealahtut mat leat eará fágasuorggis go nákkosgirji.

Dutkanhálddahus lea evttohan doaibmabijuid maid sáhtta álggahit iskkadeami vuodul, mas maiddá ovddasvástádus doaimmaid čađaheapmái lea evttohuvojon. Doaimmat leat ovddiduvvon goahái ja prográmmastivrii. Doaibmabijut leat kategoriserejuvvon čuovvovaččat: lámčit diliid vai normerejuvvon áigái geargá, arenaid, čállinprosessii evttohusat, oahpu- ja bargooasi ektui ja hálddahuslaš doarjjat.

Iskkadeami lassin lea prográmmastivra maiddá mannan čađa kandidáhtaid ja bagadalliid ovdánanraportaid, ja bidjan čuovvolandoaimmaid johtui dáid vuodul. Ovdánanraportat maid studeanttat devde geasi 2022 loktejuvvo dálvet 2022 doavttergrádaprogrammastivrii. Okta sávaldat maid prográmmastivra gesii ovdán lei nákkosgirjji máladokumeantta mii

gárvvistuvvui dakka maŋŋil. Go iskosis, mii lea namuhuvvon, ledje nu ollu geavatláš bohtosat de lea dutkanhálddahuš maid veardideame atnit elektrovnnalaš vuogádaga dan sadjái go čállinprográmmaskovvi. Dutkanhálddahuš lea geahčadeame rutiinnaid movt buoridit máhcaheami. Dainnago dál eai buohkat sádde sisa áiggil dahje obanassiige ja mii háliidit guhkit áigge sáhttit buohtastahttit máhcaheamiid. Dán de sáhtta atnit sihkkarastit progresašuvnna ja dieđuid háhkat maid eat leat nagodan ovdal fuobmát.

4.4 Fágalaš áigegeavaheapmi

Studiebarometeret jearahallan, maid NOKUT čađaha jahkásaččat, jearrá bachelor- ja masteroahpuid studeanttain man olu áiggi studeanttat atnet vahkkus organiserejuvvon oahpahussii searvamii ja iešoahppamii. Fágalaš áigegeavaheapmi sáhtta leat mielde čilgeme loguid mat muitalit olu studeanttat eai ceavzze eksámena. Allaskuvla hárvve deavdá bohtosiid almmuheami eavttuid, jogo danne go studeantajoavkkut leat beare unnit dahje danne go beare unnánat leat vástidan. 2022 čavčča ii lean oktage joavku mii lei nu stuoris ahte bohtosat livčče almmuhuvvon.

Allaskuvla ii leat 2022/23 oahppojagi čađahan studiebarometeret sullasaš iskkadeami, muhto lea studeantaárvoštallamiin jearran man duhtavaččat studeanttat leat iežaset oahppamiin. Eatnasat vástidit ahte leat duhtavaččat dahje hui duhtavaččat. Soapmásat dette vástidit ahte livčče sáhttán bidjat eambo áiggi oahppamii ja ahte oahpuin leat beare olu barggut oahppočuoggáid ektui.

Áigegeavaheapmi sáhtta loktet árvosániid ja čađaheami. Studeanttaid motivašuvdna ja man duhtavaččat leat oahpuin ges sáhtta lasihit áigegeavaheami. Nu mo namuhuvvon de leat eatnasat duhtavaččat oahpuin ja logaldalliiguin. Dattege sávvet eatnasat vejolašvuoda čuovvut neahta bokte ja ahte deaivvademiin čohkkejuvvo oahpahus nu ahte ii leat moadde diimmu guhtege beaivvi. Soapmásat vástidit maid ahte go lohkanbadjeplánii almmuhuvvo fáddá ja mo sáhtta ráhkanit, ee. makkár osiin lohkanmearis, de dát dahká ahte sii leat buoret ráhkanan oahpahussii ja ahte sis lea buoret vuoddu digaštallamiidda.

Stuorra oassi vástideddjiin oaivvildit ahte bagadeapmi ja máhcaheamit bargguide, earenoamážit geatnegahtton bargguide ja eará čállosiidda, lea ávkkálaš oahppamii ja eksámenráhkkaneapmái. Lea lunddolaš de jurddašit ahte dá leat bealit mat movttiidahttet studeanttaid bidjat eambo áiggi oahppamii. Vástádusaid vuodul sáhtta dulkot nu ahte allaskuvllas ii leat oktasaš práksis geatnegahtton bargguid ektui, go oassi vástida ahte ožžot máhcaheamiid ja oassi fas vástida ahte eai oaččo máhcaheamiid. Geatnegahtton bargguid njuolggadusat sáhttet leat mielde hukseme oktasaš ipmárdusa ja nu maddái oktasaš práksisa dáid ektui.

2023 čavčča rájes lea oahppojagi kaleanddar rievdaduvvon, dasa mii guoská lohkanbajiid guhkkodahkii. Duogáš dasa lea TEPlan prográmma (fágabargiid bargoáigerehkenastinprográmma) bargu, masa lea dárbu oažžut seamma guhkes lohkanbajiid, bargoáigerehkenastima dihte. Sámi allaskuvlla kvalitehtagiehtagirjji kap. 2 mielde lea oahppojahki 40 vahku, 18 vahku čakcalohkanbajis ja 22 vahku giđđalohkanbajis. Dát rievdadus mielddisbuvttii ahte goappaš lohkanbajit šadde 20 vahku

guhkkosaččat. Goadit ovddidedje heivehit lohkanbajiid vai dat šaddet seamma guhkit, mii mielddisbuvttii ahte čakčalohkanbaji bistá odđajagimánu álgui.

4.5 Relevánsa

Sámi allaskuvla háliida leat guovddážis gelbbolašvuodadárbbuid gokčamis sámi servvodagas, ja fálláge oahpuid mángga suorggis ja buvttada kandidáhtaid maidda servvodagas ja bargoeallimis lea dárbu. Allaskuvlla earenoamášvuohta lea ahte buvttada kandidáhtaid mat sáhttet deavdit gelbbolašvuodadárbbuid mángga riikkas. Dát guoská earenoamážit Sápmai, muhto maiddái eará álgoálbmotguovlluide.

Oahppoporteføljerelvánsa mearkaša man bures fálljuvvon oahput vástidit bargoeallima duohta dárbbuide. Logut čájehit ahte leat unnánat geat geavahit sámegeiela, lea dárbu sámegeielgelbbolašvuhtii ja ahte giellaohpaheadjit váilot buot sámi guovlluin. Dát čájeha ahte servvodagas lea dárbu Sámi allaskuvlla oahpuide, vai sámegeielloahpaheddjiid dárbu ja dárbu eambbogiidda geain lea gelbbolašvuohta sámegeielain ja eará fágain ja fidnosurggiin mat leat dárbbášlaččat sámi servvodahkii, sáhtta vástiduvvot.

Nu mo namuhuvvon de lea allaskuvla 2022/23 oahppojagi fállan oahpuid sihke Aarbortes ja Plassjes. Lullisámegeiela álgokursa lea fálljuvvon Aarbortes ja privastistaeksámeniin Plassjes. Lullisámegeielat duodjeoahppu lea maid fálljuvvon Plassjes, ovttas Aajege giellaguovddážiin. Dát lea dehálaš doaibma sámegeielaid nannemis ja ovdánahttimis. Earenomáš dehálaš lea fállat lullisámegillii oahpu lullisámi guovlluin.

Ráđđehus vuordá ahte alitoahppu šaddá eambo olámuttos ja ahte ásahusat ánggiruššet eambo geabbilis oahpuide. Engelasgielat journalistihka ovttatat *Introduction to Screenwriting: Sámi and Indigenous Storytelling through Film* lea ge fálljuvvon neahttaoahppun 2022 čavčča. Dása lei stuorra beroštupmi ja čájehuvvo ge ahte oahpus ledje maiddái olgoriikka studeanttat. Sámi allaskuvla lea 2022 čavčča hábmen 15 oč oahpporáiddu earenoamášpedagogihkkaoahpu sámi ja álgoálbmot geahčastagas. Maiddái dát oahppu lea engelasgielat neahttaoahppu , ja lágiduvvo oahppojagi 2023-24.

Sámi dulkaoahppu lei nu movt ovdal namuhuvvon, plánejuvvon álgit allaskuvllas 2023 čavčča, muhto váillevaš ruhtadeami geažil dát ii leat vel bohtán johtui.

Sámi Girječálliid Searvi (SGS) ja Sámediggi leat bivdán ahte Sámi allaskuvla váldá badjelajas lágídit sámi girječállioahpu. Ovttas SGS:n lea allaskuvla hábmen 30 oč girječállioahpu, mii čađahuvvo oahppojagi 2023-24.

Sámi allaskuvla ozai ja oaččui 2022 čavčča ruhtadeami Oahpahusdirektoráhtas (Udir) lágídit 30 oč joatkkaoahppu mánáidgárdeoahpaheddjiide, mii lea vuosttažettiin jurddašuvvon mánáidgárdeoahpaheddjiide dáža mánáidgárddiin geat háliidit oahppat eanet sámegeiela, sámi kultuvrra, árbevieruid ja sámi pedagogihka jurddašeami birra. Oahppu lágiduvvo oahppojagi 2023/24, dárogielat neahttaoahppun. Dát oahppu lea čuovvuleapmi geatnegasvuodain mat leat mánáidgárddi rámmaplánas das ahte “mánáidgárdi galgá čalmmustahttit sámi kultuvrra ja váikkuhit dasa ahte mánát sáhttet ovdánahttit árvvusatnima

ja searvevuodadovddu sámi girjáivuhtii". Kurša lea maiddá namuhuvvon Stuoradiggedieđáhusas 13 (2022-2023) *Samisk språk, kultur og samfunnsliv*.

Oahpuid áigodatlaš árvvoštallamiin lea servodat- ja bargoeallinrelevánsa árvvoštallojuvvon. Sihke sámi journalistihka bachelora, duoji ja hábmema bachelora ja boazodoallooahpuid bachelora árvvoštallanraporttain bohtá ovdan ahte bargoeallinrelevánssa ferte nannet ja formála ovtasbarggut galggaše ásahuvvot bargoeallimiin. Danin lea bargohárjehallanoahppu ásahuvvon oassin boazoealáhusa bacheloras, ja studeanttat čadahit bargohárjehallama relevánta ásahus dahje fitnodagas 2024 giđa. Duoji ja hábmema bachelorii lea plánejuvvon bargohárjehallan doarjjafágan ja sámi journalistihka bacheloras lea bargohárjehallan vel eanet nannejuvvon go ovdal.

Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) ii leat ásahuvvon. NOKUTa dieđuid vuodul lea čájehuvvon ahte fágalaš ja/dahje báikkálaš ovtasbargoráđit leat doaimman bures. Jeavddálaš oktavuoha iešalddis lea deháleamos, go dat dan bokte sáhtta láchčot dilli lonohallamii ja fágabirrasat sáhttet oazžut fuomášumiid ja jurdagiid oahppoplánaid viidásit ovdánahttimii. Dákkár oktavuoha bargoeallimiin bohtá lassin resurssagáibideaddji bargguide mat fágabirrasii leat, nu mo dutkamii ja almmuheapmái, oahpahussii, sensureremiidda, bagadallamiidda jna. Jus RSA, eará ovtasbargoráđit ja oktavuoha bargoeallimiin lea juoga maid allaskuvla háliida vuoruhit, de lea dehálaš ahte addo signála dan birra ja ahte dasa ráhkaduvvo vuogádat.

4.6 2023 váldovuoruhemiid čuovvoleapmi

Sámi allaskuvla ii leat bohtán johtui árvvoštallat movt galgá čuovvulahttit Máhtodepartemeantta strategiijaid *Strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren 2021-2025* ja *Desentralisert og fleksibel utdanning ved fagskoler, høyskoler og universiteter*. Leat goitge čadahán doaimmaid mat ovddidit oahpuid digitaliserema, nugo ráhkadan integrašuvnna gaskkal Panopto ja Canvas, mii dahká vejolažžan automáhtalaččat váldit bajás ja almmuhit oahpahusa. Sámi allaskuvla bargá maid dađistaga buoridit hybrida- ja neahttaoahpahusa, sihke fágalaččat ja teknihkalaččat. Dan oktavuodas čadahuvvo bagadallan fágabargiide. Muđui leat muhtun barggut automatiserejuvvon ja álkiduvvon. Bagadallanbargu digitála čovdosiid geavaheapmái dahkko dađistaga.

Eksámenverrošemi eastadeami ektui leat geahččalan buoridit diehtajuohkima eksámenverrošemi ja váikkuhusaid birra, dego doallat diehtajuohkima studeantajoavkkuide. Diehtajuohkin ferte goitge ain vuoruhuvvot nugo neahttasiiddu bokte. ChatGPT ja AI lea nai buktán ođđa hástalusaid eksámenverrošemi ektui, ja dán birra lea allaskuvllas leamaš unnán fokus.

Leat oaidnán ahte livččii dárbu ráhkadit studeanttaide kurssaid akademalaš čállimis, gáldogeavaheamis ja oahppoteknikkas, muhto Sámi allaskuvllas eai leat leamaš resurssat čuovvulahttit dán vuoruheami. Fertešii nai guorahallat movt sáhtašii organiseret doaimma ja makkár ossodat dahje ossodagat ovddasvástidit dán barggu.

Leat bargagoahtán ásahit bargohárjehallama prográmmaoahpuide main dábálaččat ii leat leamaš hárjehallan. Áigodatlaš árvoštallamiid čuovvulanbarggus leat plánen dakkár oahpuid boazoealáhusa bachelorii, duoji ja hábmema bachelorii ja sámi journalistihka bachelorii.

Dehálaš oassi oahpuid áigodatlaš árvoštallamiin lea árvoštallat oahpuid bargoeallinrelevánsa, ja dan bokte leat álgán vuoruhemiin ahte dárkkistit oahppoprográmma relevánsa ja ahte leat heivehuvvot guoskevaš surggiid rievdadusaide.

Allaskuvllas leat leamaš hástalus dainna ahte sensorkommišuvnnat eai buvttet bivdojuvvon čilgehusa mearriduvvon árvosátnái áigemearrái, ja mis lei áigumuš buoridit diehtujuhkima sensoráigemeeriid ja čilgehuseid mearriduvvon árvosániide birra. Oaidnit ahte dainna ferte ain bargojuvvot viidáset, ja gávdnat eará doaibmabijuid go diehtujuhkima eastadan dihte ahte dát maŋŋonit.

Oahppohálddahas lea leamaš unnán kapasitehta čuovvulahttit ovdánahttindoaimmaid, ja dan geažil leat čuovvovaš váldovuoruhemiid čuovvuleapmi báhcán:

- Ođastišgoahtit Sámi allaskuvlla eksámen- ja loahpalašárvoštallama lánkaásahusa, Lagat njuolggadusat eksámeniid lágideapmái, ja sensorláidehusaid.
- Masterbagadalli nammadeami ja bagadallanšiehtadusa vuolláičállima rutiinna dohkkehit ja ođastit masterbagadallanšiehtadusa.

4.7 Váldohástalusat ja spiehkasteamit

Sámi allaskuvllas ii leamaš ráhkaduvvon sensorláidehusat buot eksámeniidda, ja dat dagaha ahte studeanttat eai sáhte sensorláidehusaid oažžut maŋŋel eksámena. Sensorláidehus bargu lea jođus ja vuordimis dat boahtá atnui giđđalohkanbajis 2024.

4.8 2024 váldovuoruheami

- Sensorláidehusaid ráhkadit visot eksámeniidda.
- Rievdadit maŋiduvvon- ja gearduneksámeniid čadaheami nu ahte daid dáhton mearriduvvo ovdagihtii, seamma lohkanbadjái.
- Árvoštallat jeavddalaš ovdánanságastallamiid čadahit studeanttaiguin eanet prográmmaoahpuin.
- Loktet studeanttaid gelbbolašvuoda dieđalaš čállimis.
- Čadahit iskkadeami masterstudeanttaid ja masterkandidáhtaid gaskkas, kárten dihte manin studeanttat rahčet masterbarggu čadahemiin.
- Joatkkit bargguin lágidit deaivvademiid nu ahte maddái heive studeanttaide geat eai oro Guovdageainnus.
- Doavttergrádstudeanttaide heivvolaš arenaid gos sii ovdánahttet iežaset proševttaid.
- Bagadalliide fállat etihkkakurssa.
- Buoridit diehtujuhkima bagadalliide hálddahaslaš doarjaga birra.

5 DUTKANKVALITEHTA

Dutkankvalitehta fátmasta dutkandoaimmaid boadusbuvttadeami dutkandoaimmaid álgaheami rájes loahpaheami rádjái. Dán kapihttalas máinnašit iešguđet beliid ja doaimbajuid mat váikkuhit dutkankvalitehtii. Guokte beali maiguin buot čielgasepmosit mihtidit dutkankvalitehta leat publiserenlogut ja spiehkastatdieđut.

Tabealla 9 čájeha Sámi allaskuvlla váldologuid dutkankvalitehtas. Tabealla váldologut kommenterejuvvojit kapihttaliin 5.1-5.3 vuollelis. Mearkkašahtti oassi dutkankvalitehtastatistihkas mihtiduvvo kaleanddarjagi mielde, ii ge oahppojagi. Lihkká geahččalit raporteret oahppojagi mielde maiddái dán kapihttalas, nu go kvalitehtaraporttas muđui, ja nu bargat ee. spiehkastatdieđuid hárrái.

Tab. 9 Váldologut dutkankvalitehtas

	2019	2020	2021	2022
Norgga dutkanráđi juolludeamit Sámi allaskuvlii (duhát kr)	6 513	3 617	3 964	2 418
Eará doarjja- ja bargoruhtadeapmi (bidrags- og oppdragsfinansiering) (duhát kr)	17 239	12 865	21 631	24 237
Fágalaš jahkedoaimmat (UFF)	48,9	49,7	49,9	49,7
Olggobealde ruhtaduvvon proševttaid sisaboahu Sámi allaskuvlla fágabargi (UFF) nammii (duhát kr)	474	485	442	536
Almmuhančuoggát	17,7	27,3	25,6	31,7

5.1 Buvttadeapmi ja gaskkusteapmi

Dieđalaš almmuheamit

Strategiijaplánas deattuhuvvo ahte ásašus áigu nannet sámegeilat dieđalaš publisereama áigodagas 2022–2026. Jagi 2022 almmuhemiid gaskkas ledje golbma artihkkala sámegeillii. Dat ii leat seammá olu go 2021, muhto eanet go 2020 (gč tabealla 10 vuollelis).

Tab. 10 Almmuheamit 2019–2022

	2019	2020	2021	2022
Sámegielat dieđalaš almmuheamit	3	2	6	3
Dieđalaš dieđiheamit Cristinas – buot gielain	18	20	22	38
Ii-dieđalaš dieđiheamit Cristinas	87	62	123	102
Oktiibuot dieđiheamit Cristinas	105	82	145	140
Almmuhančuoggát fágalaš jahkedoaimma nammii Sámi allaskuvllas ¹⁵	0,4	0,6	0,5	0,6
Almmuhančuoggát fágalaš jahkedoaimma nammii Stáhta eará allaskuvllain Norggas ¹⁶	0,7	0,7	0,7	0,7
Almmuhančuoggát vuosttašvirghehasjahkedoaimma nammii	0,8	1,3	1,0	1,3
Čállidoasit nuppi dásis vuosttašvirghehasjahkedoaimma nammii	0,2	0,2	0,2	0,4
Prosentuálalaš oassi čállidoasit nuppi dásis	11,0	11,8	16,3	22,8
Almmuhuvvon nummára Dieđut-ráiddus	1	1	1	1
Almmuhuvvon dieđalaš artihkkala Sámi dieđalaš áigečállagis	2	3	5	4

Davviriikkaid ministtarráđi juolludeamis várrejuvvo ruhta almmuhemiide sihke Dieđut- ja Sámi dieđalaš áigečála-ráiddus. Ásahus lea olahan mihtu almmuhit ovttá nummira Dieđut-ráiddus 2022:s. Okta nummir Sámi dieđalaš áigečállagis lea almmuhuvvon viđain dieđalaš artihkkaliin.

Jagi 2022 bohtosat leat buorit almmuhančuoggáid dáfus. Ásahusa fágabargit leat almmuhan oktiibuot 38 dieđalaš čállosa (mii lea measta beali eanet go ovddit jagi 22 dieđalaš čállosa) ja daiguin olahan oktiibuot 31,7 čuoggá. Ásahus lea daiguin almmuhemiiguin olahan mihtu ahte ásahus galgá gaskamearálaččat juohke fágabargi nammii háhkat 0,6 almmuhančuoggá.

Tabeallas vuollelis oaidná bohtosiid Cristinas go juohká dieđalaš almmuhemiid fágasurggiid mielde. Fuomáš ahte fágasuorgejuohkin lea árvvu mielde, ja ahte leat artihkkalat ja čállit maid livččii sáhttán bidjat nuppi fágasuorgekategorijai (go omd. lea čállán matematihka ja pedagogihka birra). Servvodatdieđafága fátmasta dán statistihkas oskuhistorjja, journalistihka, juridihka ja eanas boazodoallofága almmuhemiid Sámi allaskuvllas. MLT fátmasta eanas artihkkaliid main lea tematihka matematihkas, luonddudiehtagis ja tehnikkalaš fágain.

Tab. 11 Almmuhanlogut 2017–2022 fágasuorggi mielde

Fágasuorgi	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Giella ja girjjálašvuolta	5,9	5,0	7,1	8,0	8,0	10,4
Servvodatdieđa	10,8	7,1	5,8	10,3	11,3	14,8
Pedagogihka	4,6	7,6	4,4	1,6	2,3	2,9
Dearvvašvuolta	-	-	0,4	3,7	-	-
MLT (matematihka, luonddudieđa, tekn.)	0,5	0,4	-	-	-	1,3
Duodji	0,7	1,0	-	3,7	4,2	2,3

¹⁵ Logut vižžojuvvon [Database for statistikk om høyere utdanning - DBH \(hkdir.no\)](https://hkdir.no/).

¹⁶ Logut vižžojuvvon [Database for statistikk om høyere utdanning - DBH \(hkdir.no\)](https://hkdir.no/).

Tabealla 12 čájeha čálliid namat, fágasuorggit ja almmuhančuoggát, ja das máinnašuvvo maiddá gálle dieđalaš artihkkala lea almmuhan 2022:s.

Tab. 12 Almmuhanlogut 2022 juhkkjuvvon čálliide

Namma	Fágasuorgi	Dieđalaš buktagat (n)	Almmuhančuoggát oktiibuot
Aikio, Ante	giella ja girj.	3	2,0
Eira, Inger Marie Gaup	servvodatd.	5	2,7
Fyhn, Anne	MLT	1	0,4
Gaski, Harald	giella ja girj.	1	0,3
Gebremichael, Anduaem	MLT	1	0,4
Guttorm, Gunvor	duodji	2	0,6
Guttorm, Hanna	pedagogihkka	1	0,4
Guvsám, Berit Kristine	duodji	2	1,3
Helander, Kaisa Rautio	giella ja girj.	1	1,0
Joks, Solveig	servvodatd.	2	2,7
Krøvel, Roy	servvodatd.	2	0,6
Kuhmunen, Laila Susanna	duodji	1	0,3
Laiti, Marikaisa	pedagogihkka	2	1,8
Mathiesen, Svein Disch	servvodatd.	5	1,8
Nutti, Ylva Jannok	pedagogihkka	1	0,7
Pasanen, Annika	giella ja girj.	3	2,8
Rasmussen, Torkel	servvodatd.	3	1,6
Sara, Inker-Anni	servvodatd.	3	1,5
Sara, Ravdna Biret Marja Eira	servvodatd.	2	0,7
Sara, Mikkel Nils	servvodatd.	1	0,7
Siri, May-Torill Hætta	MLT	1	0,6
Sjøberg, Lovisa Mienna	servvodatd.	2	2,0
Turi, Ellen Inga	servvodatd.	2	0,6
Ylikoski, Jussi	giella ja girj.	6	4,4

Buot Sámi allaskuvlla poasttat mat leat Cristinii dieđihuvvon áigodagas 2021-01-01 - 2022-11-08 gávnnaat [dán liŋkka bokte](#).

Liigeannum dieđalaš almmuheami movttiidahttimin

Liigeannum juolluduvvo fágabargiide almmuhančuoggáid vuodul. Dát mearkaša ahte sii geat leat almmuhan dieđalaš artihkkaliid ja ožžon almmuhančuoggáid Sámi allaskuvlla namas ožžot lasi iežaset jahkásaš annumii. Vuosttaš jahki go liigeannum juolluduvvo lei 2022, ja dalle juolluduvvui oktiibuot 53 180 ruvno 2021 almmuhančuoggáid ovddas. Alimus liigeannum lei 9 000 ruvno ja vuolimus lei 360 ruvno. 16 bargái juolluduvvui liigeannum 2022:s. Liigeannum mii 2023:s juolluduvvui 2022 almmuhemiid ovddas lei 50 900 ruvno. Vaikko leat ge lassánan almmuheamit Sámi allaskuvlla namas, de dat ii mearkaš ahte liigeannum submi maidai stuorru. Sámi allaskuvllas leat 8 čálli geat leat almmuhan Sámi allaskuvlla namas geain ii leat annumriekti, dainna go leat virgelobis, leat heaitán dahje virgesturrodat lea unnit go 50 %. 16 fágabargi leat almmuhemiid vuodul ožžon liigeannuma juolluduvvot. Stuorimus liigeannum lei 7 400 ruvno ja unnimus lei 800 ruvno.

NSI-doarja ee. dieđalaš almmuheami movttiidahttimin

Sámi allaskuvlla stivra lea bušeahttameannudeami oktavuodas jahkásaččat 2020 rájes juolludan Dutkan- ja oahppostivrii (DOS) fápmudusa viidásit juolludit mannan jagi geavakeahtes ruđa Sámi allaskuvlla davviriikalaš ministtarráđi juolludeamis, nu gohčoduvvon geavakeahtes NSI-ruđaid. DOS ásehii vuosttaš háve guovvamánus 2020:s NSI-ohcandoarjjaortnega, ja hábmii lagat njuolggadusaid ortnegii. Njuolggadusaid vuodul DOS lea juolludan ruhtadoarjaga fágabirrasa dutkan- ja ovdánahttindoaimmaide.

Ođđa vuogádaga ásehemiin lea ruhtadoarjja fágalaš aktivitehtaide lassánan sakka ja Sámi allaskuvla lea lihkestuvvan bures unnidit geavakeahtes NSI ruđa. Njuolggadusat leat ođastuvvon moddii ja maŋemusat juovlamánus 2022, go ee. áhahuvvojedje golbma fásta jahkásaš ohcanáigemeari. Lassin mearridii DOS vuoruhannlisttu, man vuodul sáhttá vuoruhit ohcamušaid gaskkas.

Lea vuordimis ahte geavakeahtes NSI ruhta bohtá bohte oahppojaagi mielde unnot. Dat miellidubuktá ahte Sámi allaskuvla ferta rámmajuolludeamis vuoruhit ruđa NSI ohcanvuogádahkii jus dát ortnet galgá joatkit.

Tab. 13 NSI-doarjjaohcamat 2023

	Doarjjašládja	Juollud.	Kommentára
Doarjja 5-23	Lágidandoarjja	200 000	SÁMOS konferánsa Guovdageainnus
Doarjja 6-23	Iežasoassi	220 088	SÁMOS dutkanprošeakta
Doarjja 7-23	Mátkedoarjja	31 000	NAISA konferánsa Torontos
Doarjja 8-23	Prošeaktadoarjja	26 840	Mátki Mearrasiidii matematihkkastudeanttaiguin
Doarjja 9-23	Mátkedoarjja	31 055	ILSA konferánsa Torontos
Doarjja 10-23	Lágidandoarjja	109 794	DINO konferánsa Guovdageainnus
Doarjja 11-23	Almmuhandoarjja	35 000	Nákkosgirji giellabassan
Doarjja 12-23	Mátkedoarjja	4 480	SIMILA symposia Helssegis (cealkán eret)
Doarjja 15-23	Mátkedoarjja	35 000	EUGEO ja NORNA (guokte mátkki) konf Barcelonas ja Uppsalas
Doarjja 16-23	Mátkedoarjja	34 700	Dutkanmátkkit Sámis nákkosgirjebarggus
Doarjja 17-23	Almmuhandoarjja	35 000	Nákkosgirji čoahkkáigeasu jorgalit sámegillii
Doarjja 19-23	Mátkedoarjja	8 027	Bákkolaš forum dutkansuvlla prográmmas
Oktiibuot:		770 984	

Jagi 2023 várrejuvvui NSI-doarjjaohcamiidda 1 107 760 ruvno. Jagis leat meannudan 20 NSI-dutkandoarjjaohcama. 12 ohcamii juolluduvvui nu movt ohccojuvvon, dahje unnit go ohccojuvvon. Daid gaskkas leat guhtta mátkedoarjaga, guokte almmuhandoarjaga, guokte lágidandoarjaga, okta prošeaktadoarjja ja okta iežasoassi. Oktiibuot 770 984 NOK ruvno ovddas lea juolluduvvon NSI-doarjja.

Eará gaskkustandoaimmat

Strategiijaplánas bohtá ovdan ahte Sámi allaskuvla áigu vuoruhit dutkangaskkusteami iešguđet vugiiguin ja reaiduiguin strategiijaáigodagas. Oahppojaagi 2022/2023 juolluduvvui NSI-doarjja ođđa podcastbuvttadeapmái, mii bođii johtui giđa 2023 ja almmuhuvvui seammá čavčča: *Oahppu ii deatte*.

Ásahusa bargit leat 2022:s almmuhan oktiibuot 140 barggu Cristinii: 38 dieđalaš barggu ja 102 barggu dahje doaimma, mat dán oktavuodas eai deavdde dieđalaš gáibádusaid eai ge atte almmuhančuoggáid (gč tabealla 11 badjelis). Go buohtastahtá 2021:in de leat ii-dieđalaš dieđiheamit nu go dieđapopulára čállosat, oahpponeavvut ja ovdanbuktimat mat eai lohko dieđalaš almmuheapmin unnon, vaikko lea ain eanet go jagiin 2019 ja 2020.

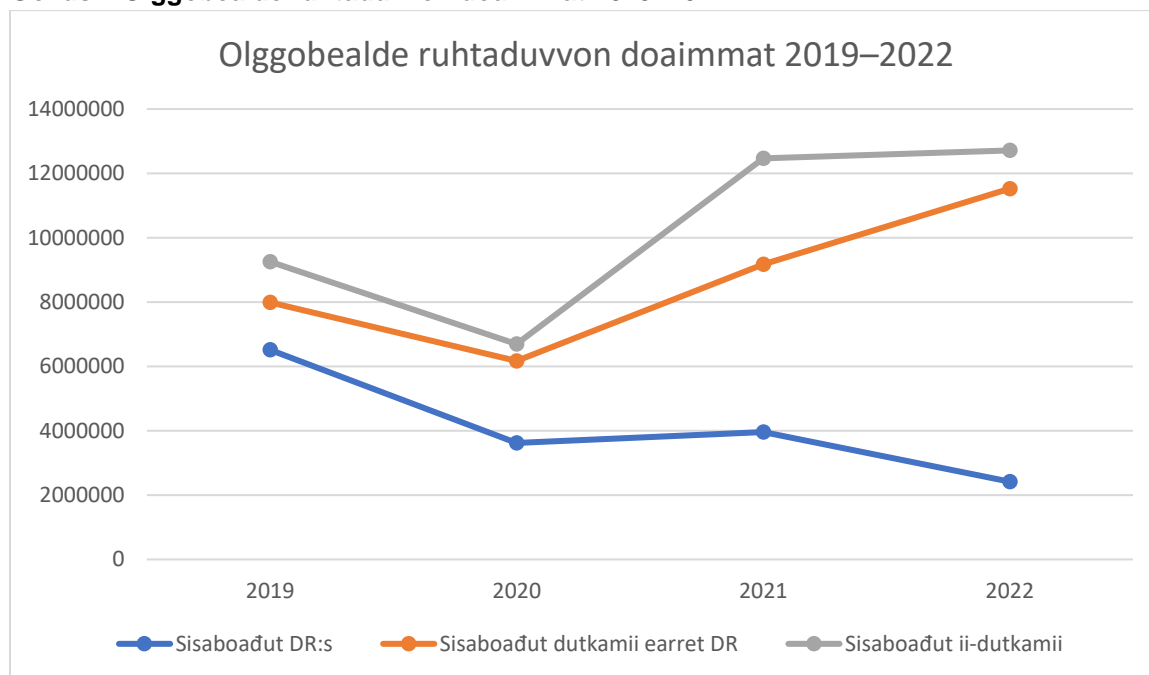
Árvvoštallojuvvo ahte ii-dieđalaš dieđihemiid statistihkka vejolaččat ii atte seammá luohtehahtti gova duohta dilis go dieđalaš dieđihemiid statistihkka, dainna go eai buot fágabargit vuorut ii-dieđalaš bargguid ja doaimmaid dieđiheami seammá dásis. Dat fas dagaha ahte eai buot ii-dieđalaš barggut ja doaimmat leat mielde statistihkas. Lea dárbu árvvoštallat galgá go ásahusa dásis addit čielgasit vuordamuša vuoruhit maiddáii ii-dieđalaš ovdanbuktimiid vai dát statistihkka šattašii eanet luohtehahtti

5.2 Dutkan- ja ovdánahttinbarggut ja fágalaš gelbbolašvuodálokten

Olggobealde ruhtaduvvon dutkan- ja ovdánahttin doaimmat

Norgga dutkanráđi juolludeamit Sámi allaskuvlii leat maŋemus jagiid njiedjan mearkkašahtti olu. Nu. 2022:s ledje sisabođut Dutkanráđis 2 418 000 ruvnno, nu go tabealla 14 vuollelis čájeha, de lei sisabohtu Dutkanráđis (DR:s) dorjojuvvon proševttaide 2 418 000 ruvnno 2022:s. Seammá áigodagas go sisabohtu Dutkanráđis lea unnon, de lea sisabohtu eará doarjja- ja bargoruhtadanjuolludemiin (dárogiillii 'bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet', BOA) sturron, ja dat dagai 2022:s oktiibuot 24 237 000 ruvnno, mii manai iešguđet proševttaide, ii dušše dutkanproševttaide. Go manná sisa rehketdollui ja dárkkista man olu das lea mannan dutkanproševttaide, de oaidná ahte eará ruhtadeddjiid ruhtadan dutkanproševttaid sisabohtu lea lassánan jagis jahkái (8, 6, 9, 12 miljovvna) sullii seammá olu go Dutkanráđdesisabohtu (7, 4, 4, 2) lea njiedjan – ja dát mearkkaša ahte mis lea ain sullii seammá olu olggobealde ruhtaduvvon dutkan ásahusas go ovdal, muhto ahte dat lea dál ruhtaduvvon eará vuohkái, nu go Sámedikkis, Oahpahusdirektoráhtas ja Ruođa dieđaráđis (Vetenskapsrådet).

Govus 7 Olggobealde ruhtaduvvon doaimmat 2019–2022

Go geahččá buot ásahusa sisaboađuid olggobealde ruhtaduvvon doaimmain, maddái sisaboađu mii bohtá Dutkanráđis, ja dasto juohká dan logu juohke fágabargi nammii, de oaidná ahte olggobealde ásahusa ruhtaduvvon doaimmaid sisaboahtu fágabargi nammii lea mearkkašahtti stuoris Sámi allaskuvllas (536 000 ruvnno jagis 2022). Go buohtastahttit eará allaskuvllaid ja universitehtaid loguiguin Norggas (omd. UiT 337 000 ruvnno fágabargi nammii jagis 2022, gč [Database for statistikk om høyere utdanning - DBH \(hkdir.no\)](#)).

Dás lea okta heitovuhta, sivas go juolludeamit mat bohtet Davviriikkaid ministtarráđi (DMR) kontrávtta vuođu (Dánmárkkus, Suomas, Ruotas ja Norggas) leat mielde loguin, vaikko Sámi allaskuvla ii oza, iige dárbbas gilvvohallat dán ruđa nalde. Dán ruhtadeami galggašii árvoštallat gohčodit rámmaruhtadeapmin dainna go das leat olu oktasaš bealit dakkár ruhtademiin. Jus dán juolludeami (7 471 000 ruvnno 2022:s) baicce lohka rámmajuolludeapmin de šaddá govva earáldje olggosoidnit. Sámi allaskuvlla sisaboahtu olggobealde ruhtaduvvon doaimmain fágabargi nammii lea de arvat unnit (386 000 ruvnno 2022:s), muhto lihkká badjelis go Tromssa universitehta buohtastahttojuvvon logut (337 000 ruvnno 2022:s).

Tab. 14 Olggobealde ruhtaduvvon dutkandoaimmaid sisabohtu Sámi allaskuvllas 2019–2022 (duhát kr.)

Fágasuorgi	2019	2020	2021	2022
Sisaboadut dutkamii, earret Dutkanráđđi	7 988	6 170	9 169	11 525
Sisaboadut dutkamii DMR-kontrávtta geažil	6 400	4 377	5 748	7 471
Gilvosisaboadut dutkamii, earret Dutkanráđđi	1 588	1 793	3 421	4 054
Sisaboadut Dutkanráđis	6 513	3 617	3 964	2 418
Gilvosisaboadut (sihke Dutkanráđi ja eará) fágabargi nammii	355	244	398	386
Gilvosisaboadut (sihke Dutkanráđi ja eará) fágabargi nammii UiT:s	267	290	217	337
Gilvosisaboadut ii-dutkamii	9 251	6 695	12 469	12 713
Gilvosisaboadut oktiibuot, go DMR lea mielde muhto Dutkanráđđi ii leat mielde	17 239	12 865	21 631	24 238
Olggobealde ruhtaduvvon doaimmaid sisabohtu oktiibuot	23 752	16 482	25 595	26 656

Kategoriija mii tabeallas gohčoduvvo ii-dutkamin fátmasta olggobealde ruhtaduvvon oahppoproševttaid nu go Skolverket kursa, Kompetanseheving av fjernundervisningslærere, studeantalonuhallanstipeanddat, Udir fierpmádatdeaiivvadeamit, Nasjonale prøver i lesing, SaMOS Sámi mánát ođđa searvelanjain ja ruhtadoarjja Ovttas.no Sámi oahpponeavvut nehtas-prošektii, muhto konferánsat nu go Sámi oahpahuskonferánsa ja Norna Symposia lohkkojit dán oktavuodas dutkamin, ja muđui maid dutkanproševttat nu go Sametingsvalg, SALCUL, SaMOS dutkan ja Charter, ja ovdánahttinproševttat nu go AIDA 2.

Tabealla 14 vuolimus linnjás oidno ásausa olggobealde ruhtaduvvon doaimmaid ovdáneapmi go buot dat mii DBH siidduin lea kategoriserejuvvon olggobealde ruhtaduvvon doaibman lea mielde. Lohku lea jeavddalaččat lassánan jagis jahkái ja lea 2022:s stuorit go lei 2019:s. Jahki 2019 lea dássázii doaibmanolahusjahkin ásausas, sivas go sisaboadut Dutkanráđis dahke badjel 6 miljovna dan jagi. Go geahččá buot olggobeale ruhtaduvvon doaimmaid loguid, de čájehit veahá eará gova ja ovdáneami ohcamiid hárrái.

Tab. 15 Ohcamat ja juolludeamit olggobealde ruhtaduvvon proševttaide 2019–2022

	2019	2020	2021	2022	2023
Gálle ohcama	9	12	13	11	22
Juolludeamit	5	11	6	3	10
Hilgumat	4	1	7	8	5
Árvvoštallanproseassas	-	-	-	-	7

Sámi allaskuvla hábmii 2022:s oktiibuot 11 oahppo-, dutkan- ja ovdánahttinprošeakta-ohcamuša, maid gaskkas 3 ožžo ruhtadeami. 2023:s leat dál hábmejuvvon 22 proševtta, maid gaskkas 10 ožžo juolludeami ja vihtta hilgojuvvo. Čieža ohcama leat ain árvvoštallanproseassas. Jus geahččá moadde jagi maŋosguvlui, de oaidná ahte hilgumiid lohku lea lassánan 2020 rájes, muhto maddái ahte dán rádjai 2023:s leat mánja juolludeami olahan.

Ásahusas ruhtaduvvon DOB

Sámi allaskuvllas ledje 2022:s 49,7 oahpahu-, dutkan- ja gaskkustanvirggi (dárogiillii “UFF”, “undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger”). Eanas dain virggiin lea bargoáigi várrejuvvon dutkan- ja ovdánahttinbargguide (ng. DOB-áigi). DOB-áiggi raporterem juohkása golmma kategorijai:

Tab. 16 DOB-áigekategorijat

DOB-kategorija	Raporterenvuohki
Olggobealde ruhtaduvvon DOB-áigi	Ruhtajuolludeaddji gáibádusaid mielde
Davviriikkaid ministtarráđi dutkanprográmmas ruhtaduvvon DOB-áigi	DOB-plána/raporta
Máhtodepartemeanttas ruhtaduvvon stipendiáhttaáigi	Ovdánanraporta

DOB-áigeraporttat ja doavttergrádastudeanttaid ovdánanraporttat addet dieđuid prošeavttaid ovdáneami birra. Lea áigumuš boahte jagi kvalitehtaraporttas ovdanbuktit dárkilet diagrámmaid ásahusa dutkama ja ovdánahttinbargguide sisdoalu hárrái, vai ásahus oažžu dárkilit dieđuid DOB-áigegeavaheamis ja dutkandoaimmaid ovdánahttimis Sámi allaskuvllas.

Dieđuid čohkken gáibida ahte ásahusat leat buorit vuogádagat mat dorjot dán barggu. Earet eará gáibida dat ahte DOB-skovvi man fágabargit devdet go plánejit iežaset DOB-áiggi lea dakkár hámis ahte dain lea vejolaš čohkket rievttis ja áigequovdilis dieđuid ásahussii. Dieđuid vuođu maid leamaš vejolaš čohkket skoviid bokte 2023:s, ii leat leamaš vejolaš čielga statistihka ráhkadit, go skovis ja rutiinnain leat muhtun váilevašvuođat. Okta váttisvuohta dás lea go eai buot fágabargit leat sádden sisa DOB-plána. Nubbi váttisvuohta lea ahte muhtumat geat leat sádden sisa eai leat nu dárkilit čilgen dihto barggu beliid, ja nu ii leat de čielggas makkár ovdáneapmi lea jagis jahkái, go seammá doaibma namuhuvvo seammá vuohkái guovtti jagi raporttain. Lea maiddái leamaš unnit gáibádusat professoraid ja guvtešprofessoraid raporteremii, ja vaikko njuolggadusat dál gáibidit buot fágabargiin raportta, maiddái professorain ja guvtešprofessorain, de leat ain váilevašvuođaid dáid joavkkuid raporterema hárrái, ee. dainna go eai buot guvtešprofessorat leat ožžon skovi. Liigeproblematihkka lea go eai buot hálldaš sámegea, ja skovvi lea sámegea. .

Kvalitehtaraportta čállima oktavuodas ii leat leamaš vejolaš dárkkistit man muddui Sámi allaskuvlla iežas dutkan geavahuvvo Sámi allaskuvlla oahpuid lohkanmearrin. Lea dárbu árvoštallat makkár vuogádaga bokte livččii dáid dieđuid vejolaš gávdnat boahte áiggis.

Ásahus lea ožžon DOB raporttaid 2022/2023 mat juohkásit ná fágasurggiid mielde: 3/11 servvodatfágii gullevaš raporttaid, 2/6 giella- ja girjjálašvuođafágii gullevaš raporttaid, 8/10 pedagogihkkii gullevaš raporttaid ja 1/4 duodjefágii gullevaš raporttaid. Sullii logi fágavirggesa eai buktán dán áigodahkii, sii leat eatnasat juogo professorat, guvtešvirggesasat ja luohan/álgán virggestis. Váilevašvuođat skovis dagahit ahte leamaš veadjemeahtun čoahkkáigeassit DOB áigge geavaheami sisdoalu hárrái nu ahte addet rivttis dieđuid dutkama ja ovdánahttima hárrái.

Fágalaš gelbbolašvuođalokten

DOB-áiggi juolludemiin ja stipendiáhttavirggiid fálaldagain vurdojuvvo gelbbolašvuodalokten. Doavttirgráda olahemiin ovdánahttojuvvo sámi dutkan ja seammás loktejuvvo vuosttašvirggehasgelbbolašvuolta allaskuvllas. Doavttirgrádaprogámma hálldašeapmi ja rutiinnaid ovdánahttin lea vuoruhuvvon áigodagas, go lea ovddiduvvon čielga dárbu sajáiduhttit rutiinnaid buot osiide Sámi allaskuvlla doavttirgrádaprogámmas. Ollislaš rutiidnačoakkáldat doavttirgrádstudeanttaide lea dál válbmanan, muhto leat ain oasit rutiidnačoakkáldagas bargiid várás mat eai leat ollislaččat válmastuvvon. Eanet dieđut kapihttalas 4.2 badjelis.

2022/23 oahppojagi leat ásahusa bealis joatkán vuoruhit Sámi allaskuvlla rehálašvuodalávdegotti ja dutkanehtalaš ságastallamiid sihke siskkáldasat muhto maiddái olggobeale ásahusa aktevrraiguin. Rabas bargobádji dutkanetihka birra lágiduvvui skábmamánus 2022 ovttas Sámeráđiin. Siskkáldas dutkanehtalaš seminára lágiduvvui giđa 2023. Seminárat váldojuvvui bures vuostá ja ledje ávkalaččat fágabargiide ja doavttergrádstudeanttaide. Rehálašvuodalávdegoddi oktan muhtun fágabargiiguin serve GIDA-Sámi dutkanetihkkakonferánsii Tromssas dálvet.

Rehálašvuodalávdegoddi lea hábmen ja ovddidan njuolggadusaid áššemeannudit navdojuvvon dieđalaš eahperehálašvuoda dahje dohkkehuvvon dutkanehtalaš norpmaid duođalaš rihkkunáššiin. DOS dohkkehii njuolggadusaid čavčča 2022. Ođđa njuolggadusat sihkkarastet ee. kontradikšuvdnaprinsihpa váidima oktavuodas ja muđui áššemeannudeami dakkár áššiid oktavuodas. Ođđa njuolggadusat sihkkarastet maiddái habilitehta gieđahallama váidojuvvon áššiid meannudeamis.

Riikkaidgaskasaš dásis čuovvu allaskuvla WINHEC-akkrediterema bokte dutkanehtalaš neavvagiid WINHEC Research Standards. Sámi allaskuvla lea maid ovdánahttan siskkáldas politihka immateriála vuoigatvuodaid hárrái, mii dohkkehuvvui allaskuvlastivrras juovlamánu 2014:s.

5.3 Fágalaš ovttasbargu (našunála ja riikkaidgaskasaš)

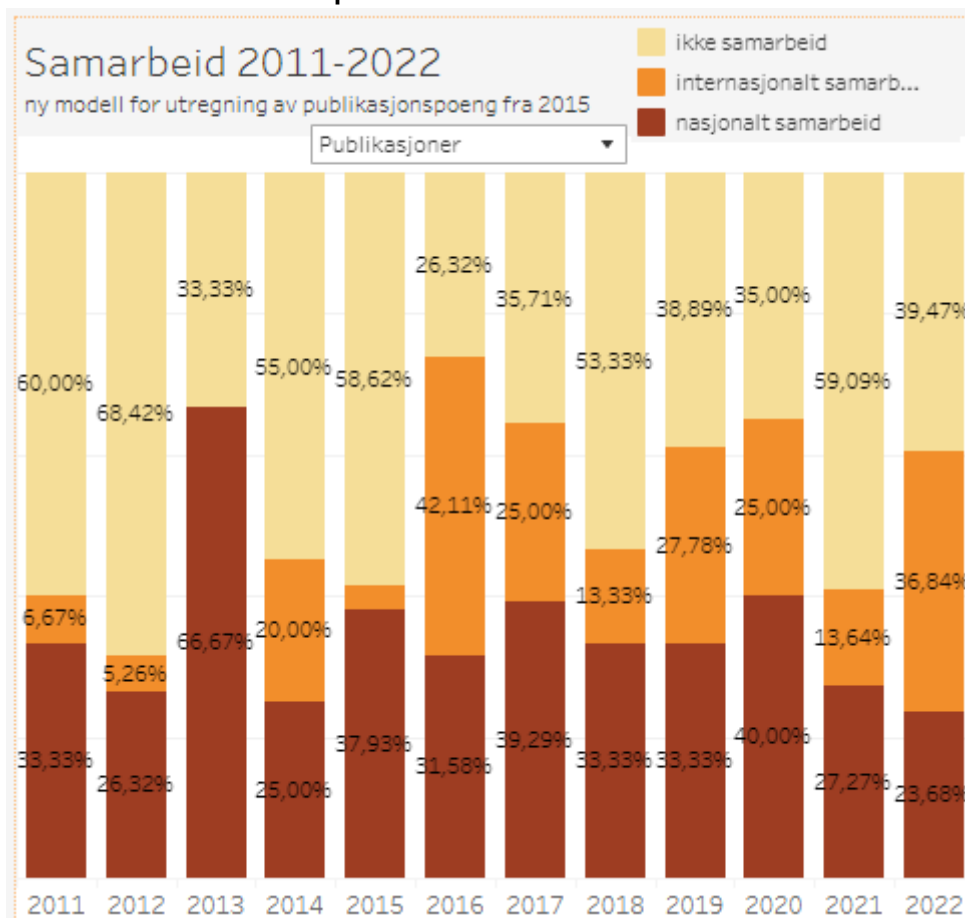
Veiledning til NOKUTs studietilsynsfor skrift vuođul gáibiduvvo fágabirrasiiin mat leat čadnon oahppofálaldagaide mat addet gráda, ahte sii leat aktiivvalaččat oassin nationála ja riikkaidgaskasaš ovttasbargguin ja fierpmádagain mat leat relevanttat oahppofálaldahkii. Bohtosat nationála ja riikkaidgaskasaš ovttasbarggu eará fágabirrasiiiguin lea maid gáibáduš.

Logut mat leat Cristinas¹⁷ čájehit ahte allaskuvlla bargiid prosentualalaš ovttasalmmuheapmi olgoriikka ásahusaid dutkiiguin (gč oránša ivnni govvošis vuollelis) leat sturron 2022:s mannan jagi ektui. Ovttasalmmuheapmi eará Norgga ásahusaid dutkiiguin prosentualalaččat lea veaháš njiedjan (gč rukses ivnni govvošis vuollelis). Bohtosat riikkaidgaskasaš ovttasbarggu ovdáneamis lea buot eanemus čalbmáičuohccit (13,6 proseanttas 36,8 prosentii). Proseantalohku lea dušše oktii ovdal leamaš nu badjin, jagis 2016, muhto dalle ledje ásahusas dušše 16,4 almmuhančuoggá oktiibuot, ja riikkaidgaskasaš

¹⁷ Cristin -> Statstikk og rapporter -> NVI 2011-2022 (<https://www.cristin.no/statistikk-og-rapporter/nvi-rapportering/index.html>)

ovttasbargoalmmuhemiid lohku (n) ii lean dalle nu badjin go dán háve. Vuhtto maid čielgasit ahte almmuheamit mat eai leat ovttasbarggu oktavuodas čállon leat unnit 2022:s go 2021:s – dakkár čállosat dagahedje 59 proseantta 2021:s, muhto 2022:s dušše 39 proseantta.

Govus 8 Ovttasalmmuheapmi

Tab. 17 Ovttasalmmuheapmi

	2019	2020	2021	2022
Nationála ovttasalmmuheapmi (proseanta áshusa buot almmuhemiin) ¹⁸	33,3	40,0	27,3	23,7
Riikkaidgaskasaš ovttasalmmuheapmi (proseanta áshusa buot almmuhemiin) ¹⁹	27,8	25,0	13,6	36,8

5.4 2022/2023 váldovuoruhemiid čuovvoleapmi

Diimmá kvalitehtaraporttas ledje váldovuoruhemiin ásahtit rutiinnaid ođastuvvon DOB-áigevuogádahkii mat leat doaimmas leamaš 1.7.2022 rájes (“Njuolggadusat fágabargiid dábálaš bargoáiggi ja badjeláiggi birra”). *Dat lea čuovvoluvvon.* DOB-áiggi skovvi lea ođastuvvon, ja leat ásahan rutiinnaid dasa nu go omd. áigemeriid ásahan (čakčat), ja vaikko leat ovdalis namuhuvvon váilevašvuodát DOB skoviin de lea ásahus álgán čohkket ja

¹⁸ Logut vižžojuvvon [Cristin](#).

¹⁹ Logut vižžojuvvon [Cristin](#).

systematiseret dieđuid. Nu mo ovdalis namuhuvvon de lea ain vejolašvuohta buoridit ávkkástallama ja viiddidit DOB-raporterema.

Njuolggadusain fágabargiid dábálaš bargoáiggi ja badjeláiggi birra boahtá ovdan ahte leat gáibádusat dieđalaš almmuhemiide juhkon virgekategorijaid mielde. Eai leat vel ásahuvvon rutiinnat mo almmuhančuoggáid galgá lohkat ja registeret vai ásahus oažžu gova mo lihkestuvvat olahit almmuhangáibádusaid virgekategorijaid mielde.

Mihttu lei maiddái eanet oažžut ovdan ásahusa dutkama, ja dan čalmmustahttit sihke siskkáldasat ja olgguldasat. Viidásit daddjui maiddáid diibmá ahte SA galgá čađahit kártema Sámi allaskuvlla dutkamis. *Bargu lea álggahuvvon*. Kártema hárrái lea DOB-dieđuid čohkken ja systematiseren leamaš diehalaš. Muđui lea SA lihkestuvvan čalmmustahttit iežamet dutkama almmolaččat sihke ruovttusiiddus ja lágidemiid bokte (ee. Rievdan-konferánssa bokte).

Mihttu lei maiddái joatkit doavttirgrádaprogámma hálddašeami rutiinnaiguin ja čuovvulemiin ja gárvet daid oahppojagi 2022/23 mielde. *Dat lea čuovvoluvvon*. Earet eará lea ásahuvvon šiehtadus gráfalaš hábmejeaddjin, vai buot doavttirgrádstudeanttat sáhttet jođánit oažžut hábmenveahki.

Árvvoštallat vuogádaga man bokte systemáhtalaččat čohkkešii dieđuid man muddui Sámi allaskuvlla iežas dutkan geavahuvvo Sámi allaskuvlla oahpuide vuodđun earet eará lohkanmeriid bokte. *Dát ii leat čuovvoluvvon*.

Mihttun lea ásahtit oktasaš vuogádaga dutkanmateriála gaskaboddosaš vurdemii. *Dát ii leat čuovvoluvvon*.

Mihttun lea vuolggahit dutkanehtalaš ságastallamiid ásahusa siskkobealde rehálašvuođa lávdegotti bokte. *Dat lea čuovvoluvvon*. Leat dollojuvvon seminárat ja webinárat main leat ságastallan dutkanetihka.

Mihttun lea viidásit čielggadit, vuoruhit ja čalmmustahttit hálddahusa doarjaga dutkandoaimmaid oktavuodas. *Dat lea čuovvoluvvon*. Dutkama johtošemá lea gaskustuvvon ásahusas ja almmuhuvvon siskkáldasat.

Mihttun lea viiddidit rutiinnaid almmolaš dieđihemiid rutiinnaid (Cristin-kursemiin) vai fágabargit movttiidahttojuvvojit jámmat dieđihit barggaid Cristinii – maiddái giđdat – eai ge seastte buot dieđihemiid jagi lohppii.

5.5 Váldohástalusat ja spiehkasteamit

Dutkankvalitehtas eai leat dieđihuvvon spiehkasteamit. Leat moadde vuogádaga, man bokte livččii sáhtán dieđihit spiehkasteami dutkankvalitehtas:

- Spiehkastatvuogádat, mii lea ruovttusiiddus
- Goajtejođiheaddji bokte, nu go ođđa áššemeannudannjuolggadusat gáibidit ahte galgá ovdal go loktejuvvo Rehálašvuođalávdegoddái (Saksbehandlingsregler for

behandling av saker om mulig vitenskapelig uredelighet og alvorlige brudd på
anerkjente forskningsetiske normer § 6)

<https://samas.no/se/a/sami-allaskuvlla-birra/stivrrat-ja-lavdegottit/rehalasvuodalavdegoddi>

Vaikko eai leat dutkama spiehkastatdieđut leamaš dán oahppojaš, de sáhtá árvvoštallat leatgo ovddiduvvon hástalusat mat gusket dutkamii erenoamážit. Okta guovddáš hástalus suorggis lea váilevaš strategalaš mearrádusat ásahusa dutkama stivremii. Sámi allaskuvlla oppalaš strategijaplánas 2022–2026 leat muhtun strategalaš mearrádusat mat guoskkahit dutkama muhto dat leat oppalaččat formulerejuvvon, eai ge doaimma doarjjan ásahussii doarjut ja vuorhit dutkandoaimmaid.

5.6 Oahppojaš 2023/24 váldovuoruheamit

- Eanet oažžut ovdan ásahusa dutkama progreshuvna – man muddui lea ollen – ja dan čalmmustahttit sihke siskkáldasat ja olguldasat. Dás lea maid oassin čađahit kártema Sámi allaskuvlla dutkamis.
- Joatkit doavttirgrádaprogamma hálddašeami rutiinnaiguin ja čuovvulemiin ja gárvet daid oahppojaš 2023/24 mielde.
- Árvvoštallat vuogádaga man bokte systemáhtalaččat čohkkešii dieđuid man muddui Sámi allaskuvlla iežas dutkan geavahuvvo Sámi allaskuvlla oahpuide vuodđun ee. lohkanmeriid bokte.
- Ásahit oktasaš vuogádaga dutkanmateriála gaskaboddosaš vurdemii.
- Viidásit čielggadit, vuoruhit ja čalmmustahttit hálldahusa doarjaga dutkandoaimmaid oktavuodas.
- Eanet inkluderet emeritusaid ja emeritaid fágaforumiidda ja sullasaš lágidemiide.
- Áigetávvalastit dutkandoaimmaid buorebut, nu ahte leat rutiinnat iešguđet ge áigodagaide.
- Buoridit reaidduid min dutkiide hearkkes dieđuid čoahkkima ektui, vai šaddá vejolaš čoaggit materiálaid sihkkaris vuohkái.
- Ásahit registrerenrutiinnaid ii-dieđalaš ovdanbuktimiid hárrái, vai fágabargiin leat rávvagat dan bargui ja buohtastahtti doaimmaid registrerejit. Dainna lágiin attášii Cristin-statistihkka eanet.

6 RÁMMAKVALITEHTA

Sámi allaskuvla galgá fállat ođđaáigásaš vuodđostruktuvra, teknologijja ja bálvalusaid oahppo- ja dutkandoibmii. Sámi allaskuvllas galgá leat buorre ja beaktilis bargobiras mii joksá biddjojuvvon mihttomeriid. Geavaheddjiidguvllot- ja oassálastin, stabilitehta, beaktilvuolta ja bálvalankvalitehta leat dehálaš mihttomearit rámmakvalitehta buot osiide.

6.1 Bargiidhálddašeapmi

Dán oasis ii leat mihkke raporterejuvvon 2022/23 oahppoja.

6.2 Ekonomijahálddašeapmi

Ekonomijaossodagas lea okta virgi dollon guoros seastimiid geažil ja dat dagaha ahte bargguid ferte vuoruhit garrasit muhto lea doaibma goitge bures. Ekonomijastivremis lea allaskuvla váldán ekonomijainfo prográmma atnui ja ulbmil das lea ahte jođiheddjiide galgá álkít čuovvut ja stivret sin ekonomalaš dili. Juohke jođiheaddji galgá doppe raporteret dili iežas ossodagas mánnosaččat. Riikkarevišuvnna máhcaheamit leat leamaš buorit ja ekonomijahálddašeapmi lea buori julggiid alde go doppe lea buorre gelbbolašvuolta.

6.3 Doarjjadoaimmat

Studeantaárvoštallamiin dahkkon 2022 čavčča leat maid doarjjadoaimmat árvoštallojuvvon. Dan leat 57 studeantta vástidan. Bohtosat čájehit ahte studeanttat leat duhtavaččat girjerádjosa bálvalusain, ii oktage leat vástidan ahte lea heitot. Rápmi dasa ahte leat veahkkás, jođánis ja čeahpes bargit, moaitámuš dasa ahte eai leat girjjit buot studeanttaide. Oahppohálddahusa bálvalusain leat duhtavaččat leamaš, okta studeantta vástidan ahte lea leamaš heitot. Muđui eai leat kommentárat. IT-ossodagain leat leamaš maid duhtavaččat, kommentárain bohtá ovdán ahte ádjánii oažžut vástádusa ja veahki ja ledje Canvasii sisabeassanválttisvuodát. Earát ges lohket ahte sin lea álki oažžut ságaide, ahte ožžot buori ja jođánis veahki ja ahte lea buorre fállat.

Oahppo- ja dutkanhálddahus

Njuolggadusaid dárkkisteapmi lea álggahuvvon, muhto bargu lea maŋnonan eará bargguid vuoruheami geažil.

Oahppo- ja dutkanhálddahus lea dán jagi maid vuoruhan gulahallama ja diehtujuohkima buorideami, sihke fágabargiide ja studeanttaide. Koordináhtorgiehtagirji ja -kursa lea ođastuvvon. Ulbmil lea čohkket dieđuid vai leat álkít gávdnamis, earenoamážit ođđa bargiide, ja hukset oktasaš ipmárdusa bargguide ja áigemeiriide. Sisaváldima oktavuodas ges leat doallan sisaváldima kick-off ja doalahan buori gulahallama Teams-joavkku bokte. Dasa lassin lea TimeEdit kick-off dollojuvvon. Studeanttaide leat vuoruhan ođastit ja buoridit bures bohtin reivve.

Sisaváldima ovdánahttimin lea maid oahppohálddahus buktán máhcahemiid oktasaš sisaváldimii. Leat dieđihuvvon ahte sámejelat neahttasiiddu ja -ohcama lea dárbu buoridit,

go vásihuvvon ahte sámegeielat ohcciide lea hástalus gávdnat dieđuid, ee. sisabeassangáibádusaid birra, ja ohcat.

Oahppohálddahas lea okta virggehas cealkán eret 2023 giđa. Dát virgi lea doalahuvvon guorosin seastimiid geažil. Dát lea dagahan dárbbu vuoruhit bargguid

Girjerájus

Girjerájus ovddasvástida ahte girjerádjosa bálvalus ja infrastruktuva lea heivehuvvon oahpuid ektui, ahte studeanttain leat sihke báberhámat ja elektrovnnalaš oahppo- ja diehtoresurssat olámmuttos, ja ahte fysalaš ja elektrovnnalaš fasilitehtat leat áigequovdilát ja doaimbi, ja maidái ahte studeanttat ožžot bagadeami girjerádjosa resurssaid geavaheamis.

Ođđa lohkanmearrevuogádat lea váldon atnui, ja girjerájus lea doallan kurssaid studeanttaide ja bargiide elektrovnnalaš reaiduid geavaheamis.

Girjerádjosis dollo okta virgi vakántan seastimiid geažil 2024:s ja dat dagaha ahte doaimmaid ferte vuoruhit garrasit. Bargu ođđa neahttsiidduin vuoruhuvvo. Girjerádjosis livčče sávaldat guorahallat vejolašvuodaid ovttasrádiid fágabirrasiin ásait akademalaš čállinguovddáža buoridan dihte studeanttaid oahppofálaldaga ja -birrasa. Dát eaktudivčče ahte leat latnjafasilitehtat lassin digitála fasilitehtaide.

Teknologiija- ja doaibmaossodat

Teknologiija- ja doaibmaossodat ovddasvástida allaskuvlla areálaid, sihke oahpahuš- ja bargoareálaid. Ossodahkii gullá sisagaikun- ja buollinsihkarvuoda, ja bálvaleami fállat studeanttaide áššiin mat gusket teknologalaš rusttegiidda ja mat leat dárbbaslaččat oahpu čađaheapmái. Buollinsihkarvuoda/báhtaranhárjehallan čađahuvvo oktii juohke lohkanbajis.

Ossodat lea lonuhan báddenvuogádaga mii bádde luohkkálanjaid logaldallamiid, ja dát lea integrerejuvvon oassin Canvasii. Canvasii guoski áššit mat berrejit vuoruhuvvot ovddosguvlui lea FS-integrašuvdna, integrašuvdna gaskal FS ja TimeEdit, ja integrašuvdna gaskal TimeEdit ja Canvas.

6.4 Stivrrat ja lávdegottit

Sámi allaskuvllas leat olu lávdegottit mat meannudit iešguđet lágan áššiid ja leat dehálaš oassi kvalitehtabarggus.

Dutkan- ja oahppostivra

Dutkan- ja oahppostivrras (DOS) galgá leat strategalaš rolla sihke guhkit ja oanehit geahčastagain. Dat galgá earenoamážit gozihit ahte Sámi allaskuvlla dutkan- ja oahppodoaimmat dollet daid kvalitehtagáibádusaid mat áiggis áigái ásahussii biddjojit. DOS galgá gozihit fágalaš birrasa, oahppobirrasa ja doarjjadoaimmaid kvalitehta. DOS mearrida, ođasmahtta ja goziha árvoštallanvuogádaga- ja ortnegiid mat leat oassin kvalitehtasihkkarastinvuogádagas.

Áigodagas leat meannudan ee. áššemeannudannjuolggadusaid navdon dieđalaš eahperehálašvuodaáššiid meannudeapmái, NSI-ohcandoarjjaortnega njuolggadusaid ođasteami, Rekrutterenplána 2023 – 2026, Gelbbolašvuodalohtenprográmma, ja giellageahččaleami njuolggadusaid.

Oahppojagi 2022/23 lea DOS doallan 12 čoahkkima ja meannudan 68 mearrádusášši ja 34 diehtoášši.

Oahppobiraslávdegoddi

Oahppobiraslávdegoddi lea oahppobiraslávdegotti doaibmaplánain bargan. Doaibmaplána dohkkehuvvui juovlamánu 2022. Muhtin barggut doaibmaplánas leat juo biddjon johtui 2023 giđa, nu go studeantaviesu ásahit studeanttaide. Muđui lea lávdegoddi bidjan fokusa dasa ahte lávdegotti ođđa láhtut ožžot logaldallama oahppobiraslávdegotti bargguid birra, universála hábmema birra ja muđui mat leat relevanttat lávdegoddái. Lávdegoddi lea maid bovden logaldalli gii lea logaldallan ásahussii, sihke studeanttaide ja bargiide oahppobiraslávdegotti, universála hábmema ja studeanttaid rivttiid birra.

Váiddalávdegoddi

Váiddalávdegoddi galgá meannudit earhkilmearrádusaid váidagiid ja stivrra mearrádusa mielde, kandidáhtaid eará váiddaáššiid. Váiddalávdegoddi ii leat meannudan ovttage ášši 2022/23 oahppojagi.

Sisaváldinlávdegottit

Sámi allaskuvlla sisaváldinlávdegoddi lea meannudan oahpposajiohcamiid dan válddi vuodul mii sis lea sisaváldinnjuolggadusaid vuodul. Eanas áššit leat guoskan reálagelbbolašvuodaohcciide.

Lassin dábalaš sisaváldinlávdegoddái, lea juohke masteris sierra sisaváldinlávdegoddi, mii meannuda guoskevaš oahpu ohcamiid. Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda masteroahpu sisaváldinlávdegoddi lea meannudan oktiibuot 16 ohcama. Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuid masteriid sisaváldinlávdegoddi lea ges meannudan 36 ohcama.

Lea leamaš váttis gávdnat olbmuid lávdegottiide, sihke bargiid ja studeanttaid ja lea leamaš maid váttis gávdnat čoahkkináiggi mii heive buohkaide. Dán vuodul lea 2023 giđa

evttuhuvvon geahččalanortnegin ahte hálldahuslašččat meannuduvvojit buot ohcamat mat muđui manaš sisaváldinlávdegottiide. Dáinna lágiin lea jurdda njuovžileappot meannudit ohcamiid, jođánet addit vástádusa ohcciide ja seastit resurssaid.

Studeantastivra

Studeantastivra lea lágidan ee. pizzaeahkediid, juovlabáji, duodjeeahkediid ja juovlabeavddi. Sii leat geavahan studeantastivrra Facebook siiddu daid almmuhemiide, muhto maid dai Canvasii.

Studeantastivra leat ožžon vejolašvuoda ieža almmuhit dieđuid Canvasii studeanttaid siidui. Dat lea vai šaddá geahppasit studeantastivrras juohkit dieđuid buot studeanttaide.

Studeantaárvoštallamiin dahkkon 2022 čavčča ja 2023 giđa bohtá ovdán ahte studeanttat buori muddui dovdet ahte studeantastivra lea bures dahje dohkálaččat doaibman. Golbma studeantta leat vástidan ahte lea doaibman jogo hejot dahje hui hejot. Kommentárain bohtá ovdán ahte studeanttat váillahit eambo gullat studeantastivrras, ahte lea beare unnán sin birra sáhka.

Dohkálašvuodaárvoštallama lávdegoddi

Dohkálašvuodaárvoštallan galgá čielggadit leatgo studeanttas dárbbášlaš eavttut ámmáha doaimmaheapmái. Lávdegoddi ii leat meannudan ovttage ášši 2022/23 oahppojagi.

Sámegiela ja sámii girjjálašvuoda doavttirgrádaprográmmastivra

Prográmmastivra čađaha ohcciid sisaváldima doavttirgrádaohppui, čuovvula doavttirgrádaprográmma studeantaáššiid, ovddida PhD-ohppui guoskevaš áššiid goahtejođiheadji bokte DOS:i jna.

Áššit mat leat meannuduvvon leat doavttergrádistudeanttaid ovdánanraporttat jagi 2022, rávvagat doavttergrádistudeanttaide, mas vuodđun leat ee. lágat ja lánkaásahusat. Prográmmastivra lea maid dai meannudan ášši mas sisabeassangáibádusat leat rievdaduvvon nu ahte čuvvot doavttirgráda lánkaásahusa.

Oahppojagi 2022/23 lea prográmmastivra doallan 5 čoahkkima ja meannudan 8 mearridanášši.

Ođđa lahttut prográmmastivrii leat jerrojuvvon ja nammaduvvojit oahppojagi 2023/24 álggus.